

Výroční zpráva 2019

Muzeum Komenského v Přerově,
příspěvková organizace

Obsah

1 Základní údaje o organizaci	3
2 Úvodní slovo ředitele	4
3 Organizační struktura	6
4 Souhrnné údaje o sbírkách	7
Chronologická evidence	
Systematická evidence	
Inventarizace	
Centrální evidence sbírek	
5 Souhrnné údaje o návštěvnosti a stálých expozicích	12
Návštěvnost	
Expozice	
6 Oddělení společenských věd	14
Souhrnné hodnocení OSV	
Hodnocení jednotlivých pracovišť OSV	
Knihovny	
Tvorba sbírky a péče o sbírky	
Věda a výzkum	
Konference, semináře a dílny	
Publikační činnost	
Prezentace	
Výpůjčky a zápůjčky	
Ostatní činnost	
7 ORNIS - Ornitologická stanice Muzea Komenského	30
Souhrnné hodnocení činnosti ORNIS	
Hodnocení jednotlivých pracovišť	
Knihovna	
Edukační činnost	
Tvorba sbírky a péče o sbírky	
Věda a výzkum	
Konference, semináře a dílny	
Publikační činnost	
Prezentace	
Výpůjčky a zápůjčky	
Ostatní činnost	
Jiné služby veřejnosti	
8 Správa hradu Helfštýna	39
Souhrnné hodnocení činnosti SHH	
Tvorba sbírky a péče o sbírky	
Věda a výzkum	
Konference, semináře a dílny	
Publikační činnost	
Prezentace	
Správa hradu	
9 Výstavní a programové oddělení	48
Souhrnné hodnocení činnosti VPO	
Hodnocení jednotlivých pracovišť	
Výstavy a kulturně výchovná činnost	
Edukační činnost	

Propagace	
10 Oddělení správy a provozu	56
Investice a stavebně výrobní činnost	
Ostatní činnost	
11 Ekonomické oddělení	58
Základní personální údaje	
Základní údaje o hospodaření organizace	
Údaje o majetku, s nímž je organizace příslušná hospodařit, zejména údaje o jeho využití a účetní metodě odpisování majetku	
Údaje o rozpočtu příjmů a výdajů v rozsahu závazných ukazatelů	
Zdůvodnění rozpočtových opatření provedených u rozepsaných závazných ukazatelů v průběhu roku	
Vyhodnocení údajů o příjmech nebo výnosech	
Rozbor čerpání mzdových prostředků	
Údaje o prostředcích převedených do rezervního fondu v minulých letech a jejich použití v hodnoceném roce	
Přehled hospodářských činností	
Výsledky provedených vnějších kontrol	
Zdůvodnění zlepšeného nebo zhoršeného hospodářského výsledku dosaženého příspěvkovou organizací	
12 Oddělení ředitelství	74
Členství v organizacích	
Účelové a poradní orgány ředitele	
13 Další informace. Standardy veřejných služeb	75
Spolupráce s jinými institucemi	
Standardy veřejných služeb	

1 Základní údaje o organizaci

Název: Muzeum Komenského v Přerově, p.o.
Sídlo: Horní náměstí 7/7, Přerov I-Město, 750 02 Přerov
IČ: 00097969
Bankovní spojení: ČSOB a.s., č.ú. 155442751/0300
Telefon: +420 581 215 052
E-mail: info@prerovmuzeum.cz
ID datové schránky: 5vkk6bc
www.prerovmuzeum.cz

Zřizovatel: Olomoucký kraj, Jeremenkova 40a, 779 11 Olomouc

Statutární zástupce: Mgr. Radim Himmler, ředitel

Základní charakteristika podle zřizovací listiny:

Muzeum Komenského v Přerově, příspěvková organizace, plní funkci muzea ve smyslu ustanovení § 10 odst. 6 zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů. Zřizuje se za účelem získávat, shromažďovat, trvale uchovávat, evidovat, odborně zpracovávat a zpřístupňovat veřejnosti sbírky muzejní povahy. Plní dokumentační, vědecké, umělecké, vzdělávací a kulturně společenské poslání. Organizace shromažďuje sbírky hmotných dokladů vývoje přírody, prehistorie a historie české i zahraniční provenience, zejména však z oblasti Hané a Záhoří, především v oborech archeologie, etnografie, historie a dějiny umění. Odbornou funkci s celorepublikovou i mezinárodní účinností zastává v oblasti dějin školství, ornitologii a prezentaci umění se zaměřením na umělecké kovářství.

Zaměření a specializace:

archeologie, archiválie, písemnosti a dokumentace dějin školství a kmenologie, archivní dokumentace, cín, časopisy, entomologie, fond Lipník, fond Tovačov, fotografie, filmy, videozáznamy a jiná media, historická kartografie, historické knižní fondy, historický nábytek, chronometrie, kalendáře, ročenky a schematismy, kramářské písně, mapy, metrologie, militária, mineralogie a geologie, novodobá kmeniana, numismatika-faleristika, numismatika-papírová platidla, numizmatika, oologie, ornitologie, plakáty, řemesla-průmyslová výroba, sfragistika, školní mapy, školní nábytek a zařízení, školní obrazy, učebnice, učební pomůcky, umělecké kovářství, užité umění, umělecký průmysl, umělecká řemesla a lidová výroba, varia, vexilologie, výroční zprávy, výtvarné umění.

2 Úvodní slovo ředitele

V roce 2019 dosáhla celoroční návštěvnost muzea a jeho zpřístupněných objektů počtu 100 311 návštěvníků. Na přerovský zámek si našlo cestu 19 364 a na ORNIS 10 569 návštěvníků. Pokles zaznamenal hrad Helfštýn, na který přišlo 70 378 hostů. Toto snížení má ale objektivní důvody.

K již dva roky probíhajícímu omezení otevíracích dnů v týdnu (pouze čtvrtek až neděle) i počtu kulturních akcí za rok se v souvislosti se záchranou hradního paláce přidala ještě četná dopravní omezení při opravách okolních silnic.

V uplynulém roce 2019 přicházelo muzeum opět s různorodou a široce zacílenou nabídkou výstav a akcí. Ve svých vlastních prostorách uspořádalo 10 výstav a 102 kulturně výchovných akcí. Z uskutečněných výstav je možno připomenout alespoň ty déletrvající – sezónní: *Šejdiři a šizuňkové. Strípky z historie falšování potravin* na

přerovském zámku, *Dravci, sokoli a sovy* na ORNIS či *Héfaistovy vavříny* na hradě Helfštýně. Na tyto i další výstavy byla navázána nabídka doprovodných akcí a také speciálně připravované edukační programy oblíbené především školami. Tradičně se muzeum zapojilo do celostátních kampaní jako Muzejní noc nebo Dny evropského kulturního dědictví. Nejrozsáhlejší a nejnavštěvovanější akcí byl *Hefaiston* – 38. ročník mezinárodního setkání uměleckých kovářů, jehož přípravě a realizaci věnovala úsilí jak pořadající správa hradu Helfštýna, tak široká škála spolupracovníků včetně muzejníků z jiných pracovišť.

V průběhu roku 2019 se rozvíjela i zajímavá akviziční činnost. Z nejvýznamnějších přírůstků lze zmínit koupi nepočtené, ale esteticky velmi působivé sbírky dermoplastických preparátů ptáků od Mgr. Plachého do podsbírký ornitologie, kovanou plastiku *Maiev* od Filipa Bureše do podsbírký uměleckého kovářství či dvě staré mapy Moravy vydané roku 1742 G. L. Le Rougem v Paříži a roku 1796 G. M. Cassinim v Římě do podsbírký historické kartografie.

V oblasti publikační činnosti probíhala heuristická příprava chystané publikace o hradě Helfštýn (J. Lauro, L. Maloň, Z. Schenk). Ředitel autorsky zpracoval publikaci *Olomoucký orloj. Historie v obrazech a faktech*. Olomouc: Vlastivědné muzeum, 2019, 104 stran, která vznikla při příležitosti výstavy *Olomoucký orloj / 500 let od první písemné zmínky*. Ve spolupráci s Městskou knihovnou v Přerově byl vydán sborník textů z 8. ročníku odborného semináře *Současná literatura pro děti a její vliv na rozvoj čtenářství* uskutečněného 13. 11. 2019, tentokrát s podtitulem *Není hrdina jako hrdina* (M. Straková). Pokračovalo vydávání tradičních periodik, čtvrtletního *Zpravodaje Muzea Komenského v Přerově* (red. K. Sehnálková), bulletinu *Hefaiston* 2018 (red. J. Lauro) a *Zpráv MOS* 77/2019 (red. J. Chytil a M. Vymazal). Muzeum zajistilo redakčně a tiskově vydání 34. čísla *Zpravodaje Společnosti přátel starožitných hodin* ve spolupráci se Společností přátel starožitných hodin členem Kruhu přátel Technického muzea v Brně (red. R. Himmler). Bylo zahájeno shromáždění podkladů a výzkum literatury a pramenů pro vytvoření filmového dokumentu *Přerovské povstání 75 let poté* (P. Sehnálek).

V oblasti investiční bylo pro muzeum nejvýznamnější událostí roku 2019 dokončení rekonstrukce budovy Nábř. Dr. E. Beneše 21 v Přerově, která probíhala od května 2017. Stavba byla hotova ke konci února, v březnu proběhlo její slavnostní otevření a byl uspořádán den otevřených dveří pro veřejnost. Do poloviny roku proběhlo náročné přestěhování sbírkových předmětů. Budova již plně slouží jako hlavní depozitář muzea a jsou zde umístěna i pracoviště archeologů a konzervátorů-restaurátorů. Je třeba poděkovat všem osobám, institucím i firmám, které se na

zdařilé realizaci podílely a samozřejmě i všem zapojeným pracovníkům muzea, kteří při přípravě, realizaci i dokončení akce pomáhali.

Na hradě Helfštýně pokračovala realizace rozsáhlého a veřejností sledovaného projektu Záchrana a zpřístupnění paláce na hradě Helfštýn, kde zhotovitel požádal o další prodloužení termínu do konce června 2020. Sezóna 2019 byla velmi zdařilá i z hlediska dalších drobnějších investic a oprav. Díky velké podpoře Olomouckého kraje se z jeho prostředků navíc podařilo opravit další naplánovaný úsek obvodových hradeb tzv. Psince, kompletně opravit zábradlí na zpřístupněné široké hradbě v délce 96 metrů a vytvořit nové zábradlí kolem hradní studny.

V součinnosti se zřizovatelem byly komunikovány možnosti financování projektu rekonstrukce a přístavby budovy ornitologické stanice (včetně nové moderní ornitologické expozice) v duchu dokumentace zpracované pro žádost o dotaci (IROP - výzva č. 76 - muzea), ale bohužel neuskutečněné.

Výsledek hospodaření za rok 2019 skončil celkovým ziskem 926 389,95 Kč, na čemž se podílela hlavní činnost ziskem 608 702,47 Kč a doplňková činnost ziskem 317 687,48 Kč. Hodnota transferového podílu (799 794,30 Kč), vyplývající z účetních operací, snížila faktický stav hlavní činnosti na deficitní výsledek ve výši 191 091,83 Kč, jež však dokázala sanovat doplňková činnost. Konečný disponibilní zisk dosáhl výše 126 595,65 Kč, což znamená posílení fondového hospodaření, tzn. vlastních zdrojů pro budoucí období. Struktura financování ze strany zřizovatele, doznala počínaje rokem 2019 podstatných změn. Došlo k přesunu nákladů v návaznosti na mzdy (SP, ZP, zák. poj., FKSP), a to z provozní do mzdové rozpočtové sféry. Další úprava se týkala oblasti investic - nákupy předmětů do sbírek muzejní povahy, nově financované z investičních prostředků zřizovatele. Za tímto účelem získalo muzeum v roce 2019 částku 180 tis. Kč. Na dofinancování skutečně vynaložených výdajů spojených s pořízením sbírkových předmětů, využila organizace vlastní zdroje IF (83 tis. Kč).

Rozpočet muzea je dlouhodobě založen na vícezdrojovém financování s výrazným podílem soběstačnosti, což působí do značné míry vnitřní ekonomickou nerovnováhu - výraznější výdaje v závislosti na reálných příjmech. Příspěvkem zřizovatele na provozní účely (3 228 tis. Kč) se daří pokrýt pouze nejzákladnější provozní náklady muzea. Vždyť jen nájemné přerovského zámku (1 285 tis. Kč) ukrojí téměř 40 % přiznaného příspěvku. Zbývající část odčerpá spotřeba energií a ostatních drobných výdajů. Tím je realizace různorodých, často nákladově náročných muzejních aktivit odkázána na příjmy z vlastních výkonů, které jsou velmi nejisté či na získání jiných externích zdrojů. Navzdory přetrvávajícím obtížím vlivem probíhající investiční akce na hradě Helfštýně, se ale úroveň loňských tržeb hradu zdařilo téměř udržet (snížení o 1 %). Meziroční odchylka tržeb přerovského zámku zaznamenala pokles o 14,18 % a ORNIS pak snížení o 15,53 %. Oproti tomu meziroční srovnání výnosů ze záchranných archeologických výzkumů potvrdilo překročení hodnot o 21,69 % a rovněž uskutečnění kovářských kurzů přineslo nárůst o 32,83 %. V oblasti vlastních příjmů hraje klíčovou roli největší akce muzea - mezinárodní setkání kovářských mistrů na hradě Helfštýně - *Hefaiston*. I v roce 2019 zaznamenala akce i přes komplikace související s již zmíněnou stavební investicí významný finanční přínos, - tržby ze vstupného přispěly do rozpočtu muzea částkou o 116 tis. Kč vyšší než v předchozím období. Navzdory pozitivním skutečnostem, čelí organizace řadě mimořádných nákladů, spojených s tak rozsáhlou a náročnou akcí. Jejich dopad do hospodaření muzea však napomáhají již tradičně eliminovat účelově vázané prostředky Olomouckého kraje. Příslušné neinvestiční náklady projektu *Hefaiston*, pokryje v období 2019 - 2021 příspěvek, poskytnutý z dotačního programu „Víceletá podpora významných kulturních akcí z rozpočtu Olomouckého kraje“, a to ve výši 300 tis. Kč/rok.

Radim Hlinský

3 Organizační struktura

4 Souhrnné údaje o sbírkách

Chronologická evidence

Chronologický zápis	Přírůst.číslo	Kusů	Náklady v Kč
úplatné nabytí	476	493	244 231,00
bezúplatné nabytí - dary a převody	1	10 700	0,00
bezúplatné nabytí - sběr	250	387	0,00
Celkem	653	11 488	100 631,00
Podsbírka			
0. Nová archeologická sbírka MKP	4	10 836	0,00
1. Archeologická	0	0	0,00
2. Archivní dokumentace	0	0	0,00
3. Cín	0	0	0,00
4. Fotografie, filmy, videozáznamy a jiná média	117	119	500,00
5. Historický nábytek	3	3	5 800,00
6. Chronometrie	0	0	0,00
7. Mapy	13	13	1 067,00
8. Metrologie	0	0	0,00
9. Militária	4	5	5 700,00
10. Numismatická	37	37	0,00
11. Numismatika - faleristika	1	1	0,00
12. Numismatika - papírová platidla	14	14	3 870,00
13. Plakáty	0	0	0,00
14. Řemeslo-průmyslová výroba	9	9	2 000,00
15. Sfragistika	24	24	0,00
16. Užitě umění, umělecký průmysl, umělecká řemesla a lidová výroba	1	1	400,00
17. Vexilologie	0	0	0,00
18. Výtvarného umění	4	4	7 300,00
19. Varia	24	24	4 780,00
20. Fond Lipník	0	0	0,00
21. Fond Tovačov	0	0	0,00
22. Archiválie, písemnosti a dokumentace dějin školství a kmenologie	171	171	17 005,00
23. Časopisy	26	26	11 294,00
24. Historická kartografie	2	2	10 800,00
25. Historické knižní fondy	0	0	0,00
26. Kalendáře, ročenky a schematismy	12	12	0,00
27. Kramářské písně	0	0	0,00
28. Novodobá kmeniana	8	8	2 393,00

29. Školní mapy	2	2	510,00
30. Školní nábytek a zařízení	8	8	3 000,00
31. Školní obrazy	40	40	17 057,00
32. Učební pomůcky	36	36	3 300,00
33. Učebnice	81	81	3 855,00
34. Výroční zprávy	12	12	0,00
Celkem za OSV	653	11 488	100 631,00
35. Umělecké kovářství [Celkem za Helfštýn]	14	14	0,00
36. Entomologická	0	0	0,00
37. Mineralogicko-geologická	0	0	0,00
38. Oologická	6	8	0,00
39. Ornitologická	68	84	143 600,00
40. Parazitologická	0	0	0,00
Celkem za ORNIS	74	92	0,00
Celkem za Muzeum Komenského	741	11 594	244 231,00

Systematická evidence

Systematický zápis		
Podsbírka	Počet	Celkový stav k 31. 12. 2019 ks
0. Nová archeologická sbírka MKP	200	21 648
1. Archeologická	0	107 648
2. Archivní dokumentace	0	11 355
3. Cín	0	117
4. Fotografie, filmy, videozáznamy a jiná média	500	22 607
5. Historický nábytek	0	247
6. Chronometrie	0	360
7. Mapy	13	502
8. Metrologie	0	108
9. Militária	0	990
10. Numismatická	1	16 357
11. Numismatika - faleristika	0	3 719
12. Numismatika - papírová platidla	14	1 656
13. Plakáty	0	9 501
14. Řemeslo-průmyslová výroba	2	2 197
15. Sfragistika	34	198
16. Užité umění, umělecký průmysl, umělecká řemesla a lidová výroba	0	5 711
17. Vexilologie	2	863
18. Výtvarného umění	41	4 686
19. Varia	1	4 179
20. Fond Lipník	0	602

21. Fond Tovačov	0	8 864
22. Archiválie, písemnosti a dokumentace dějin školství a kmenologie	502	21 072
23. Časopisy	100	10 562
24. Historická kartografie	2	203
25. Historické knižní fondy	0	3 711
26. Kalendáře, ročenky a schematismy	12	978
27. Kramářské písně	0	2 811
28. Novodobá kmeniana	8	3 235
29. Školní mapy	0	1 089
30. Školní nábytek a zařízení	8	421
31. Školní obrazy	0	10 917
32. Učební pomůcky	36	7 706
33. Učebnice	32	43 074
34. Výroční zprávy	12	43 591
Celkem za OSV	1 520	373 485
35. Umělecké kovářství [Celkem za Helfštýn]	14	1 307
36. Entomologická	0	0
37. Mineralogicko-geologická	0	0
38. Oologická	8	12 793
39. Ornitologická	68	7 062
40. Parazitologická	0	27 000
Celkem za ORNIS	76	46 855
Celkem za Muzeum Komenského	2 792	421 647

Inventarizace

Z celkového počtu 301 925 kusů sbírkových předmětů (stav k 31. 12. 2019) Sbírky Muzea Komenského v Přerově (MKO/002-05-06/145002), tvořené 40 podsbírkami, a Nové archeologické sbírky Muzea Komenského v Přerově (PŘA/003-08-04/310003), tvořené 1 podsbírkou, bylo v roce 2019 periodickou (roční) inventarizací zkontrolováno 36 739 evidenčních čísel, tedy 12,20%.

Tabulka inventarizace MPK za rok 2019			
Podsírka	výchozí stav k 31. 12. 2019 (počet ks)	inventarizovaných ks v roce 2019	procent fondu
0. Nová archeologická sbírka MKP	7 058	710	10,10%
1. Archeologická	107 648	7 000	6,50%
2. Archivní dokumentace	10 724	2 522	23,50%
3. Cín	117	0	0,00%
4. Fotografie, filmy, videozáznamy a jiná média	17 515	2 799	16,00%
5. Historický nábytek	225	0	0,00%
6. Chronometrie	231	0	0,00%
7. Mapy	435	0	0,00%

8. Metrologie	106	0	0,00%
9. Militária	906	0	0,00%
10. Numismatická	16 273	2 018	12,40%
11. Numismatika - faleristika	1 131	161	14,20%
12. Numismatika - papírová platidla	1 641	203	12,40%
13. Plakáty	9 431	1440	15,30%
14. Řemeslo-průmyslová výroba	2 177	225	10,30%
15. Sfragistika	168	18	10,70%
16. Užitě umění, umělecký průmysl, umělecká řemesla a lidová výroba	3 546	0	0,00%
17. Vexilologie	61	0	0,00%
18. Výtvarného umění	3 572	745	20,90%
19. Varia	4 124	542	13,10%
20. Fond Lipník	598	101	16,90%
21. Fond Tovačov	8 789	771	8,80%
22. Archiválie, písemnosti a dokumentace dějin školství a komeniologie	20 163	2 240	11,10%
23. Časopisy	10 241	2155	21,00%
24. Historická kartografie	188	21	11,10%
25. Historické knižní fondy	3 708	412	11,10%
26. Kalendáře, ročenky a schematismy	887	90	10,10%
27. Kramářské písně	2 811	313	11,10%
28. Novodobá komeniana	3 100	344	11,10%
29. Školní mapy	1 074	0	0,00%
30. Školní nábytek a zařízení	380	0	0,00%
31. Školní obrazy	10 112	0	0,00%
32. Učební pomůcky	7 087	420	5,90%
33. Učebnice	42 604	5 277	12,40%
34. Výroční zprávy	43 512	4130	9,50%
35. Umělecké kovářství	1 293	0	0,00%
36. Entomologická	188	0	0%
37. Mineralogicko-geologická	2 614	0	0%
38. Oologická	12 785	1575	12,40%
39. Ornitologická	6 994	511	7,3%
40. Parazitologická	27 000	0	0%
Celkem za Muzeum Komenského	301 925	36 739	12,20%

Centrální evidence sbírek

Hlášení změn proběhlo podle platných předpisů. V roce 2019 bylo provedeno prostřednictvím programu CES online dvakrát, v měsíci květnu a listopadu.

Centrální evidence sbírek	předmětů v ks	cel. evid.čísel
1. Zařazení do sbírky	11 534	647
2. Vyřazení ze sbírky	58	58

Nájem a výpůjčky	evid. čís.- ks	z toho zahraničí ev.č.-ks
1. Nájem	30	-
2. Výpůjčky	575	-
3. Zápůjčky	1036	-

5 Souhrnné údaje o návštěvnosti a stálých expozicích

Návštěvnost

V loňském roce činila celková návštěvnost Muzea Komenského v Přerově včetně jeho poboček – hradu Helfštýna a Ornitologické stanice v Přerově – celkem 100 311 návštěvníků.

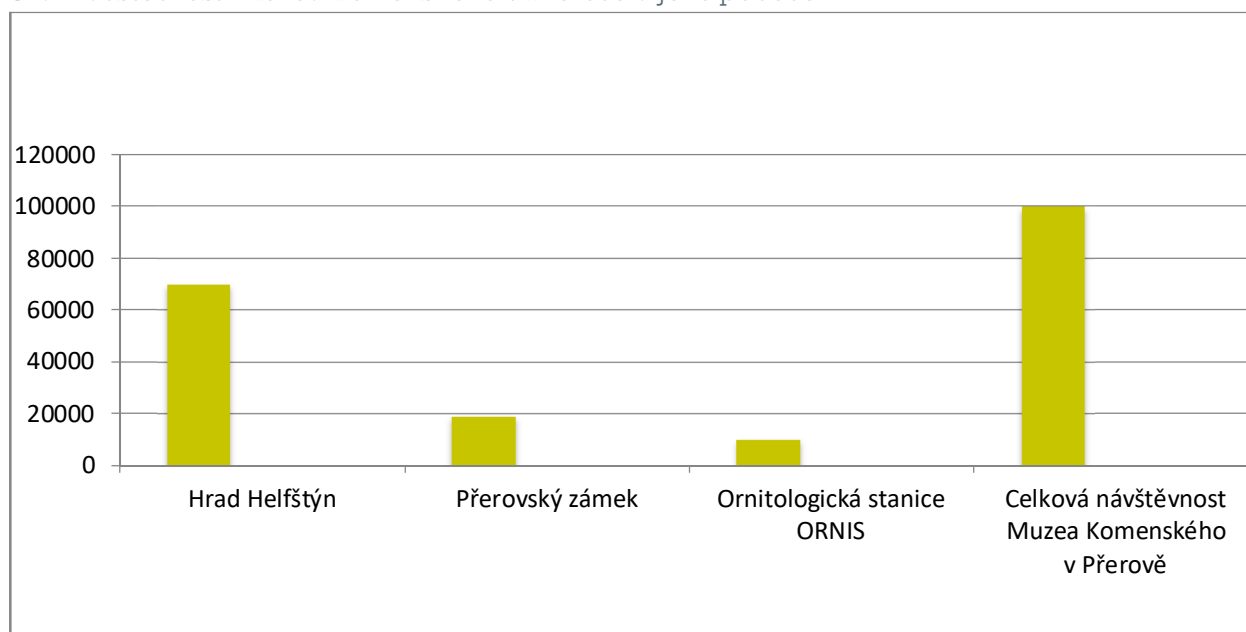
Během sezony 2019 samotný hrad Helfštýn navštívilo 77 378 návštěvníků i vzhledem k omezené provozní době. Z výstav návštěvníky hradu nejvíce lákala výstava *Héfaistovy vavříny*, kterou zhlédlo celkem 46 918 návštěvníků. Již tradičně nejnavštěvovanější hradní akcí bylo 38. mezinárodní setkání uměleckých kovářů *Hefaiston* s 6 179 návštěvníky. Velmi úspěšné byly i jiné akce, jako např. VII. ročník Festivalu vojenské historie, Kovářské fórum, Novoroční výstup či Velikonoce na hradě.

Nabídka stálých expozic a výstav na přerovském zámku včetně dalších muzejních akcí a přednášek zaujala 19 364 návštěvníků. Nejvíce návštěvníků, přesněji 1 323, nalákala ke zhlédnutí výstava *Vánoce na zámku*. Návštěvnicky úspěšnou byla i výstava *Máj – Romek Hanzlík*, kterou navštívilo 1 024 návštěvníků.

Do Ornitologické stanice zavítalo v loňském roce 10 569 lidí. Výstavu *Dravci, sokoli a sovy* si prohlédlo 1 807 návštěvníků.

Celkové vysoké návštěvnosti muzea pomáhají i výchovně vzdělávací programy, které muzejní pedagogy realizují na přerovském zámku a na Ornitologické stanici. V roce 2019 se programů zúčastnilo celkem 8 841 žáků a pedagogů.

Graf návštěvnosti Muzea Komenského v Přerově a jeho poboček

Expozice

Muzeum Komenského má v současné době 18 expozic, z toho dvě na ORNIS a tři na hradě Helfštýně.

Přehled stávajících expozic

Stávající expozice			
název	rok vzniku expozice	místo	průvodce vydán
Archeologie Přerovska	2000	Přerov zámek	2010
Národopis Hané a lipenského Záhoří	1996	Přerov zámek	0
Slavnostní zámecká síň města Přerova	2001	Přerov zámek	0
Vyhlídková věž s vedutami Přerova 1593-1940	1998	Přerov zámek	0
Mineralogie	1993	Přerov zámek	1987
Entomologie	1969	Přerov zámek	1987
Školní třída ze 17. století	1992	Přerov zámek	0
Školní třída a kabinet měšťanské školy z doby Rakousko-Uherska	1987	Přerov zámek	1987
Školní třída z období 1. republiky	1992	Přerov zámek	0
Školní třída z 50. let 20. století	1992	Přerov zámek	0
Památník Jana Amose Komenského	1992	Přerov zámek	0
Tajemství tónu zvonů	1998	Přerov zámek	2003
Zámecký pokoj z 1. třetiny 19. století	2001	Přerov zámek	0
Mincovna	2001	hrad Helfštýn	2012
Expozice uměleckého kovářství	1986	hrad Helfštýn	2012
Expozice Archeologie na hradě Helfštýně	2012	hrad Helfštýn	2012
Ptačí zahrada Františka Gintera	2006	ORNIS	0
Ptáci ČR	1981	ORNIS	1987

6 Oddělení společenských věd

Souhrnné hodnocení OSV

Oddělení společenských věd realizovalo svou činnost v roce 2019 ve třech hlavních oblastech: sbírkotvorné, prezentační a vědecko-výzkumné. Oddělení spravuje většinu sbírkových předmětů muzea (jednu celou sbírku s jednou podsbírkou a 34 ze 40 podsbírek druhé muzejní sbírky, dohromady se jedná o 373 485 kusů sbírkových předmětů). Pracovníci oddělení mají svá pracoviště ve čtyřech budovách v Přerově (Horní náměstí 21, Horní náměstí 31, Horní náměstí 35 a na Nábřeží Dr. Edvarda Beneše 274/21), depozitáře pak v šesti různých objektech, nově od roku 2019 již jen v Přerově (v budovách Horní náměstí 1, Horní náměstí 7 - přístavba, Horní náměstí 21, Horní náměstí 31, Horní náměstí 35, Nábřeží Dr. Edvarda Beneše 274/21). V průběhu zimních měsíců je oddělení posilováno zpravidla jedním pracovníkem z oddělení Správy hradu Helfštyna, který provádí práci dokumentátora a pomáhá tak kurátorům OSV při jejich práci. V oblasti sbírkotvorné činnosti pokračovali pracovníci Oddělení společenských věd v roce 2019

v soustavné a systematické akviziční činnosti, chronologickém (653 ev. č., 11 488 ks) a systematickém zápise (1 520 ks), evidenci sbírkových předmětů v Centrální evidenci sbírek (prostřednictvím CES on-line) a inventarizacích (desetiletý cyklus zahájen v roce 2013, v roce 2019 inventarizováno v rámci OSV 34 657 kusů sbírkových předmětů). Akviziční činnost byla v roce 2019 uskutečňována prostřednictvím systematických sběrů, darů, nákupů sbírkových předmětů a převodů. Přírůstky zaznamenala podsbírka Nová archeologická, Fotografie, filmy, videozáznamy a jiná média, Historický nábytek, Mapy, Militária, Numizmatika, Numizmatika - faleristika, Numizmatika - papírová platidla, Řemeslo a průmyslová výroba, Sfragistika, Užitě umění, umělecký průmysl, umělecká řemesla a lidová výroba, Výtvarné umění, Varia, Archiválie, písemnosti a dokumentace dějin školství a kmenologie, Časopisy, Historická kartografie, Kalendáře, ročenky a schematismy, Novodobá kmeniana, Školní nábytek a zařízení, Školní mapy, Školní obrazy, Učební pomůcky, Učebnice a Výroční zprávy.

Mezi nejzajímavější nově získané předměty patřily zejména tematické školní obrazy, drobné školní archiválie, včetně dvou vzácných litografií, které dostávali v 19. století nejlepší žáci jako

odměnu, dvě staré mapy Moravy (vydané Georgem Luisem Le Rouge v Paříži roku 1742 a Giovanim Mariou Cassinim v Římě roku 1796), pohlednici s podobiznou Komenského, vydanou ve Strasbourgu roku 1903, mince keltského kmene Eravisků, mince z období raného novověku, bankovky z období let 1945–1990, razítka používaná na železniční stanici v Přerově ve druhé polovině 20. století, část vybavení školní třídy ze 70. let 20. století, unikátní domácí školní lavici z roku 1930, kalamářovou soupřavu a školní aktovku z roku 1920, různé učební pomůcky, fotografie přerovské provenience a obrazy Richarda Uherka a Antonína Kubáta. Rovněž docházelo k průběžnému předávání sbírkových předmětů k základnímu očištění a konzervování, část sbírkových předmětů byla nafocena nebo naskenována kurátory či muzejní fotografkou (1 814 ks).

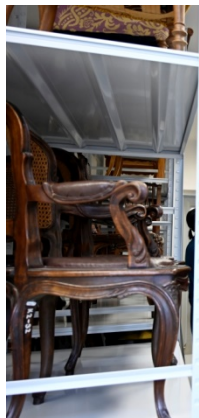

Ve vědecko-výzkumné činnosti probíhala úspěšná práce na plánovaných i mimořádných interních a externích úkolech (viz soupis níže), v prezentační oblasti se pracovníci Oddělení společenských věd podíleli na přípravě a realizaci řady kvalitních výstav (viz soupis níže) a výstavního projektu *Šejdiři a šizuňkové: historie falšování potravin*. Pracovníci oddělení prezentovali výstavy a své pracovní aktivity v médiích, spolupracovali na realizaci výstav mimo prostory Muzea Komenského. Uspořádali popularizační přednášky a komentované prohlídky, zúčastnili se řady konferencí a seminářů, podíleli se na realizaci *Helfštýnských ateliérů* a setkání uměleckých kovářů *Hefaiston 2019*. Pracovníci oddělení poskytli různým institucím, médiím a jednotlivcům celou řadu fotografií sbírkových předmětů. Poskytnutí bylo ošetřeno schválenými Žádostmi o souhlas s publikováním reprodukcí sbírkových předmětů (celkem 12 žádostí o využití 73 ks reprodukcí). V průběhu roku 2019 byla navázána a prohlubována spolupráce s řadou institucí a subjektů regionálního i celostátního významu (viz soupis níže).

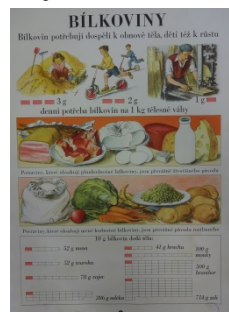

K největším úspěchům oddělení v roce 2019 patřilo úspěšné realizování výstavního projektu *Šejdiři a šizuňkové: historie falšování potravin*, uspořádání řady autorských výstav a zejména zdárné přestěhování sbírkových předmětů zejména z externích depozitářů do nově zprovozněné depozitární budovy v Přerově, na adrese Nábřeží Dr. Edvarda Beneše 274/21 (přibližně 90 000 ks sbírkových předmětů), kam bylo rovněž přestěhováno nové archeologické pracoviště.

Hodnocení jednotlivých pracovišť OSV

Činnost **Pracoviště dějin školství** je personálně zajištěna pěti pracovníky (čtyři kurátoři sbírkových fondů, jedna knihovnice). Pracoviště spravuje 14 podsbírek, celkem 149 872 ks sbírkových předmětů. V akviziční činnosti byly podsbírký spravované pracovníky Pracoviště dějin školství v roce 2019 obohaceny celkem o 411 ks.

Během roku 2019 zpracovali celkem 725 ks sbírkových předmětů systematickou evidencí. Pracovníci pracoviště se podíleli na realizaci výstavního projektu *Šejdiři a šizuňkové: historie falšování potravin* a dalších muzejních výstav, vědeckovýzkumných úkolů, přednášek, komentovaných prohlídek, na realizaci *Helfštyňských ateliérů 2019*, setkání uměleckých kovářů *Hefaiston 2019* a dalších akcí, spolupracovali prostřednictvím zápůjček sbírkových předmětů na realizaci výstav a expozic se školní a kmenologickou tematikou na řadě míst České republiky. Pracovníci se zúčastnili několika konferencí a seminářů, přispívali do sborníků z konferencí, odborných časopisů a regionálního tisku.

Činnost **Pracoviště regionální historie** je personálně zajištěna pěti pracovníky (čtyři kurátoři sbírek, včetně vedoucího, jedna knihovnice na 0,8 úvazku). Pracoviště spravuje 19 podsbírek, což je celkem 91 416 ks sbírkových předmětů. Akviziční činnost pracoviště v roce 2019 znamenala nárůst sbírkových předmětů o 238 ks. Systematickou evidencí bylo zpracováno 595 ks sbírkových předmětů. Během roku 2019 se pracovníci tohoto pracoviště podíleli na plnění interních úkolů, na přípravě řady muzejních a mimomuzejních výstav, na realizaci vědecko-

sbírkových předmětů bude probíhat i v roce 2020.

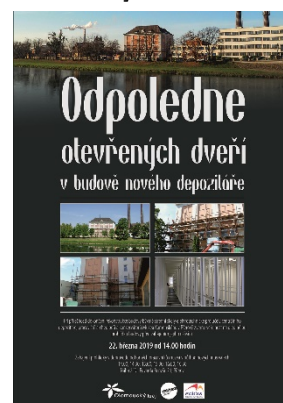
výzkumných úkolů, přednášek, zájezdů, komentovaných prohlídek a dalších akcí pro veřejnost, na spolupráci s médii, přispívali do regionálního tisku, publikovali. Nejnáročnějším úkolem byla realizace stěhování přibližně 12 000 ks sbírkových předmětů zejména z externích depozitářů (Oplocany, Tovačov) a přeplněných depozitářů (HN 21) do nových depozitářních prostor v Přerově, Nábřeží Dr. Edvarda Beneše 274/21.

Započatá aktualizace lokačních seznamů přesunutých

Archeologické pracoviště je personálně zajištěno dvěma pracovníky (kurátor sbírkových fondů, terénní archeolog). Jeho činnost se zaměřuje na dva okruhy: správu sbírek a terénní archeologické výzkumy. Archeolog-kurátor spravuje Novou archeologickou sbírku s 21 648 ks sbírkových předmětů, Archeologickou podsbírku se 107 648 ks sbírkových předmětů a archeologickou část podsbírky Fond Tovačov s 2 901 ks sbírkových předmětů, celkem tedy 132 197 ks sbírkových předmětů. Během roku 2019 byla do chronologické evidence zapsána v rámci archeologického pracoviště 4 ev. č. (10 836 ks) a byl tak realizován převod části fondu Hlinsko ze sbírek Vlastivědného muzea v Olomouci do Nové archeologické sbírky Muzea Komenského v Přerově. Sjednání archeologických nálezů z výšinné opevněné lokality Hlinsko Nad Zbruzovým výrazně usnadní práci badatelům s jednou z největších kolekcí z pozdní doby kamenné na Moravě. Celkem 200 ks sbírkových předmětů bylo zpracováno systematickou evidencí. Archeologické pracoviště je současně pověřeným pracovištěm regionální správy Státního archeologického seznamu vedeného Národním památkovým ústavem pro okres Přerov.

Archeolog-kurátor se podílel na stěhování sbírkových předmětů z externích depozitářů (Přerov-Předmostí) do nových depozitářních prostor v Přerově, Nábřeží Dr. Edvarda Beneše 274/21). V rámci tohoto stěhování zajistil přesun cca 78 000 ks sbírkových předmětů a započal s aktualizací lokačních seznamů uložených sbírkových předmětů. Na zmíněné adrese vzniklo i nové sídlo archeologického pracoviště s pracovním archeologem a badatelkou, vybavené novým nábytkem.

Terénní archeolog zajišťuje archeologický dozor a provádění záchranných archeologických výzkumů na tomto území. Během roku 2019 zajistil realizaci řady záchranných archeologických výzkumů stavebních investic, i nadále pokračoval v aktivitách spojených se záchranou významné historické a archeologické lokality zříceniny hradu Drahotuš, prováděl ZAV na hradě Helfštýně při realizačních pracích na zastřešení hradního paláce, podílel se na externím Projektu preventivní archeologie Olomouckého kraje. Pracovníci Archeologického pracoviště vyvíjeli v roce 2019 přednáškovou, vědecko-výzkumnou, výstavní a publikační činnost.

Knihovny

Činnost **Všeobecné knihovny**, která je součástí pracoviště regionální historie, je personálně zajištěna odbornou knihovnicí (úvazek 0,8), která obstarává 27 473 knihovních jednotek. Fond knihovny se v roce 2019 rozrostl o 390 knihovních jednotek. V Souborném katalogu Národní knihovny ČR je k 31. 12. 2019 zapsáno 8 382 titulů z fondu Všeobecné knihovny. Knihovnu navštívilo v roce 2019 celkem 20 uživatelů, počet výpůjček dosáhl čísla 195 (z toho 167 absenčních a 5 v rámci MVS). Knihovna je často využívána pracovníky Oddělení

společenských věd, ale knihy zapůjčuje také pracovníkům dalších oddělení (VPO, ředitelství), veřejnosti (6 osob) i jiným muzeím či knihovnám v rámci služeb MVS. Knihovnice M. Straková se v roce 2019 věnovala rovněž výstavní a přednáškové činnosti (příprava výstavy na rok 2020, přednáška pro Krajskou knihovnu Františka Bartoše ve Zlíně), podílela se na organizaci odborného semináře Městské knihovny v Přerově *Současná literatura pro děti a mládež a její vliv na rozvoj čtenářství VIII.*, kde rovněž přednášela, a na vydání sborníku k tomuto semináři.

Činnost **Pedagogické knihovny**, která je součástí pracoviště dějin školství, je personálně zajištěna jednou knihovnicí. Od konce ledna do začátku května byla tato pracovnice kvůli nemoci v pracovní neschopnosti. Do knihovny bylo zapsáno 177 nových knihovních jednotek (celkový stav knihovny k 31. 12. 2018 tak činil 29 581 knihovních jednotek), bylo katalogizováno 430 knih. Byla provedena revize knihovního fondu, celkem bylo zrevidováno 5 836 ks knihovních jednotek, tj. 19,85 % fondu. Jednalo se o první rok cyklické revize (2019–2023). Knihovnu navštívilo v roce 2019 celkem 16 uživatelů, počet výpůjček dosáhl čísla 268 (z toho 109 absenčních a 159 prezenčních). Knihovna je často využívána pracovníky Oddělení společenských věd, ale knihy zapůjčuje také pracovníkům dalších oddělení. Knihovnice se podílela zápůjčkami knih na přípravě výstav, prováděla kontrolu duplicity lístkového katalogu s počítačovou databází, doplňovala chybějící lístkové katalogizace, prověřovala multiplicitu nabízených knih, měnila uložení některých knih, opravovala katalogizační záznamy v programu Clavius a skenovala obálky a obsahy katalogizovaných knih (celkem 210 ks). Vedla agendu ISBN muzea.

Věda a výzkum

Interní výzkumné úkoly

Cesty českého učitele a ředitele školy Františka Slaměníka po stopách Komenského v Polsku a Nizozemí, 2019, H. Kovářová. Cíl: zpracování tématu u příležitosti komeniologického výročí. Výstup: text v českém i anglickém jazyce pro recenzovaný časopis *Siedleckie Zeszyty Komeniologiczne*, Tom VI/2019, s. 385–405.

Dokumentární film Přerovské povstání 75 let poté, 2019–2020, P. Sehnálek. Cíl: shromáždění podkladů a výzkum literatury a pramenů pro vytvoření filmového dokumentu k 75. výročí Přerovského povstání. Výstup: zaznamenané výpovědi pamětníků, vlastní film bude dokončen v únoru 2020.

Historie falšování potravin, 2016–2019, M. Konířová. Cíl: zpracování historie falšování potravin, získání podkladů a textů pro výstavní projekt. Výstupy: výstavní projekt *Šejdří a šizuňkové* (2019) a související program pro školy, komentované prohlídky, přednášky o historii falšování potravin pro laickou i odbornou veřejnost, články v regionálním tisku, přímý vstup ve vysílání České televize, studio Ostrava.

Hrad Helfštýn v letech 1650–1960, 2018–2019, L. Maloň. Cíl: studium literatury a archivních pramenů pro vytvoření příspěvku do plánované publikace o hradu Helfštýnu. Výstup: příspěvek do publikace o hradu Helfštýnu, která bude vydána v roce 2020.

Ikonografie Přerova s ohledem na jeho stavební vývoj, od roku 2011, P. Sehnálek. Cíl: vytěžování a shromažďování obrazových dokumentů postihujících rozsáhlý stavební vývoj města Přerova v průběhu 20. století. Důraz je kladen zejména na objekty, které byly asanovány. Výstupy: přednáška.

Konec 2. světové války na střední Moravě, 2012–2020, P. Sehnálek. Cíl: zevrubná interpretace dostupných pramenů k událostem přerovského povstání a osvobození střední Moravy, vyhledávání nových pramenů. Vytvoření podkladů pro výstavní projekt 100letá Republika a plánovanou konferenci k 75. výročí Přerovského povstání. Výstupy: články v regionálním tisku, přednášky.

Komenský a budovy škol: několik příběhů z olomouckého kraje, od 2019, H. Kovářová. Cíl: shromažďování podkladů k umístění podobizen J. A. Komenského na školních budovách. Výstup: základní přehled údajů zpracován ve formě článku pro KROK 1/2020.

Majitelé hradu Helfštýna, 2019, L. Maloň. Cíl: studium literatury a archivních pramenů pro vytvoření příspěvku do publikace o hradu Helfštýnu. Výstup: příspěvek do publikace o hradu Helfštýnu, která bude vydána v roce 2020.

Mapy českých zemí v atlasech kolínské kartografické školy přelomu 16. a 17. století, 2018–2019, H. Kovářová. Cíl: dokončení rozpracovaného tématu z předešlého roku. Výstupy: článek v časopise Rozpravy NTM Z dějin geodézie a kartografie 20.

Mapa Moravy v konkurenčním boji holandských vydavatelů atlasů v letech 1573–1633, 2019, H. Kovářová. Cíl: zpracování tématu jako příspěvek na XL. sympozium Z dějin geodézie a kartografie v Praze. Výstupy: příspěvek na sympoziu, článek v časopise Rozpravy NTM Z dějin geodézie a kartografie 20.

Povrchová prospekce na archeologických lokalitách v prostoru Bečevské brány a na Záhoří (k. ú. Hlinsko, k. ú. Kojetín, k. ú. Křenovice u Kojetína, k. ú. Kladníky, k. ú. Lhota u Lipníka, k. ú. Pavlovice u Přerova, k. ú. Předmostí, k. ú. Sušice, k. ú. Tučín, k. ú. Tovačov, k. ú. Týn nad Bečvou), od 2005, Z. Schenk. Cíl: lokalizace a specifikace možných historických osídlení na daném území. Průběžné výstupy: publikování výsledků ve formě předběžných zpráv do periodika Archeologického ústavu AV ČR – Přehled výzkumů.

Problémy školy na malém městě v poslední čtvrtině 19. století na příkladu městečka Drahotuše, 2019, H. Kovářová. Cíl: zpracování tématu na základě archivních materiálů. Výstupy: příspěvek na konferenci Škola – učitel – žák – proměny české školy ve druhé polovině 19. století, článek v kolektivní monografii.

Přerovské osobnosti, od roku 2019, Š. Krákorová Pajůrková. Cíl: shromažďování podkladů pro zpracování medailonků významných přerovských osobností. Výstupy: přednáška na konferenci, příspěvek do sborníku z konference (vyjde v roce 2020) a soubor článků v Přerovském deníku.

Příběhy z pravěku: s trochou fantazie a vědeckých poznatků, 2017–2019, A. Drechsler, M. Straková. Cíl: příprava a shromáždění podkladů pro přípravu výstavy Příběhy z pravěku: s trochou fantazie a vědeckých poznatků. Výstupy: výstava Příběhy z pravěku: s trochou fantazie a vědeckých poznatků, přednášky, komentované prohlídky, články v Přerovském deníku.

Reklamní tiskoviny pro školáky v letech 1918–1938: pohled do archivních fondů Muzea Komenského v Přerově, 2018–2019, H. Kovářová. Cíl: dokončení rozpracovaného tématu z předešlého roku. Výstup: článek v časopise Historia Scholastica 2/2019.

Školní expozice v našich muzeích, galeriích a skanzenech, od 2014, L. Vyňuchal. Cíl: mapování stálých expozic a krátkodobých výstav se školní tematikou, které zahrnují interiéry školních tříd a kabinetů, včetně trojrozměrných učebních pomůcek, vytvoření soupisu míst, institucí, názvů expozic a výstavních celků, shromažďování bližších informací a fotodokumentace k jednotlivým akcím a projektům. Výstupy: průběžně tvořený soupis a dokumentace školních expozic, rozšíření souboru fotografií.

Vikingové v beletrii, 2019, M. Straková. Cíl: shromáždění podkladů a vytvoření odborné přednášky s prezentací. Výstupy: přednáška na celostátním odborném semináři Současná literatura pro děti a mládež a její vliv na rozvoj čtenářství VIII.; studie ve stejnojmenném sborníku.

Výrobci učebních pomůcek a školního nábytku v 1. polovině 20. století, dlouhodobý úkol, L. Vyňuchal. Cíl: shromažďování údajů pro vyhotovení soupisu výrobců učebních pomůcek a školního nábytku v 1. polovině 20. stol. Výstupy: získání řady obrazových příloh.

Zdeněk Burian a jeho tvorba pro školy, 2018–2020, J. Klímová. Cíl: heuristika, rešerše, zpracování obrazů ze sbírky MKP, získání nových akvizic. Výstupy: příprava podkladů pro výstavu v roce 2020, příspěvek o tématu na setkání Společnosti přátel Zdeňka Buriana ve Štramberku 9. 11. 2019.

Externí výzkumné úkoly

Projekt preventivní archeologie Olomouckého kraje, dlouhodobý úkol, Archeologické centrum Olomouc ve spolupráci s Muzeem Komenského v Přerově, územní koordinátor pro okres Přerov Z. Schenk. Cíl: Realizace preventivního průzkumu za pomoci detektorů kovů na ohrožených lokalitách na Přerovsku s podporou týmu spolupracovníků podílejících se na záchraně movitých archeologických nálezů. V roce 2018 se jednalo především o primárně ohrožené archeologické lokality na katastrech obcí Kojetín, Kozlov, Kozlovice u Přerova, Křenovice u Kojetína, Polkovice, Předmostí u Přerova, Radslavice, Sušice, Tovačov, Tučín, Týn nad Bečvou. Průběžné výstupy: publikování výsledků ve formě předběžných zpráv do periodika Archeologického ústavu AV ČR – Přehled výzkumů, zpracování souborů v rámci jednotlivých katastrů.

Státní archeologický seznam, dlouhodobý úkol, Národní památkový ústav (garant projektu SAS) a Muzeum Komenského v Přerově, pověřený pracovník A. Drechsler. Cíl: průběžná aktualizace databáze v rámci svěřené regionální správy dat pro okres Přerov. Výstupy: pro léta 2014–2019 aktualizace neprobíhají z důvodu přípravy nové platformy projektu jeho garantem.

Rekonstrukce fyzické podoby a životních podmínek obyvatelky opevněné osady z pozdní doby kamenné u Hlinska s využitím moderních přírodovědných metod, 2018, Akademie věd ČR (projekt Regionální spolupráce krajů a ústavů AV ČR) a Muzeum Komenského v Přerově, pověřený pracovník A. Drechsler. Cíl: zjištění podrobných informací o fyzické podobě a životních podmínkách ženy, jejíž kostra byla nalezena při archeologickém výzkumu opevněné osady z pozdní doby kamenné u Hlinska. Výstupy 2019: prezentace a zhodnocení výsledků projektu na jednání specializované komise AV ČR v Brně 8. 4. 2019.

Konference, semináře a dílny

Pořádané nebo spolupořádané muzeem

Současná literatura pro děti a mládež a její vliv na rozvoj čtenářství VIII. Celostátní odborný seminář. Pořadatelé Městská knihovna Přerov a Muzeum Komenského v Přerově. Přerov, Smetanova ulice, 13. 11. 2019. Účast M. Straková (podíl na přípravě a realizaci semináře, podíl na redakci sborníku, příspěvek na konferenci i do sborníku), J. Klímová (účast).

Ostatní

Archeologie konfliktů, 1. ročník. Pořadatel Univerzita Hradec Králové, Katedra archeologie. 10. 9. 2019. Účast Z. Schenk, společně s Mgr. Petrem Žákovským, Ph.D. z Archeologického ústavu AV ČR v Brně přednesen příspěvek (Tovačov 1470: odraz netradiční polní bitvy v archeologických pramenech a problematika jejich interpretace).

Bibliotheca antiqua. 28. ročník konference na téma historických knižních fondů. Pořadatel Vědecká knihovna v Olomouci. Olomouc, Vědecká knihovna, 13. 11. 2019. Účast H. Kovářová.

Buchlovský Scirius 2019. Poznávání a ochrana kulturních památek. 10. ročník symposia. Pořadatel Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Kroměříži a správa hradu Buchlov. Hrad Buchlov, 27. 9. 2019. Účast Z. Schenk, L. Vyňuchal.

Kartografická výročí 2019 – odborný seminář ku příležitosti 450 let Fabriciovy mapy Moravy a 400 let Aretinovy mapy Čech. Pořadatelé GÚ PřF Masarykovy univerzity v Brně, PřF Univerzity Karlovy v Praze, Moravský zemský archiv v Brně, Česká kartografická společnost. Brno,

Moravský zemský archiv, 9. 10. 2019. Účast H. Kovářová, přednesen příspěvek (Odvozeniny map Moravy od Pavla Fabricia), plánováno jeho publikování v recenzovaném časopise v roce 2020.

Odborný seminář Komise muzejních knihovníků AMG. Pořadatelé Komise muzejních knihovníků AMG, Slezské zemské muzeum v Opavě, 3. – 4. 9. 2018. Účast M. Konířová.

Odborný seminář a plenární zasedání Komise regionální historie Moravy a Slezska AMG. Pořadatelé Komise regionální historie Moravy a Slezska AMG a Muzeum a galerie v Prostějově. Prostějov, Národní dům, 9. – 10. 10. 2019. Účast L. Maloň.

Od hradu ke hradu Zlínského kraje. (téma Zachraňme hrady. Záchrana památky krok za krokem). Pořadatelé Asociace Zachraňme hrady, Hrad Kurovice, Zlínský kraj, Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Kroměříži. Hrad Kurovice, 2. – 3. 11. 2019. Účast Z. Schenk, přednesen příspěvek (Záchranný archeologický výzkum, výzkumy předcházející památkové obnově historického objektu, spolupráce s detektoráři).

Odkaz Komenského v umění a uměleckém vzdělávání. Pořadatel Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského. Praha, budova Senátu parlamentu ČR, 16. 5. 2019. Účast H. Kovářová.

Osobnost a město. Úloha osobnosti v rozvoji měst na Moravě v 19. století a v první polovině 20. století. Pořadatelé Moravský zemský archiv v Brně – Státní okresní archiv Kroměříž ve spolupráci s Muzeem Kroměřížska, Knihovnou Kroměřížska a městem Kroměříž. Kroměříž, 3. 10. 2019. Účast Š. Krákorová Pajůrková, přednesený příspěvek (Vliv osobností na rozvoj Přerova na přelomu 19. a 20. století) bude publikován v roce 2020.

Škola – učitel – žák: proměny české školy ve druhé polovině 19. století. Pořadatelé Státní oblastní archiv Praha, Státní okresní archiv Kolín, Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského v Praze a Základní škola Kolín V, Mnichovická ulice. Kolín, 14.–15. 11. 2019. Účast H. Kovářová, přednesený příspěvek (Problémy školy na malém městě v poslední čtvrtině 19. století na příkladu městečka Drahotuše) bude publikován v roce 2020.

40. symposium Z dějin geodézie a kartografie. Pořadatel Národní technické muzeum. Praha, Národní technické muzeum, 27. 11. 2019. Účast H. Kovářová, přednesený příspěvek (Mapa Moravy v konkurenčním boji holandských vydavatelů atlasů v letech 1573–1633) bude publikován v roce 2020.

XLVII. seminář archeologů z muzeí a institucí památkové péče (téma Ochrana a uchování sbírek v muzeích a památkových institucích). Pořadatelé Oborová komise muzejních archeologů při Asociaci muzeí a galerií České republiky a Slovácké muzeum v Uherském Hradišti. Staré Město u Uherského Hradiště, Uherské Hradiště, 29. 5. – 31. 5. 2019. Účast A. Drechsler, Z. Schenk.

Zasedání komise AV ČR k zhodnocení Projektů regionální spolupráce Akademie věd České republiky a krajů ČR. Prezentace společného projektu Archeologického ústavu AV ČR Brno a MKP Rekonstrukce fyzické podoby a životních podmínek obyvatelky opevněné osady z pozdní doby kamenné u Hlinska s využitím moderních přírodovědných metod. Pořadatel AV ČR. Archeologický ústav Brno, 8. 4. 2019. Účast za MKP A. Drechsler, R. Himmler.

Publikační činnost

Samostatné publikace vydané muzeem

Současná literatura pro děti a její vliv na rozvoj čtenářství VIII. „Není hrdina jako hrdina“ : sborník textů z 8. ročníku odborného semináře pořádaného 13. 11. 2019 Městskou knihovnou v Přerově a Muzeem Komenského v Přerově. Přerov, Městská knihovna v Přerově a Muzeum Komenského v Přerově, 2019. 70 s. ISBN 978-80-87190-52-4.

Publikační činnost odborných pracovníků

Dobeš, M. – Fikrle, M. – Drechsler, A. – Faltýnek, K. – Fojtík, P. – Halama, J. – Jarůšková, Z. – Kalábek, M. – Langová, J. – Schenk, Z. – Španihel, S. – Peška, J.: *Eneolitická měděná industrie na*

- Moravě: nové a staronové nálezy ve světle stávajících poznatků o vývoji středoevropské metalurgie.* Památky archeologické, roč. CX, 2019, s. 5–58.
- Drechsler, A. – Straková, M.: *Záhadná žena z pravěkého hradiska u Hlinska, část 1.* Přerovský a hranický deník – Nové Přerovsko, roč. XXV, 2019, č. 23, 7. 6. 2019, s. 22.
- Drechsler, A. – Straková, M.: *Záhadná žena z pravěkého hradiska u Hlinska, část 2.* Přerovský a hranický deník – Nové Přerovsko, roč. XXV, 2019, č. 24, 14. 6. 2019, s. 22.
- Drechsler, A. – Šebela, L.: *Podivná dáma z Kamenného vrchu.* Tajemství české minulosti, č. 79, 4/2019, s. 54–56.
- Klímová, J.: *Jedinečný soubor Příroda v obrazech.* Zpravodaj Muzea Komenského v Přerově, červenec – září 2019, s. 18.
- Klímová, J.: *Příroda v obrazech.* Zpravodaj Muzea Komenského v Přerově, duben – červen 2019, s. 7–8.
- Klímová, J.: *Rodinná škola v Přerově vedla dívky k samostatnosti.* Přerovský a hranický deník – Nové Přerovsko, roč. XXV, 2019, č. 43, 25. 10. 2019, s. 22.
- Koniřová, M.: *Falšování potravin má (bohužel) dlouhou historii.* Zpravodaj Muzea Komenského v Přerově, duben – červen 2019, s. 5–6.
- Koniřová, M.: *Jaká byla první polovina výstavy Šejdíři a šizuňkové? A jaká asi bude ta druhá?* Zpravodaj Muzea Komenského v Přerově, červenec – září 2019, s. 10–11.
- Koniřová, M.: *Každodenní život ve slovních úlohách. 1. díl.* Přerovský a hranický deník – Nové Přerovsko, roč. XXV, 2019, č. 11, 15. 3. 2019, s. 22.
- Koniřová, M.: *Každodenní život ve slovních úlohách. 2. díl.* Přerovský a hranický deník – Nové Přerovsko, roč. XXV, 2019, č. 12, 22. 3. 2019, s. 22.
- Koniřová, M.: *Několik úryvků ze starší české literatury a jedna pověst nádavkem: falšování piva v minulosti a literatuře.* KROK: Kulturní revue Olomouckého kraje, roč. 16, 2019, č. 2, s. 38–39.
- Koniřová, M.: *Předsádka – neobyčejný dvojlist papíru.* Přerovský a hranický deník – Nové Přerovsko, roč. XXV, 2019, č. 26, 28. 6. 2019, s. 22.
- Koniřová, M.: *Soukromé i úřední potíže školních knihoven v 19. století.* KROK: Kulturní revue Olomouckého kraje, roč. 16, 2019, č. 1, s. 5–8.
- Kovářová, H. – Jeřábková, B.: *Comenius – Meisterhaft ins Bild gesetzt (Comenius-Bildnisse und ihre Wirkungsgeschichte).* Studia Comeniana et Historica, roč. XLVII, 2018, č. 99–100, s. 121–180.
- Kovářová, H.: *Cesty českého učitele a ředitele školy Františka Slaměníka po stopách Komenského v Polsku a Nizozemí jako důkaz oddanosti komeniologii/Travels by the Czech teacher and school director František Slaměník in the footsteps of Comenius in Poland and the Netherlands as evidence of commitment to the commenology.* Siedleckie Zeszyty Komeniologiczne, Tom VI, 2019, s. 385–405.
- Kovářová, H.: *Mapa Moravy z nejstaršího cestovního atlasu.* Přerovský a hranický deník – Nové Přerovsko, roč. XXV, č. 14, 5. 4. 2019, s. 22.
- Kovářová, H.: *Písemnosti vypráví o síle učitelky Růženy Stokláškové.* Přerovský a hranický deník – Nové Přerovsko, roč. XXV, č. 37, 13. 9. 2019, s. 22.
- Kovářová, H.: *Učitel František Slaměník cestovatelem.* Marginalia historica, roč. 9, 2018, č. 1, s. 75–88.
- Kovářová, H.: *Vzácné přírůstky do fondu starých map.* Zpravodaj Muzea Komenského v Přerově, leden – březen 2019, s. 2–3.
- Krákorová Pajůrková, Š.: *Zednický mistr František Lazar.* Přerovský a hranický deník – Nové Přerovsko, roč. XXV, 2019, č. 15, 12. 4. 2019, s. 22.
- Krákorová Pajůrková, Š.: *Malířský ateliér Franty Sklenáře, část 1.* Přerovský a hranický deník – Nové Přerovsko, roč. XXV, 2019, č. 16, 18. 4. 2019, s. 22.
- Krákorová Pajůrková, Š.: *Malířský ateliér Franty Sklenáře, část 2.* Přerovský a hranický deník – Nové Přerovsko, roč. XXV, 2019, č. 17, 26. 4. 2019, s. 22.

Krákorová Pajůrková, Š.: *Jan Adamec – průkopník novodobého zemědělství, část 1.* Přerovský a hranický deník – Nové Přerovsko, roč. XXV, 2019, č. 18, 3. 5. 2019, s. 22.

Krákorová Pajůrková, Š.: *Jan Adamec – průkopník novodobého zemědělství, část 2.* Přerovský a hranický deník – Nové Přerovsko, roč. XXV, 2019, č. 19, 10. 5. 2019, s. 22.

Krákorová Pajůrková, Š.: *František Zapadlo – zakladatel stolařské firmy v Přerově, část 1.* Přerovský a hranický deník – Nové Přerovsko, roč. XXV, 2019, č. 21, 24. 5. 2019, s. 22.

Krákorová Pajůrková, Š.: *František Zapadlo – zakladatel stolařské firmy v Přerově, část 2.* Přerovský a hranický deník – Nové Přerovsko, roč. XXV, 2019, č. 22, 31. 5. 2019, s. 22.

Krákorová Pajůrková, Š.: *Lékárník Hynek Psota pěstoval spolkový život.* Přerovský a hranický deník – Nové Přerovsko, roč. XXV, 2019, č. 36, 6. 9. 2019, s. 22.

Krákorová Pajůrková, Š.: *Právnicka Metoděje Karla Kryšku veřejnost milovala.* Přerovský a hranický deník – Nové Přerovsko, roč. XXV, 2019, č. 38, 20. 9. 2019, s. 22.

Krákorová Pajůrková, Š.: *Přerovský zubař Jaroslav Votruba byl renesanční člověk.* Přerovský a hranický deník – Nové Přerovsko, roč. XXV, 2019, č. 42, 18. 10. 2019, s. 22.

Krákorová Pajůrková, Š.: *Z dílny Viléma Žáka vzešlo mnoho přerovských staveb, část 1.* Přerovský a hranický deník – Nové Přerovsko, roč. XXV, 2019, č. 47, 22. 11. 2019, s. 11.

Krákorová Pajůrková, Š.: *Vilému Žákovi zničila život rodinná tragédie, část 2.* Přerovský a hranický deník – Nové Přerovsko, roč. XXV, 2019, č. 48, 29. 11. 2019, s. 22.

Krákorová Pajůrková, Š.: *Učitel francouzštiny Vilém Šálek byl překladatel i sběratel, část 1.* Přerovský a hranický deník – Nové Přerovsko, roč. XXV, 2019, č. 50, 13. 12. 2019, s. 22.

Krákorová Pajůrková, Š.: *Úspěšného Viléma Šálka stíhaly rodinné tragédie, část 2.* Přerovský a hranický deník – Nové Přerovsko, roč. XXV, 2019, č. 51, 20. 12. 2019, s. 22.

Krákorová Pajůrková, Š.: *Tradiční Vánoce na přerovském zámku.* Zpravodaj Muzea Komenského v Přerově, říjen – prosinec 2019, s. 21.

Lukeš, K.: *Dana Hlobilová se vrací do Přerova s výstavou Umění žít.* Přerovský a hranický deník – Nové Přerovsko, roč. XXV, 2019, č. 13, 29. 3. 2019, s. 22.

Lukeš, K.: *Siblíková a Chmelař hledali náměty v tvorbě v přírodě.* Přerovský a hranický deník – Nové Přerovsko, roč. XXV, 2019, č. 49, 6. 12. 2019, s. 22.

Maloň, L.: *Židé v Lipníku nad Bečvou.* Lipník nad Bečvou, Dobrý důvod, 2019. 49 s.

Sehnálek, P.: *Z dějin pivovarnictví v Přerově.* KROK: Kulturní revue Olomouckého kraje, roč. 16, 2019, č. 2, s. 14–17.

Sehnálek, P.: *Přerovská plovárna.* Zpravodaj Muzea Komenského v Přerově, červenec – září 2019, s. 11.

Sehnálek, P.: *Přerované v Karpatech bojovali za osvobození vlasti, část 1.* Přerovský a hranický deník – Nové Přerovsko, roč. XXV, 2019, č. 40, 4. 10. 2019, s. 22.

Sehnálek, P.: *Přerované v Karpatech bojovali za osvobození vlasti, část 2.* Přerovský a hranický deník – Nové Přerovsko, roč. XXIV, 2019, č. 41, 11. 10. 2019, s. 22.

Sehnálek, P.: *Ze Žerotínova náměstí.* Zpravodaj Muzea Komenského v Přerově, říjen – prosinec 2019, s. 23.

Sehnálek, P.: *Revoluční události listopadu 1989 v Přerově z pohledu Státní bezpečnosti.* KROK: Kulturní revue Olomouckého kraje, roč. 16, 2019, č. 4, s. 19–26.

Sehnálek, P.: *Valašský duel z konce války (operace 4. čs. brigády v Hostýnských vrších v květnu 1945).* Extra válka: II. světová, roč. 9, 2019, č. 11, listopad 2019, s. 16–21.

Schenk, Z.: *Nejstarší osídlení katastru obce Sušice u Přerova ve světle archeologických pramenů.* In: Kroniky vyprávějí: Sušice u Přerova. Sušice, 2019, s. 4–32.

Schenk, Z.: *Nejstarší osídlení Zbrašova a okolní krajiny ve světle archeologických pramenů.* In: Lapáček, J. a kol.: Zbrašov v minulosti a Teplice nad Bečvou dnes. Teplice nad Bečvou, 2019, s. 9–15.

Schenk, Z.: *Nové archeologické objevy na hradě Helfštýně.* Zpravodaj Muzea Komenského v Přerově, leden – březen 2019, s. 5–7.

- Schenk, Z.: *Tajemství studny na Horním náměstí*. Zpravodaj Muzea Komenského v Přerově, červenec – září 2019, s. 5-7.
- Schenk, Z.: *Odkrytí studny na Horním náměstí*. Zpravodaj Muzea Komenského v Přerově, říjen – prosinec 2019, s. 1-2.
- Schenk, Z.: *Středověké „Pompeje“ dolního Pobečví*. Zpravodaj Muzea Komenského v Přerově, říjen – prosinec 2019, s. 12-16.
- Schenk, Z. – Vácha, Z. – Vrla, R.: *Současné poznatky o podobě cisterciáckého kláštera ve Vizovicích*. Archaeologia historica, 44/2019/2. Brno, 2019, s. 775-793.
- Straková, M.: *Jak se smát hrdinům – od výcviku draka až do Valhaly. Vikingové v roli oblíbených hrdinů literatury pro děti a mládež*. In: *Současná literatura pro děti a její vliv na rozvoj čtenářství VIII. „Není hrdina jako hrdina“ : sborník textů z 8. ročníku odborného semináře pořádaného 13. 11. 2019 Městskou knihovnou v Přerově a Muzeem Komenského v Přerově*. Přerov, Městská knihovna v Přerově a Muzeum Komenského v Přerově, 2019, 70 s. ISBN 978-80-87190-52-4, s. 36-69.
- Vyňuchal, L.: *Adam a Eva jako inspirace umělců a řemeslníků napříč staletími*. Zpravodaj Muzea Komenského v Přerově, duben – červen 2019, s. 17.
- Vyňuchal, L.: *Kalamářová nostalgie, část 1*. Přerovský a hranický deník – Nové Přerovsko, roč. XXV, 2019, 25. 1. 2019, s. 22.
- Vyňuchal, L.: *Kalamářová nostalgie, část 2*. Přerovský a hranický deník – Nové Přerovsko, roč. XXV, 2019, 1. 2. 2019, s. 22.
- Vyňuchal, L.: *Kalamářová nostalgie, část 3*. Přerovský a hranický deník – Nové Přerovsko, roč. XXV, 2019, 8. 2. 2019, s. 22.
- Vyňuchal, L.: *Kalamářová nostalgie, část 4*. Přerovský a hranický deník – Nové Přerovsko, roč. XXV, 2019, 15. 2. 2019, s. 22.
- Vyňuchal, L.: *Přec mé srdce láskou hoří*. Přerovský a hranický deník – Nové Přerovsko, roč. XXV, 2019, 8. 3. 2019, s. 22.
- Vyňuchal, L.: *Přec mé srdce láskou hoří*. Zpravodaj Muzea Komenského v Přerově, leden – březen 2019, s. 11-12.
- Vyňuchal, L.: *Romek Hanzlík – Máj. Přec mé srdce láskou hoří*. KROK, č. 1, 2019, s. 70-71.
- Vyňuchal, L.: *Romka Hanzlíka Máj*. Zpravodaj Muzea Komenského v Přerově, leden – březen 2019, s. 13-14.
- Vyňuchal, L.: *Seznamte se s hrady v Posázaví*. Zpravodaj Muzea Komenského v Přerově, říjen – prosinec 2019, s. 18-20.
- Vyňuchal, L.: *Školní penály ve sbírce muzea, část 1*. Přerovský a hranický deník – Nové Přerovsko, roč. XXV, 2019, 25. 2. 2019, s. 22.
- Vyňuchal, L.: *Školní penály ve sbírce muzea, část 2*. Přerovský a hranický deník – Nové Přerovsko, roč. XXV, 2019, 1. 3. 2019, s. 22.

Nepublikované práce, scénáře výstav a nálezové zprávy z archeologických výzkumů

- Schenk, Z.: *Muzeum Komenského v Přerově – záchrana a zpřístupnění paláce na hradě Helfštýn*. Investorská zpráva. Potvrzení o provedení archeologického výzkumu. Uloženo ve spisovně OSV.
- Schenk, Z.: *Muzeum Komenského v Přerově – záchrana a zpřístupnění paláce na hradě Helfštýn. Zajištění zbytku parkánové zdi na SV nároží*. Investorská zpráva. Potvrzení o provedení archeologického výzkumu. Uloženo ve spisovně OSV.
- Schenk, Z.: *Novostavba RD na pozemku č. 165, v k. ú. Újezdec u Přerova, Přerov*. Investorská zpráva. Potvrzení o provedení archeologického výzkumu. Uloženo ve spisovně OSV.
- Schenk, Z.: *Oprava školního hřiště Základní školy Za Mlýnem 1, Přerov*. Potvrzení o provedení archeologického výzkumu. Uloženo ve spisovně OSV.

Schenk, Z.: *Přerov, Horní náměstí, archeologický výzkum v prostoru mezi lipami – odkryv studny, I. etapa*. Investorská zpráva. Potvrzení o provedení archeologického výzkumu. Uloženo ve spisovně OSV.

Schenk, Z.: *Přerov, Horní náměstí, archeologický výzkum v prostoru mezi lipami – odkryv studny, II. etapa*. Investorská zpráva. Potvrzení o provedení archeologického výzkumu. Uloženo ve spisovně OSV.

Schenk, Z.: *Přerov, Optiky – oprava kanalizace, Přerov, Purkyňova – oprava kanalizace, Přerov, Slaměnickova – oprava kanalizace*. Potvrzení o provedení archeologického výzkumu. Uloženo ve spisovně OSV.

Schenk, Z.: *Přerov, Staré Rybníky, EDC s.r.o., p.č. 6608/2*. Investorská zpráva. Potvrzení o provedení archeologického výzkumu. Uloženo ve spisovně OSV.

Schenk, Z.: *Realizace potrubních rozvodů do kina Hvězda v Přerově – nová trasa*. Investorská zpráva. Potvrzení o provedení archeologického výzkumu. Uloženo ve spisovně OSV.

Schenk, Z.: *Rekonstrukce parovodu na horkovod v Přerově*. Investorská zpráva. Potvrzení o provedení archeologického výzkumu. Uloženo ve spisovně OSV.

Schenk, Z.: *REKO MS Přerov – Želatovská*. Investorská zpráva. Potvrzení o provedení archeologického výzkumu. Uloženo ve spisovně OSV.

Schenk, Z.: *REKO VTL Uhřetice-NP přes mlýnský náhon*. Investorská zpráva. Potvrzení o provedení archeologického výzkumu. Uloženo ve spisovně OSV.

Schenk, Z.: *REKO VTL Uhřetice-NP přes řeku Moravu*. Investorská zpráva. Potvrzení o provedení archeologického výzkumu. Uloženo ve spisovně OSV.

Schenk, Z.: *Římskokatolická farnost Přerov, dešťové vody, retenční nádrž*. Investorská zpráva. Potvrzení o provedení archeologického výzkumu. Uloženo ve spisovně OSV.

Schenk, Z.: *Stavební úpravy chodníku v Přerově, U Tenisu*. Potvrzení o provedení archeologického výzkumu. Uloženo ve spisovně OSV.

Schenk, Z.: *Výměna potrubí v lokalitě Přerov Předmostí – stávající rozvody, (Realizace potrubních rozvodů do šachty Š4 po VST Zahradní a VST Pod Skalkou, Přerov)*. Investorská zpráva. Potvrzení o provedení archeologického výzkumu. Uloženo ve spisovně OSV.

Schenk, Z.: *Výměna potrubí v lokalitě ul. Bratrská a Velké Novosady v Přerově – nová trasa, (Realizace potrubních rozvodů napojení objektů Velké Novosady 9, 11, Přerov)*. Investorská zpráva. Potvrzení o provedení archeologického výzkumu. Uloženo ve spisovně OSV.

Schenk, Z.: *Výměna potrubí v lokalitě ul. Dvořákova v Přerově – stávající rozvody, (Realizace potrubních rozvodů mezi objekty Dvořákova 8 a Dvořákova 10, Přerov)*. Investorská zpráva. Potvrzení o provedení archeologického výzkumu. Uloženo ve spisovně OSV.

Schenk, Z.: *Výměna potrubí v lokalitě ul. Sokolská v Přerově – stávající rozvody, (Realizace potrubních rozvodů mezi objekty Sokolská 12 a 14 v Přerově)*. Investorská zpráva. Potvrzení o provedení archeologického výzkumu. Uloženo ve spisovně OSV.

Schenk, Z.: *660 – Oprava vodovodu v obci Prosenice – II. etapa*. Investorská zpráva. Potvrzení o provedení archeologického výzkumu. Uloženo ve spisovně OSV.

Schenk, Z.: *662 – Přerov, Náměstí Svobody oprava kanalizace – II. etapa*. Investorská zpráva. Potvrzení o provedení archeologického výzkumu. Uloženo ve spisovně OSV.

Schenk, Z.: *665 – Oprava vodovodu v obci Prosenice – I. etapa*. Investorská zpráva. Potvrzení o provedení archeologického výzkumu. Uloženo ve spisovně OSV.

Schenk, Z.: *667 – Stavební úpravy vodovodu v obci Polkovice*. Investorská zpráva. Potvrzení o provedení archeologického výzkumu. Uloženo ve spisovně OSV.

Schenk, Z.: *750 PD EON PVpneu servis, Přerov*. Investorská zpráva. Potvrzení o provedení archeologického výzkumu. Uloženo ve spisovně OSV.

Příprava a realizace výstav a expozic

Drechsler, A.: *Příběhy z pravěku: s trochou fantazie a vědeckých poznatků*, 2. 11. 2018 – 31. 3. 2019, MKP, autor a kurátor výstavy.

Klímová, J.: *Příroda v obrazech*, 12. 4. – 27. 10. 2019, MKP, autorka a kurátorka výstavy.

Konířová, M.: *Šejdíři a šizuňkové: historie falšování potravin*, 12. 4. 2019 – 27. 10. 2019, MKP, autorka a kurátorka výstavy.

Kovářová, H.: *Mapa Moravy od Pavla Fabricia a Jana Amose Komenského*, 1. 4. 2019 – 31. 10. 2019, Moravské kartografické centrum Velké Opatovice, spoluautorka a jedna z kurátorů zapůjčené výstavy.

Krákorová Pajůrková, Š.: *Přerov včera a dnes*, 17. 5. – 6. 10. 2019, MKP, spoluautorka a kurátorka výstavy (s I. Juchelkovou z VPO).

Vánoce na zámku, 3. 12. 2019 – 5. 1. 2020, MKP, spoluautorka a kurátorka výstavy (s H. Holáskovou z VPO).

Lukeš, K.: *Umění žít: Dana Hlobilová*, 15. 2. 2019 – 16. 6. 2019, MKP, kurátor výstavy.

Láska nejen v umění: výstava obrazů Jana Chmelaře a Evy Siblíkové, 11. 11. 2019 – 31. 1. 2020, MKP, kurátor výstavy.

Maloň, L.: *Oheň v domácnosti: 110 let od založení sirkárny v Lipníku nad Bečvou*, 12. 10. 2018 – 6. 1. 2019, Lipník nad Bečvou, Galerie Konírna Střediska volného času Lipník nad Bečvou, autor a kurátor výstavy.

Straková, M.: *Příběhy z pravěku: s trochou fantazie a vědeckých poznatků*, 2. 11. 2018 – 31. 3. 2019, MKP, zásadní podíl na realizaci výstavy.

Vyňuchal, L.: *Přec mé srdce láskou hoří. Intimní krajina Karla Hynka Máchy*, 8. 3. – 31. 7. 2019, MKP, autor a kurátor výstavy.

Máj. Výstava fotografií Romka Hanzlíka, 1. 2. – 8. 4. 2019, MKP, kurátor aktivně převzaté výstavy.

Příprava kulturně výchovných akcí (přednášky, noční prohlídky apod.)

Drechsler, A.: *Komentovaná prohlídka výstavy Příběhy z pravěku*, 12. 2. 2019, MKP, HN 1. Komentovaná prohlídka výstavy pro veřejnost.

Odpoledne otevřených dveří v budově nového depozitáře, 22. 3. 2019, MKP, NEB 21. Podíl na realizaci akce.

Klímová, J.: *Příroda v obrazech*, 1. 10. 2019, MKP, HN 31. Přednáška v rámci cyklu Muzejních úterků.

Konířová, M.: *Helfštýnské ateliéry*, 15. 6. 2019, MKP, hrad Helfštýn. Podíl na realizaci akce.

Historie falšování potravin, 6. 6. 2019, Masarykova střední škola zemědělská a Vyšší odborná škola Opava. Přednáška na celokrajské konferenci environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty Potravin a péče o krajinu.

Historie falšování potravin, 5. 9. 2019, Luhačovice. Přednáška na Výjezdní poradě Státní zemědělské a potravinářské inspekce, Inspektorát v Brně.

Historie falšování potravin, 9. 10. 2019, Česká zemědělská univerzita, Praha. Přednáška na Fakultě agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů ČZU.

Komentovaná prohlídka výstavy Šejdíři a šizuňkové: historie falšování potravin, 30. 4. 2019, MKP, HN 1. Komentovaná prohlídka výstavy pro veřejnost.

Komentovaná prohlídka výstavy Šejdíři a šizuňkové: historie falšování potravin, 29. 5. 2019, MKP, HN 1. Komentovaná prohlídka výstavy pro studenty.

Komentované prohlídky výstavy Šejdíři a šizuňkové: historie falšování potravin, 8. 9. 2018, MKP, HN 1. Komentované prohlídky v rámci Dnů evropského kulturního dědictví.

Vernisáž výstavy Šejdři a šizuňkové: historie falšování potravin, 11. 4. 2019, MKP, HN 1. Podíl na realizaci akce.

Kovářová, H.: *Staré mapy Moravy ze 16. – 17. století*. Realizováno v rámci programu „Dny Komenského – Komenského katedra“, 29. 3. 2019, Muzeum J. A. Komenského, Uherský Brod. Přednáška pro veřejnost.

Fabriciova mapa Moravy, 22. 10. 2019, Katedra geoinformatiky, PřF Univerzity Palackého, Olomouc. Přednáška pro studenty v rámci týdne blokové výuky externistů „POOL 2019“.

Krákorová Pajůrková, Š.: *Procházka přerovskými ulicemi na počátku 20. století*, 25. 2. 2019, Přerov, Sonus. Přednáška.

Procházka přerovskými ulicemi na počátku 20. století, II. část, 10. 6. 2019, Přerov, Sonus. Přednáška.

Vernisáž výstavy Přerov včera a dnes, 16. 5. 2019, MKP, HN 1. Podíl na realizaci akce.

Vernisáž výstavy Vánoce na zámku, 1. 12. 2019, MKP, HN 1. Podíl na realizaci akce.

Lukeš, K.: *Komentovaná prohlídka výstavy Umění žít: Dana Hlobilová*, 11. 6. 2019, MKP. Komentovaná prohlídka výstavy pro veřejnost.

Odpoledne otevřených dveří v budově nového depozitáře, 22. 3. 2019, MKP, NEB 21. Podíl na realizaci akce.

Uměleckohistorický zájezd do Hodonína a okolí, 13. 6. 2019, Hodonínsko.

Uměleckohistorický zájezd za památkami města Šternberk, 14. 9. 2019, Šternberk.

Vernisáž výstavy Lásky nejen v umění: výstava obrazů Jana Chmelaře a Evy Siblíkové, 31. 10. 2019, MKP, HN 1. Podíl na realizaci akce.

Vernisáž výstavy Umění žít: Dana Hlobilová, 14. 2. 2019, MKP, HN 1. Podíl na realizaci akce.

Maloň, L.: *Helfštýnské ateliéry*, 15. 6. 2019, MKP, hrad Helfštýn. Podíl na realizaci akce.

Odpoledne otevřených dveří v budově nového depozitáře, 22. 3. 2019, MKP, NEB 21. Podíl na realizaci akce.

Sehnálek, P.: *Legenda o panelovém městě*, 15. 1. 2019, MKP, HN 31. Přednáška v rámci cyklu Muzejních úterků.

Odpoledne otevřených dveří v budově nového depozitáře, 22. 3. 2019, MKP, NEB 21. Podíl na realizaci akce.

Přerov a německá okupace v březnu 1939, 19. 3. 2019, MKP, HN 31. Přednáška v rámci cyklu Muzejních úterků.

Přerované ve válečném roce 1944, 15. 10. 2019, MKP, HN 31. Přednáška v rámci cyklu Muzejních úterků.

Schenk, Z.: *Helfštýnské ateliéry*, 15. 6. 2019, MKP, hrad Helfštýn. Podíl na realizaci akce.

Straková, M.: *Vraždy v historii: vražda historie? Fenomén historické detektivky v současné tvorbě*, 6. 11. 2019, Zlín, Krajská knihovna Františka Bartoše. Přednáška pro knihovníky.

Vyňuchal, L.: *Adam a Eva jako inspirace umělců a řemeslníků napříč staletími*, 30. 5. 2019, MKP, HN 31. Přednáška v rámci cyklu Muzejních úterků.

Muzejní noc, 24. 5. 2019, MKP, HN 1. Podíl na realizaci akce.

Sázavský trojúhelník, 10. 12. 2019, MKP, HN 31. Přednáška v rámci cyklu Muzejních úterků.

Vernisáž výstav Přec mé srdce láskou hoří a Máj Romka Hanzlíka, 7. 3. 2019. MKP, HN 1. Podíl na realizaci akce.

Výpůjčky a zápůjčky

V roce 2019 bylo realizováno 28 zápůjček o celkovém počtu 1 035 kusů sbírkových předmětů a 12 výpůjček o celkovém počtu 526 kusů sbírkových předmětů:

Archeologická lokalita Nad Zbruzovým u Hlinska. Zápůjčka výst. panelů, 28. 1. 2019 – 31. 12. 2019.

Expozice Archeologie. Expozice MKP. Vlastivědné muzeum v Olomouci. Dlouhodobá výpůjčka.

Expozice etnografie. Vlastivědné muzeum Olomouc. Dlouhodobá zápůjčka.

Expozice Historické kočáry a lucerny. Muzeum historických kočárů Čechy pod Kosířem. Dlouhodobá zápůjčka.

Expozice Historie městyse Tištiny. Městys Tištiny. Dlouhodobá zápůjčka.

Expozice na zámku v Tovačově. Město Tovačov. Dlouhodobá zápůjčka.

Expozice Obecná škola. Kozlovice u Frýdku-Místku, areál Fojtství a Obecná škola. Dlouhodobá zápůjčka.

Expozice Odkaz J. A. Komenského. Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského v Praze. Dlouhodobá zápůjčka.

Expozice Památník životické tragédie. Muzeum Těšínska Český Těšín. Dlouhodobá zápůjčka.

Historické školní třídy z doby 1. republiky a 70. let 20. století (výstava ke Dni otevřených dveří). ZŠ Přerov, Svisle 13. Zápůjčka sbírkových předmětů a jejich replik, 19. 10. 2019.

Hospodářská a hospodyňská škola v Kravařích. Město Kravaře. Dlouhodobá zápůjčka.

Jak se poznávali: moravsko-slovenské vztahy v letech 1848–1919. Moravské zemské muzeum Brno. Zápůjčka sbírkových předmětů na výstavu, 9. 10. 2018 – 31. 7. 2019.

Lidový oděv na Moravě. Národní ústav lidové kultury Strážnice. Dlouhodobá zápůjčka.

Listopad 89 v Jičíně. Regionální muzeum a galerie v Jičíně – Muzeum hry. Spolupráce na tvorbě edukačního programu k výstavě, 1. 11. 2019 – 1. 12. 2019.

Masarykovy mosty. Správa silnic Olomouckého kraje. Zápůjčka sbírkového předmětu na výstavu Muzea silnic ve Vikýřovicích, 23. 10. 2018 – 28. 2. 2019.

Mince nalezené v Dřevohostickém lese. Úřad městyse Dřevohostice. Zápůjčka sbírkových předmětů na dlouhodobou výstavu.

Nemocnice. Městská kulturní zařízení Hranice. Zápůjčka sbírkových předmětů na výstavu, 18. 9. 2019 – 14. 1. 2020.

Oheň v domácnosti: 110 let od založení sirkárny v Lipníku nad Bečvou. Josef Krieger, Praha. Výpůjčka předmětů na výstavu garantovanou MKP, 2. 10. 2018 – 29. 1. 2019.

Oheň v domácnosti: 110 let od založení sirkárny v Lipníku nad Bečvou. Muzeum Šumavy Sušice. Výpůjčka sbírkových předmětů na výstavu garantovanou MKP, 2. 10. 2018 – 29. 1. 2019.

Oheň v domácnosti: 110 let od založení sirkárny v Lipníku nad Bečvou. Národní památkový ústav, Územní památková správa Kroměříž. Výpůjčka sbírkových předmětů na výstavu garantovanou MKP, 21. 9. 2018 – 31. 1. 2019.

Oheň v domácnosti: 110 let od založení sirkárny v Lipníku nad Bečvou. SOLO MATCHES and FLAMES. Výpůjčka předmětů na výstavu garantovanou MKP, 5. 10. 2018 – 24. 1. 2019.

Oheň v domácnosti: 110 let od založení sirkárny v Lipníku nad Bečvou. Středisko volného času v Lipníku nad Bečvou. Zápůjčka sbírkových předmětů na výstavu, 11. 10. 2018 – 9. 1. 2019.

Přerov včera a dnes. MKP. Vlastivědné muzeum v Olomouci. Výpůjčka sbírkových předmětů na výstavu MKP, 1. 4. 2019 – 18. 10. 2019.

Příběhy z pravěku: s trochou fantazie a vědeckých poznatků. Moravské zemské muzeum. Výpůjčka sbírkových předmětů na výstavu MKP, 10. 10. 2018 – 17. 4. 2019.

Příběhy z pravěku: s trochou fantazie a vědeckých poznatků. Moravské zemské muzeum. Výpůjčka replik na výstavu MKP, 10. 10. 2018 – 17. 4. 2019.

Příběhy z pravěku: s trochou fantazie a vědeckých poznatků. Muzeum hlavního města Prahy. Výpůjčka sbírkových předmětů na výstavu MKP, 17. 10. 2018 – 10. 4. 2019.

Příběhy z pravěku: s trochou fantazie a vědeckých poznatků. Národní muzeum Praha. Výpůjčka sbírkových předmětů na výstavu MKP, 17. 10. 2018 – 15. 4. 2019.

Slavnostní zámecká síň a předsálí. Statutární město Přerov. Dlouhodobá zápůjčka.

Slezsko, expozice. Slezské zemské muzeum Opava. Dlouhodobá zápůjčka.

Stálá expozice Arcidiecézního muzea v Olomouci. Muzeum umění Olomouc. Dlouhodobá zápůjčka.

Studijní zápůjčka. Archeologický ústav AV ČR Brno, v. v. i. Zápůjčka sbírkových předmětů za účelem studijním, 18. 12. 2019 – 14. 2. 2020.

Studijní zápůjčka. Muzeum Blanenska, p. o. Zápůjčka sbírkových předmětů za účelem studijním, 20. 11. 2019 – 27. 12. 2019.

Studijní zápůjčka. Prof. PhDr. Pavel Floss, Olomouc. Dlouhodobá zápůjčka.

Šejdiři a šizuňkové: historie falšování potravin. Muzeum lesnictví, myslivosti a rybářství Hluboká nad Vltavou. Výpůjčka sbírkového předmětu na výstavu MKP, 30. 5. 2019 – 13. 11. 2019.

Vánoce na zámku. MKP. Vlastivědné muzeum v Olomouci. Výpůjčka sbírkových předmětů na výstavu MKP, 6. 11. 2019 – 17. 1. 2020.

Vánoce na zámku. MKP. Slezská tvorba Opava. Výpůjčka baněk na výst., 6. 11. 2019 – 17. 1. 2020.

Židovská komunita v Lipníku nad Bečvou. Město Lipník nad Bečvou. Dlouhodobá zápůjčka do expozice.

100letá Republika: příběh jednoho města 1948–1992. Česká pošta, s. p. Výpůjčka sbírkové předmětu na výstavu MKP, 22. 6. 2018 – 31. 1. 2019.

Ostatní činnost

Členství v komisích

Certifikační komise Haná regionální produkt (L. Maloň)

Komise muzejních knihovníků při Asociaci muzeí a galerií (M. Konířová, J. Ranková)

Komise pro tradiční lidovou kulturu (K. Lukeš)

Komise regionální historie Moravy a Slezska při Asociaci muzeí a galerií (J. Klímová, H. Kovářová, L. Maloň – člen výboru, P. Sehnálek)

Unie Comenius (H. Kovářová)

Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost Muzea Komenského v Přerově (J. Klímová)

Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost Muzea Kroměřížska v Kroměříži (L. Maloň)

Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost Muzea regionu Valašsko (A. Drechsler)

Redakční rada časopisu KROK (L. Maloň)

Středomoravská archeologická komise v Olomouci (A. Drechsler)

Služby badatelům

V roce 2019 bylo založeno 28 badatelských listů, proběhlo 44 badatelských návštěv, během kterých bylo prezenčně zapůjčeno 5 498 kusů sbírkových předmětů. Bylo zodpovězeno 384 badatelských dotazů a provedeno 167 rešerší.

7 ORNIS – Ornitologická stanice Muzea Komenského

Souhrnné hodnocení činnosti ORNIS

Rok 2019 se z odborného hlediska nesl v pokračování tradičních akcí - sledování úspěšnosti hnízdění rybáků obecných na umělých ostrůvcích v Troubkách a Hulíně a pokračování dlouhodobých projektů ať již vlastních (monitoring průtahu rákosinových ptáků na Nesytu, monitoring ptáků Ptačí oblasti Hostýnské vrchy) nebo externích (viz dále).

Činnost mykologické poradny probíhala v zajetých kolejích, dotazy se týkaly výrazně často i vlivu enormního sucha na houby.

Velkému zájmu se těšila sezónní výstava věnovaná dravcům, sovám a sokolům (nové pojetí systematiky ptáků). Výrazně zaujala možnost prohlížení videí v 3D prohlížeči.

Záchranné stanici se opět podařilo snížit počet přijímaných živočichů, a to především díky rozsáhlé osvětě. Ta byla šířená i díky ekoporadně, která nejen zodpovídala na stovky dotazů, ale celoročně pořádala osvětové akce pro školy i veřejnost.

Jako v minulých letech se uskutečnila řada akcí v areálu stanice (za všechny jmenujme již tradiční *Zahradní slavnost* nebo *Vánoční strom pro ptactvo*), zároveň se zvýšil počet exkurzí a vycházek do přírody. V tradiční nabídce nechyběly i výukové programy.

Z hlediska finančního šlo také o úspěšný rok - zisky z výukových programů i ze zápůjček našich putovních výstav se stále držely na vysoké úrovni, podařilo se získat i příspěvky z grantového programu města Přerova, další finanční prostředky byly opětovně získány díky členství Záchranné stanice v Národní síti záchranných stanic pod ČSOP.

V rámci muzea byla ojedinělá i odborná publikační činnost, včetně článků publikovaných v mezinárodních vědeckých periodikách. Na tomto poli dále zúročuje svou celoživotní práci bývalý dlouholetý vedoucí ORNIS, RNDr. J. Sitko.

Na pozvání představitelů Olomouckého kraje seznámili dne 14. 5. 2019 J. Chytil a R. Himmler účastníky setkání se současnou situací budovy ORNIS, jejími perspektivami a zároveň problémy. Důvodem prezentace byla možnost pokusit se získat finanční prostředky na vysoce rozpracovaný projekt přestavby ORNIS.

Hodnocení jednotlivých pracovišť

Do **záchranné stanice** bylo v roce 2019 přijato celkem 249 jedinců 62 druhů živočichů, což je oproti minulým letům mírný pokles. Z tohoto počtu se podařilo 78 zvířat (31%) úspěšně vypustit zpět do volné přírody, 17 zvířat předat dalším odborníkům k dochování a přípravě na vypuštění (především netopýři a mláďata zajíce polního) nebo předat soukromým chovatelům v případě adopcí trvale handicapovaných ptáků, domácích zvířat či vypuštění ježků na zahradách. V péči stanice zůstávalo na konci roku 2019 celkem 8 zvířat – zejména ježků a dravých ptáků v léčebném procesu.

Nejčastěji přijímané druhy zvířat v roce 2019:

- Ježek (východní a západní)	51
- Rorýs obecný	27
- Poštolka obecná	17
- Kalous ušatý	12

Nejčastější důvody příjmu:

Pozdní mláďata – ježek západní i východní – vzhledem k teplému podzimu jsme většinu mláďat po dosažení optimální kondice mohli vypustit na upravená zimoviště v zahradách, do volné přírody, část menších mláďat pak zůstává v kontrolovaném zimovišti v ORNIS.

Nevyspělá mláďata nebo předčasně vylétlá mláďata – jednalo se především o mláďata rorýsů, kosů, holubů hřivnáčů, hrdliček, drobných pěvců a poštolek. Úspěchy jsme zaznamenali u odchovu mláďat kalousů, také u většiny poštolek se dařil bezproblémový návrat do přírody.

Významným faktorem byly úrazy způsobené nárazem na překážku, střety s dopravními prostředky a popáleniny způsobené elektrickým proudem (káně lesní a poštolka).

V současné době jsou na stanici umístěna zvířata v léčebném procesu, rehabilitační péči, v přípravě na vypuštění (příjem 2019), nebo dlouhodobě chovaná v expozičních voliérách jako trvale handicapovaní ptáci, využívání při výukových programech:

- Káně lesní	7
- Kalous ušatý	2
- Kalous pustovka	2
- Poštolka obecná	6
- Havran polní	5
- Kavka obecná	1
- Holub domácí	1
- Sova pálená	1
- Výr velký	1
- Ježek východní	1
- Ježek západní	6

Péče o zvířata v záchranné stanici byla zajištěna denně včetně víkendů a svátků. Pracovníci stanice byli dostupní na pevné lince Ornitologické stanice nebo na čísle mobilního telefonu

v pracovní době stanice, současně poskytovali poradenství v oblasti ochrany přírody. Zraněná a opuštěná zvířata byla na stanici dopravována ve většině případů nálezci nebo pro jejich dovoz bylo použito služební vozidlo a zvířata byla vyzvednuta v místě nálezu. Občanům, kteří oznamovali nález živočicha ze vzdálenější oblasti od Přerova, jsme předávali kontaktní telefony na jiné záchranné stanice, které mají tuto oblast ve své působnosti. Současně jim byly poskytovány základní informace o první pomoci, než živočicha odevzdali na příslušnou záchrannou stanici – jednalo se především o víkendové dny.

Obě naše pracoviště – záchranná stanice ORNIS a Ornitologická stanice Muzea Komenského v Přerově se doplňují ve výukových programech, krátkodobých výstavách, exkurzích i v oblasti ekologické poradny.

Náklady na pořádání Zahradní slavnosti i celoroční provoz a poskytované služby ZS byly v roce 2019 spolufinancovány Statutárním městem Přerovem, podporou Národní sítě záchranných stanic a Olomouckým krajem.

Preparátorská dílna

Pracovník **preparátorské dílny** Jiří Polčák do sbírek vyrobil 48 nových preparátů, 56 balků a vypreparoval celkem 37 vajec. Opravy: 9 kusů preparátů.

Knihovna

Provoz knihovny ORNIS zajišťovala muzejní knihovnice z části svého úvazku (0,2). Počet přírůstků v knihovně za rok 2019 činil 391 knihovních jednotek (267 knihy, 124 časopisy). Celkový počet knihovních jednotek dosáhl čísla 25 352. V rámci revize fondu bylo ke konci roku zrevidováno 64 knihovních jednotek. Knihovnu navštívilo 14 čtenářů, počet výpůjček činil 77.

Edukační činnost

V roce 2019 navštívilo programy pro školy celkem 4032 žáků různých stupňů škol s doprovodem. Mezi nejoblíbenější patřily opět programy v přírodě a s živými zvířaty. Na návštěvě v záchranné stanici bylo 1044 návštěvníků, z dalších programů vedl *Ježkův rok* (678) a *Ptáci* (369). Program vytvořený k sezónní výstavě *Dravci, sokoli a sovy* si užilo 199 účastníků. Od prosince byl nabízený nově vytvořený program *Pan Bobr, stavitel*. Do Tovačova s námi na exkurzi zavítalo 30 žáků středních škol s učiteli, na objednávku jsme vytvořili celodenní program na projektové dny pro dvě mateřské školy (75). Naše pozvání opět přijali kolegové z prostějovské hvězdárny a společně jsme školám nabídli pozorování naší hvězdy na *Dni Slunce*.

Program pro školy a pro veřejnost k folklórnímu festivalu s tématem *Život na Hané před sto lety* (181 školy + veřejnost) jsme úspěšně představili i pedagogům na Krajské konferenci EVVO v Horce nad Moravou ve dvou dílnách.

Jako spolupořadatelé jsme se podíleli na akci *Den Země*, při které měli návštěvníci možnost zúčastnit se komentované prohlídky záchranné stanice, ukázky kroužkování nebo si vyzkoušet různé hravé aktivity v zahradě. V rámci *Přerovských dvorků* jsme v *Ptačí svět* proměnili část přerovského zámku. 653 dětí se zúčastnilo našeho *Dne stromů* v parku Michalov, na který jsme připravili několik nových stanovišť. Přispěli jsme do celokrajské brožury s aktivitami EVVO a do muzejní brožury *Muzeum školám*.

Edukační pracovnice se podílela na organizování přednášek, vycházek do přírody a dalších akcí, které souvisí s činností ekoporadny. Pokračovaly zavedené výtvarné dílny s Veronikou Matlochovou.

Lektoři se průběžně vzdělávali na různých seminářích a konferencích.

Ekoporadna

V roce 2019 byla činnost ekoporadny závislá na finanční podpoře z grantového programu na podporu ekoporadenství města Přerova. V průběhu celého roku jsme z 50 000 Kč podpory zorganizovali vycházky, dílny a další akce a podpořili pravidelnou činnost kanceláře ekoporadny, ve které jsme zodpověděli 1163 dotazů. Nejvíce se zájemci tázali telefonicky (42%), stejnou mírou muži i ženy. Z témat se týkaly dotazy nejvíce ptáků jako takových (733) a jejich ochrany (238 dotazů), ale také zeleně (109 dotazů), což potvrzuje propagované specializované zaměření ekoporadny.

V jarním období bylo nejvíce navštívenou akcí promítání filmu pro školy a veřejnost v kině Hvězda Přerov o plastech v oceánech – *A Plastic ocean* – 1290 návštěvníků. Uspořádali jsme dílny na výrobu ptačích budek, krmítek a pytlíků na bezobalové nakupování. Pozvali jsme Zdeňka Vermouzka, ředitele ČSO, na besedu s osobností z oblasti ochrany přírody. Do přírody jsme se vypravili na kolech s hydrobiologem Martinem Rulíkem kolem Bečvy, pěšky na vlhy s našimi ornitology nedaleko města a do parku Michalov v rámci Víkendu otevřených zahrad. Autobusem jsme dojeli do městských lesů a s městským hospodářem Vitem Navrátilem shlédli následky kůrovcové kalamity. Uspořádali jsme dva swapy. Tradičně jsme ve spolupráci s Českým zahrádkářským svazem zorganizovali okresní kolo výtvarné a znalostní soutěže a prezentovali ekoporadnu na okresní výstavě ČZS v Oseku nad Bečvou (1150 návštěvníků).

Celý rok jsme nabízeli nekomerční sdílení osiva formou *Semínkovny*. Aktivně jsme sdíleli nebo vydávali spoustu informací z oblasti ochrany přírody místní i všeobecně na našem facebooku.

Mykologická poradna

Mykologickou poradnu navštívilo 214 zájemců o informace, bylo určeno 94 druhů hub. Celkem bylo fyzicky, telefonicky nebo přes email zodpovězeno přes 615 dotazů. Činnost poradny zajišťoval Jiří Polčák, který také přednášel o houbách v rámci houbařských pondělků.

Tvorba sbírky a péče o sbírky

Z hlediska akviziční činnosti byl rok 2019 výjimečný, díky koupi nepočetné, ale esteticky velmi působivé sbírce ptáků od Mgr. Plachého. Řada jeho preparátů byla ihned využita v sezonní výstavě. Vlastní sběr se opětovně týkal opuštěných vajec rybáků obecných na sledovaných umělých ostrovech štěrkoven v Hulíně a Troubkách (největší kolekce v ČR), a odběru sterilních vajec vybraných druhů dravců. Pokračoval příjem uhynulých ptáků z dalších záchranných stanic v rámci dlouhodobé spolupráce. Celkem bylo nově zapsáno 74 přírůstkových čísel a 92 kusů sbírkových předmětů.

Byla provedena inventurní revize 856 evidenčních čísel, v evidenci I. stupně bylo zapsáno 74 čísel. Na jaře a na podzim byly provedeny pravidelné desinsekce depozitářů, preparátorské dílny i expozice *Ptáci ČR*.

Interní výzkumné úkoly

Monitoring úspěšnosti hnízdění a průtahu rákosinových druhů ptáků na rybníce Nesyt (NPR Lednické rybníky), řešitel: Josef Chytil. V roce 2019 pokračoval odchyt opět za stavu, kdy v rákosinách nebyla vůbec voda. Chyceno bylo pouhých 782 ptáků 28 druhů, což je historicky druhý nejhorší výsledek. Na tomto faktu se podílel jak rybník bez vody, tak i velmi hustý podrost pod lávkami. Akce je jednou ze tří oficiálních školících příležitostí Kroužkovací stanice Národního muzea pro začínající kroužkovatele získat praktické i teoretické znalosti ohledně odchytu a kroužkování ptáků. Výsledky jsou používány i při aktuálních plánech hodnocení hospodaření v NPR Lednické rybníky.

Monitoring ptačí oblasti Hostýnské vrchy, řešitel: Martin Vymazal. Konkrétně v roce 2019 zaměření na akustický monitoring sov, který odhalil nečekaně vysoké počty horských druhů sov.

Externí výzkumné úkoly

CES (Constant Effort Site) - sledování úspěšnosti hnízdění na vybraných lokalitách (koordinátor: Kroužkovací stanice Národního muzea v Praze); CES probíhá v prostředí lužního lesa u Záhlinic. Pracovníci ORNIS zajistili všech požadovaných 9 odchyťových dnů.

RAS (Retrapping Adults for Survival) - mezisezónní sledování přežívání dospělých ptáků; akce proběhla po loňském výpadku opět v tradiční hnízdní kolonii břehulí říčních v Pouzdřanech; nově pokračovalo i sledování výjimečné přírodní kolonie břehulí říčních v kolmých březích Bečvy mezi Osekem a Prosenicemi. Koordinátor akce: Kroužkovací stanice Národního muzea v Praze).

Akce Acrocephalus v CHKO Poodří. Sledování pohnizdního tahu rákosinových druhů ptáků na Bartošovických rybnících. M. Vymazal zajistil 1 týden kontinuálního odchytu.

Jednotný program sčítání ptáků - pokračujeme v účasti na dlouhodobém monitorovacím projektu. J. Chytil je v současné době nejdéle sčítajícím pracovníkem na jedné lokalitě v celé ČR. Mezinárodní sčítání vodních ptáků - celoevropský projekt koordinovaný u nás Českou zemědělskou univerzitou, v rámci Evropy Wetlands International. Odborní pracovníci ORNIS sčítají na celkem 7 lokalitách, z toho Vodní dílo Nové Mlýny patří stabilně mezi tři nejvýznamnější lokality v rámci celé ČR.

Byl zajištěn provoz kamery sledující úspěšnost hnízdění rybáků obecných na umělém ostrůvku na štěrkovně v Troubkách, včetně plánovaných kontrol, ve spolupráci s Českou společností ornitologickou a společností Českomoravský štěrk, a.s.

Sledování průtahu ptáků na Červenohorském sedle (projekt UK Praha) - 2x účast na dlouhodobém projektu odchytu a sčítání ptáků na podzimním průtahu.
V rámci parazitologického pracoviště byly publikovány další čtyři práce v impaktovaných časopisech.

Konference, semináře a dílny

9. 2. 2019 Setkání pracovní skupiny pro ochranu a výzkum dravců a sov; ORNIS; M. Vymazal, J. Chytil
23. 2. 2019 Členská schůze Moravského ornitologického spolku
21. 3. 2019 Valná hromada Národní sítě záchranných stanic 2019, Praha - Michle, M. Hrazdírová.
22. 3. 2019 Valná hromada Unie pro řeku Moravu; Brno, J. Chytil
4. 4. 2019 Sluňákov, Horka nad Moravou: seminář Na hudbu trochu jinak; J. Syryčanská
13. - 14. 4. 2019 Lanžhot; pracovní schůzka ohledně Ptačí oblasti Soutok; aktuální stav ochrany; J. Chytil
21. - 22. 5. 2019: Kokořínsko, zasedání Českého ramsarského výboru; J. Chytil
15. 6. 2019: Helfštýn, Helfštýnské ateliéry; J. Chytil
27. - 28. 9. 2019: Jihočeská ornitologická konference; J. Chytil
10. 10. 2019 Brno: Národní konference EVVO a EP; účast: J. Syryčanská, M. Hrazdírová
5. a 6. 11. 2019 Sluňákov, Horka nad Moravou: Krajská konference EVVO; účast a vedení dílen po oba dny: J. Syryčanská, M. Hrazdírová
9 - 10. 11. 2019 Kostelec n. Č. Lesy - Kroužkovací aktiv Národního muzea v Praze. Účast: J. Chytil
13. 11. 2019 Přerov: Současná literatura pro děti a její vliv na rozvoj čtenářství; účast: J. Syryčanská
26. 11. 2019, Olomouc, konference Naše příroda - Lesy; účast: M. Vymazal, J. Syryčanská

Publikační činnost

Periodika vydaná muzeem

Zprávy MOS 77 (2019)

Publikační činnost odborných pracovníků

- Chytil J.: Výskyt leucisticky zbarvených kosů černých (*Turdus merula*) v České republice. Zprávy MOS 77:10-19
Chytil J. & Polčák J.: Melanistická sýkora modřinka (*Cyanistes caeruleus*) v Přerově. Zprávy MOS 77:20-23
Chytil J.: Jiří Sviečka a 200 000 okroužkovaných ptáků. Zprávy MOS 77: 26-36
Chytil J.: Knihovna Karla Hudce. Zprávy MOS 77:46-50
Chytil J.: Návrat Františka Hejla-Mračovského na přerovskou ornitologickou stanici. Zprávy MOS 77:51-52
Chytil J. & Ševčíková K.: Výroční zpráva Moravského ornitologického spolku za rok 2018. Zprávy MOS 77:58-59
Chytil J.: Gorman G. 2018: Woodpeckers. Zprávy MOS 77:64-65
Chytil J.: Klíma M. 2018: Od střízlíka přes člověka k vorvaňovi. Zprávy MOS 77:66-67
Chytil J.: Proč ORNIS vypadá malinko jinak? Zpravodaj MKP, duben - červen 2019: 11
Chytil J.: Rákosník pokřovní - čtvrté zjištění v Česku. Zpravodaj MKP, říjen - prosinec 2019: 11
Heneberg P., Georgiev B., Sitko J., Literák I. 2019: Lethal infection of a wild bird by *Metacestoides* sp. (Cestoda) tetraphyrida that genetically match acephalic metacestodes causing lethal peritoneal larval cestodiasis in domestic mammals. *Parasites and Vector* 12: 58-68

Hildebrand J., Pyrka E., Sitko J., Jezewski W., Zalesny G., Tkach V., Laskowski Z. 2019: Molecular phylogeny provides new insights on the taxonomy and composition of *Lyperosomum* Looss, 1899 (Digenea Dicrocoeliidae) and related genera. *Parasites and Wildlife* 9: 90-99

Galosi L., Henneberg P., Rossi G., Sitko J., Magi G., Perrucci S. 2019: Air sac trematodes *Morishitium polonicum* as a new identified cause of death in the common blackbird (*Turdus merula*). *Parasites and Wildlife* 9: 74-79

Tomas A., Sitko J., Valkenburg T., Casero M. 2019: Association between *Clinostomum complanatum* Rudolphi, 1819 and *Ardea cinerea* Linneus, 1758 (Pelecaniformes: Ardeidae). First report of cycle establishment in Portugal. *Parasites and Wildlife* 9: 120-122.

Vymazal M., Zemanová K. & Šírek J.: Mapování sov metodou akustického monitoringu v Ptačí oblasti Hostýnské vrchy. *Zprávy MOS* 77:4-9

Redakční činnost

Josef Chytil: vedoucí redaktor Zpráv MOS

Martin Vymazal: zástupce vedoucího redaktora Zpráv MOS

Prezentace

Příprava a realizace výstav a expozic

Hrazdírová M.: instalace, vernisáž výstavy Dravci, sokoli a sovy

Syryčanská J.: instalace, vernisáž, výukový program k výstavě Dravci, sokoli a sovy; instalace výstavy ekoporadny Ptačí zahrady na okresní Retro výstavě ČZS v Oseku nad Bečvou

Polčák J.: instalace, vernisáž k výstavě Dravci, sokoli a sovy

Chytil J.: instalace, vernisáž k výstavě Dravci, sokoli a sovy

Rebro L.: instalace výstavy Dravci, sokoli a sovy

Vymazal M.: instalace, vernisáž a doprovodný program k výstavě Dravci, sokoli a sovy

Kulturně výchovné akce:

Přednášky

27. 2. 2019: J. Syryčanská: Ptáci a město 1. Přerov, 27 účastníků.

24. 4. 2019: M. Vymazal: Ptáci a město 2. Přerov, 24 účastníků.

2. 5. 2019: K. Trutnovský: Den Slunce. ORNIS, 6 účastníků.

6. 5. 2019: J. Polčák: Houbařské pondělí. Přerov, 10 účastníků.

16. 5. 2019: V. Hlaváč: Ptáci a elektrické vedení. Přerov, 7 účastníků.

1. 7. 2019: J. Polčák: Houbařské pondělí. Přerov, 16 účastníků.

1. 9. 2019: J. Polčák: Houbařské pondělí. Přerov, 16 účastníků.

19. 9. 2019: O. Závalský: Návrat orlů skalních. Přerov, 8 účastníků.

7. 10. 2019: J. Polčák: Houbařské pondělí. Přerov, 19 účastníků.

15. 10. 2019: T. Leskovjan: Sokolnictví včera, dnes a zítra. Přerov, 12 účastníků.

21. 11. 2019: J. Syryčanská: Sucho, půda a voda na zahrádce. Přerov, 13 účastníků.

Další akce

Mezinárodní sčítání vodního ptactva: 12. 1. 2019; Záhlinice, 0 účastníků.

Vítání ptačího zpěvu: 28. 4. a 2. 5.; vycházky za ptačím zpěvem, 76 účastníků.

6x výtvarná dílna (11. 1., 8. 2., 8. 3., 18. 10., 22. 11., 13. 12.): výroba drobných předmětů různými výtvarnými technikami, celkem 62 účastníků.

Vernisáž prací výtvarné soutěže pro děti: 6.2.; 38 účastníků.

Schůze SOVDS: 9.2.; 35 účastníků.

Až se jaro zeptá: 21. 2. 2019; workshop, hravý program s výrobou ptačích budek, 41 účastníků.

Schůze MOS: 23. 2.; 25 účastníků.

Soví noc: 5. a 7. 3. (Lešná a Přerov); přednáška, terénní ukázka hlasů sov, pozorování v přírodě, 217 účastníků.

Výroba ptačích budek pro maminky s dětmi: 11. 3. 2019; Šišma, workshop, hravý program s výrobou ptačích budek, 16 účastníků.

A Plastic Oceans: 19. a 20.3.; promítání pro školy a veřejnost, 1290 účastníků.

Vernisáž výstavy Dravci, sokoli a sovy: 1. 4.; 52 návštěvníků.

Den Země: 17. 4.; program pro školy, 530 účastníků.

Kroužkování mláďat puštíků: 27. 4.; ornitologická exkurze, 7 účastníků.

Swap: 10. a 11.5.; akce ekoporadny – výměnný bazar, 34 účastníků.

Cyklovýlet Bečva – poslední divočí říka u nás?: 18. 5.; Osek n. Bečvou, 7 účastníků.

Víkend otevřených zahrad: 9. 6.; prohlídka zahrady s průvodcem, 13 návštěvníků.

Ornitologická exkurze: 15. 5.; ornitologická exkurze, 4 účastníci.

Cyklovýlet za ptáky: 22. 6.; Osek n. Bečvou, 8 účastníků.

Exkurze „Za nejkrásnějším ptákem Evropy“: 5. 7.; 11 účastníků.

Zahradní slavnost: 28. 7.; představení činnosti ZS a ORNIS široké veřejnosti, divadlo, koncert, program pro děti i pro dospělé, 215 návštěvníků.

Evropská noc pro netopýry: 31. 8.; ORNIS, vyprávění o životě nočních savců, ukázka péče o hendikepované netopýry, 9 návštěvníků.

Přerovské dvorky- Ptačí dvorek: 8. 9.; Přerov, návštěvnost neevidována – nepočítaně účastníků.

Okresní výstava Českého zahrádkářského svazu: 14. – 15. 9.; Osek n. Bečvou, expozice ekoporadny ORNIS, 1150 návštěvníků.

Trávení ptáků a jiná hrdinství: 3. 10.; vycházka pro studenty SZTŠ s psovodem ČSO, 19 účastníků.

Ptačí festival: 5. a 6. 10.; rybník Nesyt a Záhlinice; Ptačí festival (exkurze za ptáky), 57 účastníků.

Den stromů: 21. 10.; program pro školy a prohlídka parku pro veřejnost, park Michalov, 539 účastníků.

Mladý zahrádkář: 24. 10.; vědomostní soutěž, 26 účastníků.

Co se děje v lese?: 26. 10.; vycházka do lesa, 3 účastníci.

Swap: 1. a 2. 11.; akce ekoporadny – výměnný bazar, 35 účastníků.

Odpoledne u krmítka: 7. 11.; výroba krmítek, 21 účastníků.

Jak se máte ptáci? – setkání s osobností: 14. 11.; beseda, 14 účastníků.

Ornitologická exkurze pro Charitu Přerov: 3. 12.; 15 účastníků.

Šití pytlíků na bezobalové nakupování: 6. 12.; dílna ekoporadny, 6 účastníků.

Vánoční setkání ornitologů: 12. 12.; tradiční setkání příznivců ornitologie, 15 účastníků.

Vánoční strom pro ptactvo: 22. 12.; výroba ozdob, program pro děti, 86 účastníků.

Výpůjčky a zápůjčky

V roce 2019 bylo realizováno 6 zápůjček 42 sbírkových předmětů a 19 předmětů pomocného materiálu jiným institucím. Stále patříme k největším zapůjčovatelům sbírkových předmětů ornitologické povahy v rámci ČR.

Zapůjčené výstavy:

Atlas ptáků neobyčejných

Regionální muzeum v Chrudimi, Široká ul. 86, 537 01 Chrudim; 19. 9. - 3. 11. 2019.

Oblastní muzeum Praha-východ, p.o. v Brandýse nad Labem – Staré Boleslavi, Masarykovo náměstí 97, Brandýs nad Labem – Stará Boleslav; 28. 3. – 30. 6. 2019

Ostatní činnost

Členství v komisích

Komise životního prostředí Magistrátu Přerova (J. Chytil)

Komise pro sbírkotvornou činnost Vlastivědného muzea v Olomouci (M. Vymazal)

Jiné služby veřejnosti

E Ekoporadna - otevřeno pondělí - pátek 8 -16 hod.

Semínkovna - otevřeno v otvírací době ORNIS, sdílení osiva zdarma

Mykologická poradna - otevřeno pondělí 8 - 16 hod.

Služba průvodce parkem Michalov

Prodej ptačích budek, tiskovin ORNIS, slunečnice apod.

8 Správa hradu Helfštýna

Souhrnné hodnocení činnosti správy hradu Helfštýna

Správa hradu Helfštýn za uplynulé čtvrtstoletí zřejmě nezažila náročnější sezónu, než byla ta letošní (2019). A to jak co do organizace, tak i běžného provozu.

Kvůli rozsáhlým stavebním a opravným akcím byl vstup pro veřejnost omezen jen na čtyři dny v týdnu, a aby toho nebylo málo, ještě Správa silnic Olomouckého kraje znemožnila průjezd po hlavní cestě mezi Týnem nad Bečvou a Lipníkem nad Bečvou, takže se pro návštěvníky celá sezóna nesla v duchu komplikovaných a špatně značených objížděk na okolních rozbitých cestách.

Nejen, že to razantně ovlivnilo celkovou návštěvnost (70 378 osob), z ní plynoucí tržby atp. ale i pocitově byla znát rozčarovanosť těch, co už si dali tu námahu a přes všechny peripetie na Helfštýn doputovali.

Dlouhá zima přitížila stavbařům při rozsáhlém projektu Záchrany a zpřístupnění hradního paláce. Kvůli sněhu mohli intenzivnější činnost zahájit až na přelomu března a dubna. Rozsah prací vykonaných na torzu renesančního paláce, které zvládli do konce roku provést je obdivuhodný.

Tisíce metrů lešeňových trubek přemístili zevnitř paláce na vnější plášť a kompletně přespárovali a přezdili celý obvod budovy. Bortící se záklenky všech oken vyklínovali a ty v nejkritičtějším stavu zpevnili helikální výztuží. Celý rok se pracovalo v zámečnické dílně Sloupský, odkud řemeslníci přiváželi ocelové a cortenové konstrukce budoucích schodišť, lávek a podlah. Vznikla příprava pro zábradlí severní i východní terasy. Hradem projely stovky kubíků suti odtěžené při odstraňování podlah.

Po sejmutí svrchní betonové zahájil muzejní archeolog Dr. Zdeněk Schenk záchranný archeologický výzkum v rozsahu, který na Helfštýně dosud nikdy neprobíhal. Ve spolupráci s dobrovolníky a se stavebními dělníky postupně odtěžili veškerý novodobý zásyp ukrytý pod podlahami z druhé poloviny 20. století a obnažil prvopočátky hradních staveb z přelomu 13. a 14. století. Mimořádný objev učinil pod východním palácovým křídlem, kde našel do značné míry zachovalou místnost - zřejmě ze 14. století nesoucí vrstvy gotických omítek, dříve bohatě zdobených výmalbou, autentickou podlahou s pálenou čtvercovou dlažbou a za příčkou i masivní goticky profilovaný pískovcový portál s bohatou profilací. Mimo těchto nemovitých dokladů složitého stavebního vývoje Helfštýna dohledal stovky fragmentů zvířecích kostí, mimořádnou kolekci keramických střepů od doby pánů z Kravař až po pozdní 17. století, desítky drobných dekorativních předmětů a řadu nálezů numismatických.

Po důkladné dokumentaci a provedení operativních stavebně historických průzkumů bylo rozhodnuto o následné konzervaci a restaurování stěžejních nálezových situací a jejich druhotnému uchování pod úrovní podlah. Před závozem výkopů drobným kamenivem došlo k důsledné dokumentaci s použitím nejmodernějších dostupných metod.

Firma Bubeník z Olomouce osadila skleněné membrány zaatikového zastřešení do severní části paláce. Jejich dílo následně doplnil klempíř Radim Zdráhal o měděné okapnice, aby mezi nerovnou střechou a precizním sklem nedocházelo k zatékání.

Díky velké podpoře Olomouckého kraje se z jeho prostředků navíc podařilo opravit dalších pár set metrů čtverečních obvodových hradeb v úseku tzv. Psince, kompletně opravit zábradlí na zpřístupněné široké hradbě v délce 96 metrů a vytvořit nové zábradlí kolem hradní studny.

Pokud hodnotíme rok 2019, tak byl jednoznačně nejzdařilejší z pohledu péče o památku. Jeden zcela mimořádný projekt doplněný trojicí drobnějších stavebních počínů, to je nejspíš bilance, kterou Helfštýn ještě nepamatuje.

Téměř dva hektary náletových dřevin, maliní a ostružiní s vysokými travnatými plochami na jedné straně vymezené příjezdovou cestou a na druhé jihovýchodní hradbou druhého nádvoří zlikvidovaly výkonné pásové lesní frézy firmy Bartalos Wood service, s. r. o. S množstvím těžce přístupných míst - příkopů, svahů i zatravněných ochozů pomohli správě hradu dobrovolníci. Záštitu nad dobrovolnickými víkendovkami držel, stejně jako v letech minulých, zapsaný spolek Helfštýn. Díky činnosti spolku se podařilo pokrýt veškeré náklady na dobrovolnické víkendovky. Pro účely správy hradu spolek pořídil hmotné ceny pro vítěze jednotlivých kategorií *Hefaistonu* a mobilní plachtové přístřešky.

Mimořádné stavební aktivity se dařilo skloubit s omezeným návštěvnickým provozem. Sezónní režim obohatily dvě desítky kulturních a společenských akcí.

Velkému zájmu široké veřejnosti se těšili tradiční počiny zahájené již první sobotu po Novém roce tzv. *Novoročním výstupem*, který navštívilo bezmála 4 000 účastníků. K akcím s několikasícovou návštěvností se přidaly *Velikonoce na Helfštýně*, *Festival vojenské historie* a *Helfštýnská pouť*. Skupina historického šermu pořádající Festival vojenské historie oslavila úspěšně jubilejní desátý ročník největšího setkání skupin living-history na Moravě ve velkém stylu.

Velký zájem vyvolaly uspořádané umělecko-kovářské kurzy. Již po šesté jsme za hradbami hostili tým kolem Petera Gašparíka, který tvoří základ kurzu Damascénského kování vedeného mohelnickým nožířem Jaroslavem Brixim. Frekventanti pokračujícího kurzu Základy kování si svou účast zopakovali počtvrté. Nabídka kurzu pro začátečníky vedeného mistrem Jiřím

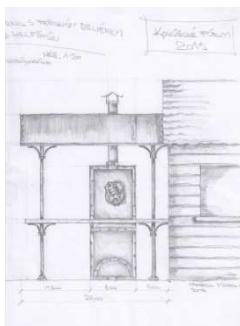

Němcem oslovila i úplné nováčky. Ti zaplnili druhý termín a díky jejich zájmu bude pro rok 2020 potřeba rozšířit kurz Základy kování o třetí turnus.

Svým rozsahem všechny výše zmíněné programy o kategorii převyšovalo 38. mezinárodní setkání uměleckých kovářů *Hefaiston*. I letos mu předcházelo týdenní *Kovářské fórum*. Týdenní práce v historické hradní kovárně se tentokrát ujal převážně rodinný tým v čele s Jiřím Jurdou, ml., jeho otcem Jiřím Jurdou, bratrancem Michalem Jurdou a francouzským pomocníkem Antoinem Mateyem. Na přání správy hradu mistři kováři zhotovili funkční udírnou. Dílo je perfektně umělecko-řemeslně

provedeno. Navíc ho doplňuje autorský reliéf Jiřího Jurdy vytepaný z mědi s motivem spojujícím heraldiku a gastronomii. Snad se i v budoucích letech povede skloubit vysoké estetické kvality s dokonalou užitností na Helfštýně vyráběných exponátů.

Kovozpracující tvůrci se na hrad sjeli z 16 států světa v úctyhodném počtu 567 přihlášených. K aktivní účasti na 38. *Hefaistonu* do sobotního rána přihlásili sochaři, kováři, nožíři, šperkaři a mnozí další víc než 220 exponátů do 7 kategorií hodnocených odbornou porotou. Stejně jako v letech minulých hodnotili porotci zvlášť díla dospělých a studentů. Školy vyučující umělecké zpracování kovů přivezly nejlepší ročníkové a maturitní práce. Celkem se za hradbami

sjelo 10 vzdělávacích institucí od Prahy, přes Turnov až po Hodruš - Hámre. Přestože si většina škol nějaké to ocenění odvezla, nesl se letošní ročník v duchu absolutní převahy SUPŠ a VOŠ Turnov, jejíž studenti bodovali snad ve všech kategoriích. Organizátorům *Hefaistonu* se podařilo akci zařadit mezi projekty s víceletou podporou Olomouckého kraje. Díky tomu bylo možné zajistit rozšířenou dramaturgii kulturních vystoupení v rámci doprovodného programu s vědomím, že i do dvou následujících sezón bude možné pokračovat v podobném duchu.

V podhradí vyrostl jarmark s desítkami stánků nabízejících vše od občerstvení, přes pouťové serepetičky až po špičkové řemeslné výrobky či kovářské vybavení. Účastníci ocenili rozšířené sociální zázemí kempu, ve kterém opět přibýlo pár drobností ke zvýšení jejich komfortu. Pořadatelskou službu zde zajišťovaly spolky z obce Týn nad Bečvou.

Parkovací služba, požární ochrana, umísťování stanů, úklid a mnoho dalšího by se bez obecních dobrovolníků zajišťovala jen těžce. Týchstí spoluorganizátoré si zasluhují náš dík a vděčnost.

Rozvíjet mezinárodní spolupráci zaměřenou na umělecké kovářství na odborné teoretické úrovni se dařilo ve sdružení Evropských kovářských měst. Svou aktivní účastí reprezentoval vedoucí správy hradu kovářské dovednosti na *Biennale Europea d'arte fabbrile* v toskánské Stii.

Jen za uplynulé desetiletí vzniklo přímo na Helfštýně mnoho desítek umělecko-kovářských artefaktů. Převážně drobné kované plastiky. Během mezinárodních setkání uměleckých kovářů *Hefaiston* mívají mistři kováři vymezený časový limit, v němž musí exponát dokončit. Tato kategorie bývá samostatně hodnocena mezinárodní porotou. Takto oceněná díla ještě nebyla v úplnosti prezentována veřejnosti, vznikl ucelený výběr těch nejvýše hodnocených prací, který správa hradu představila pod názvem *Héfaistovy vavříny* od dubna do října 2019.

Vystavená díla pocházela z produkce autorských týmů předních českých i zahraničních uměleckých kovářů. Doplnil je výběr velkoformátových snímků z fotoarchivu *Hefaistonu*. Pro výstavu se podařilo dohledat vzácné momentky zachycující vznik vystavených prací. Většinu fotografií pořídil tým muzejních fotografů: Jitka Hanáková, Lubomír Vyňuchal a Iveta Juchelková.

Prázdninový projekt *Kov ve městě* - exteriérová výstava kovářských prací v intravilánu městské památkové rezervace Lipník nad Bečvou se v pozici kurátora ujal kastelán Helfštýna. Ve spolupráci s dílnou *Hefaiston, s.r.o.* Brno připravil monografickou prezentaci díla mistra Milana Michny.

Tvorba sbírky a péče o sbírky

Záslouhou hojně obsazeného 38. mezinárodního setkání uměleckých kovářů *Hefaiston* přibýlo 13 přírůstků do podsbírky. Tyto práce vznikly přímo na Helfštýně. Zastoupena jsou především díla českých tvůrců, ale i několika evropských kovářů.

Funkční udírnu pro potřeby hradní restaurace vytvořila v rámci 31. ročníku *Kovářského fóra* čtveřice autorů Jiří Jurda, ml. Jiří Jurda, Michal Jurda a Antoine Mathey.

Věda a výzkum

Interní výzkumné úkoly

Ustanovení redakční rady pro monografii o Helfštýně (R. Himmler, J. Lauro, L. Maloň, a Z. Schenk).

Sběr dat a shromažďování pramenů pro určené kapitoly monografie o hradu Helfštýn.

Průzkum v oblasti fungování dobrovolnictví ve společnosti s přihlédnutím ke specifikaci dobrovolnických činností v kulturních organizacích.

Externí výzkumné úkoly

Ing. Arch. Jan Pešta - řešerše SHP Dr. Ing. arch. Zdeňka Gardavského během terénního výzkumu budovy paláce pro vypracování II. etapy revizního SHP. (pokračující činnost)

Mgr. Hana Myslivečková - průběžný operativní průzkum spojený s pokračujícími pracemi na záchraně hradního paláce, NPÚ, odborné územní pracoviště Olomouc. (pokračující činnost)

Radim Vrla - kastelologický operativní průzkum spojený s pokračujícími pracemi na záchraně hradního paláce, NPÚ, odborné územní pracoviště Kroměříž. (pokračující činnost)

Kristýna Bartoníková, Digitální design na Univerzitě Tomáše Bati, konzultace pro bakalářskou práci.

Michaela Šubrtová, Management cestovního ruchu na Univerzitě Hradec Králové, podklady pro bakalářskou práci Specifika a potenciál paranormálního cestovního ruchu.

Konference, semináře a dílny

Seminář k 38. *Hefaistonu*, Muzeum Komenského v Přerově, p. o., Hrad Helfštýn, 23. 8. 2019, Lauro, J.: *Aktivit spojené s uměleckým kovářstvím na Helfštýně*, příspěvek s prezentací.

Kurz damascénského kování, Muzeum Komenského v Přerově, p. o., Hrad Helfštýn, 3. 6. - 7. 6. 2019, lektor Jaroslav Bixi

Prezentace muzejních profesí v rámci *Ateliérů Muzea Komenského v Přerově*, Muzeum Komenského v Přerově, p. o., Hrad Helfštýn, 15. 6. 2019.

Prezentace historické mincovny s dílnou ražení, Muzeum Komenského v Přerově, p. o. ve spolupráci se Studiem Bez kliky, Hrad Helfštýn, 1. 7. - 19. 8. 2019

Navazující Kurz *Základy kování III.*, Muzeum Komenského v Přerově, p. o., Hrad Helfštýn, 1. 7. - 6. 7. 2019, lektor Jiří Němec

Kurz *Základy kování*, Muzeum Komenského v Přerově, p. o., Hrad Helfštýn, 8. 7. - 12. 7. 2019, lektor Jiří Němec

Workshop s animačními listy *Povídání o Helfštýně*, Muzeum Komenského v Přerově, p. o. ve spolupráci se zapsaným spolkem Helfštýn, Hrad Helfštýn, 8. 9. 2019

Mezinárodní prezentace výstupů kovářských aktivit realizovaných na Helfštýně v rámci Biennale d'Arte Fabbriale v italské Stii. (aktivní účast: J. Lauro)

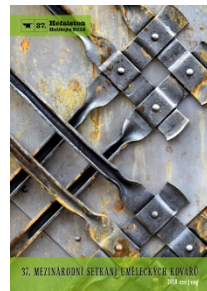
NPÚ - Metodické centrum moderní architektury ve vile Stiassni v Brně - 42. odborně metodický den Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Brně, tentokrát na téma: *Torzální architektura - výzkumy, průzkumy a obnova* (J. Lauro, pasivně)

Publikační činnost

Periodika vydaná muzeem

Himmler, R. – Lauro, J. – Svobodová, J.: Sborník *Hefaiston, 37. mezinárodní setkání uměleckých kovářů 2018*. Muzeum Komenského v Přerově 2019, 68 str. ISBN 978-80-87190-51-7

Nepublikované práce, scénáře výstav a nálezové zprávy z archeologických výzkumů

Lauro, J.: *37. mezinárodní setkání kovářů Hefaiston na hradě Helfštýn*, Časopis Kovárenství, Číslo 67, březen 2019, ISSN 1213-9289

Lauro, J.: *37. Hefaiston – Jaký byl?*, *Hefaiston, 37. mezinárodní setkání uměleckých kovářů 2018*. Muzeum Komenského v Přerově 2019, 68 str. ISBN 978-80-87190-51-7, nepag.

Lauro, J.: *30. Kovářské fórum, Hefaiston, 37. mezinárodní setkání uměleckých kovářů 2018*. Muzeum Komenského v Přerově 2019, 68 str. ISBN 978-80-87190-51-7, nepag.

Lauro, J.: *Héfaistovy vavříny, Hefaiston, 37. mezinárodní setkání uměleckých kovářů 2018*. Muzeum Komenského v Přerově 2019, 68 str. ISBN 978-80-87190-51-7, nepag.

Lauro, J.: *Hrad Helfštýn*, *Hrady a zámky Olomouckého kraje*, Olomoucký kraj 2019,

ISBN 978-80-7621-016-5, s. 32 – 61

Lauro, J.: pravidelné příspěvky do Zpravodaje Muzea Komenského v Přerově (JL).

Nepublikované práce, scénáře výstav a nálezové zprávy z archeologických výzkumů

Lauro, J.: *Projekt akce Hefaiston*, Týn nad Bečvou 2019 – materiál uložený v archivech SHH a MKP
Libreta výstav: *Héfaistovy vavříny*

Kov ve městě

Prezentace

Příprava, realizace a instalace výstav a expozic

Lauro, Jan: *Héfaistovy vavříny* – kurátor výstavy, organizace, návrh instalace, příprava a instalace výstavy, deinstalace výstavy; podklady pro doprovodné tiskoviny (pozdávka, plakát/banner) 13. 4. – 27. 10. 2019

Lauro, Jan: kurátor výstavy *Kov ve městě 15.* - intravilán historického jádra Lipníku nad Bečvou, 14. 6. 2019 – 30. 9. 2019

Z podsbírky uměleckého kovářství byly zapůjčeny dva exponáty na sezónní výstavu na zámek Ctěnice spravovaný Muzeem hlavního města v Praze, jeden tři exponáty na výstavu *Kov ve městě* ve spřáteleném Lipníku nad Bečvou, a jedna plastika převezena na nádvoří přerovského zámku. Bylo vráceno 14 sbírkových předmětů z výstavy *Přec mé srdce láskou hoří* kurátora Lubomíra Vyňuchala z Muzea Komenského v Přerově, která trvala od března do června 2019.

Pozn. Na všech výše zmíněných akcích spolupracovali tito zaměstnanci SHH: Bernhauer Stanislav, Šišáková Jarmila, Zdráhalová Ladislava, Janýšková Pavla a Ďuráková Hana.

Příprava kulturně výchovných-akcí (přednášky, noční prohlídky apod.)

Noční prohlídky hradu proběhly v sobotu 27. dubna a v sobotu 14. září 2019, průvodci: Jan Červenka, Zdeněk Krajcar a Stanislav Krásný. Dramaturgie akce: Jan Lauro
Součástí dubnových prohlídek bylo i Noční kování, při kterém vznikl nový orientační plán Helfštýna s kovanými komponenty, rámem a zastřešením dle návrhu Luboše Krátkého Lauro, J.: *Kdo pečuje o hrad?* Přednáška pro děti v Městské knihovně Lipník nad Bečvou, Noc s Andersonem, 22. 3. 2019

Ostatní

Zpracování podkladů pro žádost o dotaci KÚOK na 38. *Hefaiston* v rámci víceleté podpory významných kulturních akcí. (Úspěšný projekt získal podporu na období 2019 až 2021 ve výši 300 000 Kč/rok.)

Koordinace dobrovolníků v rámci víkendových brigád ve spolupráci se spolkem Helfštýn.

Od března do listopadu se dobrovolnických aktivit na Helfštýně aktivně zúčastnilo 398 osob.

Účast v projektu European Iron Academy v pozici silent partner.

Účast v pracovní skupině projektu Záchrany a zpřístupnění hradního paláce na Helfštýně (KD cca 1x za dva týdny, vždy v pondělí.)

Pravidelná redakce webu: www.helfstyn.cz

Redakce webu: <http://europeanironacademy.eu>

Služby badatelům

Konzultace v časovém rozsahu cca 20 hodin (příprava podkladů, průzkumy, statistiky, diplomové práce).

Pronájmy hradu

Pronájem skladových prostor stavební firmě Hochtief. (70 000 Kč)
Pokračování v pronájmu hradní restaurace panu Jiřímu Svozilovi.
Pronájem areálu Helfštýna agentuře JCHP pro oslavy 50 let od sloučení firem Caterpillar a Zeppelin, 21. 9. 2019 (60 000 Kč).

Údržba a opravy na hradě

Pro rok 2019 se dařilo nejen ve velkých dotačních a investičních projektech zaštitěných Olomouckým krajem, ale i v drobnějších opravách a údržbě rozsáhlého areálu. Svůj podíl na nutné péči měli v nemalé míře dobrovolníci. S jejich pomocí se dalo zvládat sečení několika hektarů travnatých ploch uvnitř hradu i kolem něj. Stejně tak pomáhali SHH s likvidací náletových dřevin, čištěním koryt a žlabů, nebo nekončícím hrabáním a odvozem listí mimo hradby. Cyklických činností vykonali nespočet a tradičně si připsali nepopiratelný díl na kultivaci kulturní památky.

Z odstraňování různých nedostatků připomeňme alespoň ty nejzásadnější. Ve spolupráci s OSP došlo k opravám elektroinstalace na I. nádvoří a v hradní kovárně (díky D. Matuškoví). Instalatér Antonín Tomek společně s údržbářem Stanislavem Bernhauerem zajistili výměnu ponorného čerpadla ze 100 m hlubokého vrtu na louce pod hradem a nahradili poškozený ohřívač vody ve vestavbě na druhém nádvoří. Zmíněný instalatér nám pomohl vyřešit krizovou situaci s ucpanou kanalizací na trase mezi kanceláří a prodejnou suvenýrů.

Ján Bukviš kompletně revitalizoval (rozebral, přezdil, novými klapkami doplnil, vyčistil a vyspároval) dvojici kachlových kamen v prostoru tzv. H-studia.

Radim Zdráhal se postaral o výměnu zkorodovaných komínů výhní pod přístřeškem na třetím nádvoří.

Hradní galerii s přilehlými schodišťovými chodbami vymaloval Dan Gajdošík.

Víc než 100 metrů dřevěných konstrukcí – převážně zábradlí opravil mistr tesař Radek Němec.

Výstavní a programové oddělení

Souhrnné hodnocení činnosti VPO

V závěru roku 2019 došlo v návratu vedoucí VPO z mateřské dovolené, což se vzhledem k předchozímu již plně stabilizovanému týmu a zejména dřívější vzájemné spolupráci na projektu 100letá Republika nijak negativně neodrazilo na spolupráci a rovněž převzetí oddělení, proběhlo, vzhledem k výborné přípravě zastupující vedoucí zcela bez problémů. Všechny plánované výstavy a doprovodné akce byly realizovány v plánovaných termínech kvalitě a rovněž i výstavní plán na rok 2020 proběhl po vzájemné kooperaci všech zainteresovaných pracovníků bez problémů v očekávané kvalitě.

Hodnocení jednotlivých pracovišť

Pracoviště prvního styku s veřejností

Pracoviště prvního styku s veřejností v roce 2019 realizovalo veškeré činnosti – průvodcovskou, lektorskou i pokladní na výbornou.

Restaurátorské a konzervátorské pracoviště

V roce 2019 pracovníci **konzervátorské dílny** zpracovávali z hlediska sanační konzervace sbírkové předměty z historických depozitářů, které vyžadovaly akutní zpracování. Konzervátoři zpracovávali předměty z depozitářů, u kterých bylo potřeba přistoupit ke konzervačně – dezinfekčnímu zásahu.

Jednalo se především o dřevěné, kovové a papírové sbírkové kusy. V rámci preventivní péče bylo ošetřeno plynováním přibližně 13 000 kusů sbírkových předmětů. Konzervátorské pracoviště zajišťovalo stejně jako v minulých letech odborné praktické stáže studentům zejména středních škol. Odbornou způsobilost si pracovníci konzervátorských dílen každoročně zvyšují na pravidelném semináři pořádaném Metodickým centrem konzervace TMB ve spolupráci s Komisí konzervátorů a restaurátorů AMG. V roce 2019 se pracovníci zúčastnili workshopu o problematice sanační konzervace-restaurování, které pořádalo v březnu Vlastivědné muzeum v Olomouci.

Tabulka počtu restaurovaných a konzervovaných předmětů

Konzervování	celkem ks	z toho externě
1. Základní ošetření	4085	0
2. Dezinfekce	183	0
3. Zásadní ošetření celkem	390	0
z toho		
3.1. konzervování	336	0
3.2. rekonzervace	0	0
3.3. restaurování	6	0
3.4. preparace	48	0
3.5. repreparace	0	0
Celkem všech	4475	0

Výstavní a výtvarné pracoviště

Výstavní a výtvarné pracoviště každoročně zpracovává ve spolupráci s kurátory návrhy na výtvarné a technické řešení výstav, včetně samotné realizace instalace výstav a jejich propagace k cílovým skupinám. Přibližně dvě třetiny produkce propagačních materiálů a tiskovin zajišťuje výtvarné pracoviště vlastními silami a jednu třetinu produkce (tisk plakátů, pohlednic, katalogů, brožur a informačních letáků) řeší dodavatelsky.

Fotografické pracoviště

V roce 2019 bylo na fotografickém pracovišti pořízeno zpracováno celkem 5507 ks fotografií. Do tohoto počtu je zahrnuta fotodokumentace dle požadavků kurátorů - 747ks, dále fotodokumentace výstav - 435ks, kulturně výchovné činnosti a dalších akcí 309 ks, 843 ks fotografií Přerova za účelem výstavy „Přerov včera a dnes“, mezinárodní setkání uměleckých kovářů *Hefaiston* a foto Helfštýna 402 ks, dále fotodokumentace přestavby Helfštýna 2150ks, studny na Horním náměstí 550 ks, dále foto pro Ornis 71 ks, skeny 15 ks a bylo vytvořeno 7 videí (1x otvírání nových skladů pro muzeum a 6x objevy při archeolog. výzkumech na Helfštýně).

Výstavy a kulturně výchovná činnost

Muzeum Komenského v Přerově se řadí mezi kulturní instituce Olomouckého kraje s největším počtem aktivit směřem k veřejnosti. Vedle tradičních muzejních činností, jakými jsou výstavy a populárně naučné přednášky, komentované prohlídky a workshopy také spolupracuje s neziskovými subjekty (zejména folklorním souborem Haná Přerov, dětským folklorním souborem Trávníček, občanským sdružením Cukrle, Československou obcí legionářskou, Sokolem Přerov, loutkovým divadlem Přerovský Kašpárek, Klubem železničních modelářů Přerov, Mykologickým klubem Přerov, Klubem přátel výtvarného umění, Spolkem přátel odboje, nadklubovým spolkem 4. prapor „úderný“ a dalšími), čímž se významně podílí na kulturním dění regionu Přerova.

V roce 2018 uspořádalo Muzeum Komenského v Přerově celkem 10 výstav, z toho 8 v prostorách přerovského zámku, 1 na ORNIS, 1 na hradě Helfštýně.

Hlavním projektem sezóny ve výstavních prostorách přerovského zámku se stali *Šejdři a šizuňkové. Historie falšování potravin*. Projekt se, vzhledem k nadčasovosti a stále aktuálnosti tématu, setkal s velkým ohlasem u laické i odborné veřejnosti a rovněž edukační programy k danému tématu byly hojně navštěvované. Kromě žaludku se celý rok také točil kolem lásky – ostatně, láska přece prochází i žaludkem, že? A tak jsme návštěvníky seznámili s máchovskou tematikou ve výstavě *Přec mé srdce láskou hoří*, kterou tematicky doplnila výstava fotografií *Máje Romka Hanzlíka*. Bohužel, přátelské setkání s autorem při přípravě výstavy se již nemohlo zopakovat při jejím ukončení, jelikož autor nečekaně zemřel. Tématu *Lásky nejen v umění*, jak zněl podtitul, se věnovala další výstava, představující průřez tvorbou partnerů nejen v umění, ale

i v životě - přerovských výtvarníků Evy Siblíkové a Jana Chmelaře. Jak čas plynul ve městě a jak se měnila jeho tvář - to byl pro změnu leitmotiv výstavy *Přerov včera a dnes* a problematikou času, respektive jeho měření se věnovala zapůjčená výstava *Hodiny ze Schwarzwaldu*. Závěr roku již tradičně patřil *Vánocům na zámku*, letos ve skutečně velkoryse pojatých rozsáhlých zámeckých zařízených interiérech. Samozřejmě nechyběl ani populární Zbořilův betlém - unikát vytvořený speciálně pro přerovské muzeum.

Sezónní výstava na ORNIS se věnovala dravým ptákům a *Dravci, sokoli a sovy* (jak zněl její název) se promítali také do celé řady doprovodných programů a přednášek.

No a na konec, ale ne v poslední řadě, je třeba zmínit také výstavu na hradě Helfštýně, která letos Hefaistovými vavříny vzdala hold nejen kovářskému řemeslu, ale také dlouholeté tradici pořádání mezinárodního setkání uměleckých kovářů, již ikonickému *Hefaistonu*.

Přehled realizovaných krátkodobých výstav						
	název	termín	místo	průvodce/ katalog	neplatící návštěvníci	návštěvnost celkem
Autorská z výzkumu	Dravci, sokoli a sovy	2. 4. - 31. 10. 2019	ORNIS	ne	491	1866
	Šejdří a šizuňkové: historie falšování potravin	12. 4. - 27. 10. 2019	Přerovský zámek - Velký výstavní sál a Kruhový sál	ne	174	2187
	Přerov včera a dnes	17. 5. - 6. 10. 2019	Přerovský zámek - Galerie a Malý sál pod věží	ne	70	465
	Umění žít - Dana Hlobilová	15. 2. - 16. 6. 2019	Přerovský zámek - Historický sál	ne	49	127
	Přec mé srdce láskou hoří	8. 3. - 31. 7. 2019	Přerovský zámek - Kaple	ne	232	378
	Héfaistovy vavříny	14. 4. - 27. 10. 2019	Hrad Helfštýn	ne	4691	46 918
	Eva Siblíková a Jan Chmelař „Láska nejen v umění“	1. 11. 2019 - 31. 1. 2020	Přerovský zámek - Galerie	ano	65	246
	Vánoce na zámku	3. 12. 2019 - 5. 1. 2020	Přerovský zámek - Jižní sál, Kruhový sál a Velký výstavní sál	ne	458	1501
Přejatá aktivně	Máj - Romek Hanzlík	1. 2. - 8. 4. 2019	Přerovský zámek - Chodba ve 2. patře	ne	691	691

Převzatá	Hodiny se Schwarzwald	20. 9. - 26. 1. 2020	Přerovský zámek - Kaple	ne	136	449
Celkem	10				7057	54 828

Kulturně výchovné akce					
	název	termín	místo	neplatící	návštěvnost celkem
Kulturní projekty obecně	39. Novoroční výstup na hrad	5. 1.	Helfštýn	361	3255
	Velikonoce na hradě	19. 4. - 22. 4.	Helfštýn	1004	7252
	Noční kování a noční prohlídka hradu	27. 4.	Helfštýn	39	127
	Muzejní noc	24. 5.	Přerovský zámek	27	152
	Festival vojenské historie	25. - 26. 5.	Helfštýn	550	3380
	Festival V zámku a podzámčí	7. - 8. 6.	Přerovský zámek	1000	1000
	Helfštýnská pouť	5. - 7. 7.	Helfštýn	864	5191
	Zahradní slavnost	28. 7.	Přerov, ORNIS	60	215
	Kovářské fórum	17. - 23. 8.	Helfštýn	193	1623
	Mezinárodní setkání uměleckých kovářů HEFAISTON	23. - 25. 8.	Helfštýn	1409	6179
	Komentované noční prohlídky hradu	14. 9.	Helfštýn	52	100
Koncerty	Koncert dechový orchestr Haná	28. 6.	Přerovský zámek	150	150
	Vivat Flauto	1. 8. - 3. 8.	Helfštýn	294	2277
	Gido se vrací	12. 9.	Přerovský zámek	24	41
	Koncert komorního tria Jiřího Šlégl	11. 10.	Přerovský zámek	37	37
Přednášky/komentované prohlídky	Legenda o panelovém městě	15.1.	Přerov, Korvínský dům	1	9
	Rekonstrukce podoby pravěkých lidí moderními metodami	22.1.	Přerov, Korvínský dům	8	22
	Komentovaná prohlídka výstavy Příběhy z pravěku	12. 2.	Přerovský zámek	3	49
	Ptačí obyvatelé měst	27. 2.	Přerov, ORNIS	27	27
	Soví noc	7. 3.	Přerov, ORNIS	17	83
	Pravěk a umění v literatuře a ve filmu	12.3.	Přerov, Korvínský dům	2	21
	Přerov a německá okupace v březnu 1939	19.3.	Přerov, Korvínský dům	2	21
	Den Země	18. 4.	Přerov, ORNIS	36	36
	Komentovaná prohlídka výstavy Šejdiři a šizuňkové	30. 4.	Přerovský zámek	2	29
	Zasej, sklíď, uvař a sněz	14. 5.	Přerov, Korvínský dům	4	12
	Den Slunce	2. 5.	Přerov, ORNIS	3	6

	Houbařské pondělí	6. 5.	Přerov, ORNIS	0	10
	Ptáci a elektrické vedení	16. 5.	Přerov, ORNIS	6	7
	Adam a Eva jako inspirace umělců a řemeslníků napříč staletími	30.5.	Přerov, Korvínský dům	2	5
	Moderní metody analýzy potravin	4. 6.	Přerov, Korvínský dům	2	7
	Komentovaná prohlídka výstavy Umění žít.	11. 6.	Přerovský zámek	2	6
	Houbařské pondělí	1. 7.	Přerov, ORNIS	8	16
	Evropská noc pro netopýry	31. 8.	Přerov, ORNIS	2	9
	Houbařské pondělí	2. 9.	Přerov, ORNIS	1	15
	Návrat orlů skalních	19. 9.	Přerov, ORNIS	5	8
	Příroda v obrazech ze sbírky muzea Komenského v Přerově	1.10.	Přerov, Korvínský dům	2	6
	Houbařské pondělí	7. 10.	Přerov, ORNIS	11	19
	Přerované ve válečném roce 1944	15. 10.	Přerov, Korvínský dům	1	13
	Sokolnictví včera, dnes a zítra	15. 10.	Přerov, ORNIS	0	12
	Jak se máte, ptáci?	14. 11.	Přerov, ORNIS	1	14
	Půda, voda a sucho na zahrádce	21. 11.	Přerov, ORNIS	13	13
	Hrady v Posázaví	10.12.	Přerov, Korvínský dům	3	35
Vzdělávací programy	Archeologie	celoročně	Přerov, zámek	85	1197
	Entomologie	celoročně	Přerov, zámek	8	82
	Mineralogie	celoročně	Přerov, zámek	2	14
	J. A. Komenský	celoročně	Přerov, zámek	29	477
	Dějiny školství	celoročně	Přerov, zámek	75	801
	Tajemství přerovského zámku	celoročně	Přerov, zámek	3	35
	Národopis	celoročně	Přerov, zámek	3	31
	Zvony	celoročně	Přerov, zámek	5	48
	Příběhy z Pravěku	1. 1. – 31. 3. 2019	Přerov, zámek	10	209
	Za srdcem Karla Hynka Máchy	7. 3. – 31. 7. 2019	Přerov, zámek	2	40
	Víš, co doopravdy jíš?	23. 4. – 27. 10. 2019	Přerov, zámek	80	1024
	Láska prochází žaludkem - Muzejní noc	24. 5. 2019	Přerov, zámek	0	80
	Jak se měří čas	20. 9. – 29. 12. 2019	Přerov, zámek	72	244
	Vánoce na zámku 2019	3. 12. – 20. 12. 2019	Přerov, zámek	49	806
	Ptáci ČR	celoročně	Přerov, ORNIS	34	389
	Zimní	leden a prosinec	Přerov, ORNIS	15	170

	Jarní	únor - duben	Přerov, ORNIS	6	51
	Putování k jesličkám	prosinec	Přerov, ORNIS	20	174
	Sovy do škol	březen	Přerov, ORNIS	2	40
	Ježkův rok	říjen - listopad	Přerov, ORNIS	28	678
	Pod kloboukem	září - listopad	Přerov, ORNIS	10	99
	Bylinková zahrádka	květen - srpen	Přerov, ORNIS	13	61
	Folklórní střípky - VP k folklórnímu festivalu	červen	Přerov, ORNIS	17	181
	Na návštěvě v záchranné stanici	celoročně	Tovačov, ORNIS	1044	1044
	Dravci, sokoli a sovy	duben - říjen	Přerov, ORNIS	12	199
	Stromy	Duben, květen, září, říjen	Přerov, ORNIS	11	177
	Bobr, pan stavitel	listopad	Přerov, ORNIS	2	19
Workshopy	Drátování	11. 1.	Přerov, ORNIS	1	13
	Cínovaná kytička	8. 2.	Přerov, ORNIS	0	9
	Až se jaro zeptá	21. 2.	Přerov, ORNIS	5	41
	Až se jaro zeptá	11. 3.	Šišma, ORNIS	8	16
	Drátování - věšáček ze dřeva a drátu	15. 3.	Přerov, ORNIS	6	15
	SWAP	10. - 11. 5.	Přerov, Coworking, ORNIS	10	34
	Tvořivé dílničky a loutkování pro nejmenší	5. 6. - 8. 6.	Helfštýn	47	435
	Helfštýnské ateliéry MKP	15. 6.	Helfštýn	47	226
	Drátování	18. 10.	Přerov, ORNIS	0	9
	Sněhové vločky	15. 11.	Přerov, ORNIS	2	8
	SWAP	1. - 2. 11.	Přerov, Coworking, ORNIS	22	35
	Odpoledne u krmítka	7. 11.	Přerov, ORNIS	3	21
	Šití pytlíků na bezobalové nakupování	6. 12.	Přerov, ORNIS	2	6
	Plstění jehlou	13. 12.	Přerov, ORNIS	4	8
	Vánoční strom pro ptactvo	22. 12.	Přerov, ORNIS	22	86
	Ptáci města	24. 4.	Přerov, ORNIS	24	24
	Vítání ptačího zpěvu	28. 4.	Bystřice p. H., ORNIS	40	40
	Cyklovýlet kolem Bečvy	18. 5.	Přerov, ORNIS	0	7
	Vítání ptačího zpěvu	2. 6.	Hostýn, ORNIS	0	36
	Víkend otevřených zahrad	9. 6.	Přerov, ORNIS	0	13
	Autobusový zájezd	13. 6.	Strážnice, Hodonín, Kyjov	0	39
	Ornitologická exkurze	15. 6.	Záhlinice, ORNIS	2	2
	Cyklovýlet za ptáky	22. 6.	Přerov, ORNIS	0	8
	Za nejkrásnějším ptákem Evropy	5. 7.	Přerov, ORNIS	0	11
	Vlakový zájezd	14. 9.	Šternberk	17	17

	Den stromů	21. 10.	Přerov, ORNIS	11	19
	Co se děje v lese	26. 10.	Přerov, ORNIS	3	3
	Ornitologická exkurze pro charitu Přerov	3. 12.	Přerov, ORNIS	15	15
Ostatní	Masopust	23. 2.	Přerovský zámek	56	56
	A Plastic Ocean	19. - 20. 3.	Přerov, Kino Hvězda	180	127
	Jarní jízda zručnosti	28. 4.	Helfštýn	59	180
	Hradní letní kino	27. 7.	Helfštýn	70	99
	Závěr sezóny Oldtimerclubu Helfštýn	29.9.	Helfštýn	89	525

Edukační činnost

V roce 2019 probíhalo v zámeckých prostorách Muzea Komenského v Přerově celkem 13 různých vzdělávacích programů. Osm z nich je součástí stálé programové nabídky (dva z nich v tomto roce prošly potřebnou aktualizací), pět zbylých (z toho dva v nelektorované podobě) doplnily krátkodobé výstavy. V letošním roce se jednoznačně prokázalo, že je-li téma výstavy dobře propojitelné s rámcovými a školními vzdělávacími programy (RVP, ŠVP), je o naše programy ze strany škol a dalších vzdělávacích institucí velký zájem.

Je velice potěšující skutečností, že návštěvnost za rok 2019 dosahuje velice podobných čísel jako v roce předešlém: edukační programy navštívilo **4 662** platících a **423** neplatících (celkem tedy **5085**) mladých návštěvníků z **233** tříd všech stupňů a typů škol. Nejnavštěvovanějším programem ze stálé nabídky byl opět program doplňující expozici archeologie (celkem **1197** návštěvníků), druhé místo pak obsadil edukační program o dějinách školství (**801** návštěvníků). Trojici nejnavštěvovanějších programů pak uzavírá program představující osobnost J. A. Komenského (**477** návštěvníků).

Od začátku roku až do konce března 2019 mohli mladí návštěvníci objevovat nové poznatky z oboru archeologie, které odhalila současná věda. Lektorovaný program *Příběhy z pravěku*, který navštívilo celkem **209** návštěvníků, také upozorňoval na omyly a mýty, které dosud přetrvávají ve filmech či populární literatuře, ale i školních učebnicích - například o lovu mamuta.

Jednoznačně nejúspěšnějším vzdělávacím programem ke krátkodobé výstavě se v roce 2019 stal lektorovaný program s názvem *Viš, co doopravdy jíš?*, který doplnil výstavu *Šejdíři a šizuňkové* -

historie falšování potravin. Tento preventivně zaměřený program, který hravým způsobem představoval problematiku zdravého stravování a kvality potravin všem věkovým kategoriím, navštívilo celkem **1024** návštěvníků (z toho **944** platících). Ačkoli většinu návštěvníků tvořili žáci z Přerova a okolí, navštívili nás také školy ze Zlína, Ostravy, Brna i Břeclavi.

Tento populární program o jídle se pak těšil velké přízni i během *Muzejní noci*, která se odehrála 24. května 2019. Návštěvníci si mohli mimo jiné vyzkoušet zábavný kvíz s názvem „*Láska prochází žaludkem*“ a přitom se dozvědět zajímavé informace z historie falšování potravin. Z celkem **157** návštěvníků využilo pracovní list **80** z nich.

Překvapením roku 2019 byl nelektorovaný (samoobslužný) program *Jak se měří čas* k výstavě *Hodiny ze Schwarzwaldu*, který během tří měsíců navštívilo **244** návštěvníků z řad mateřských a základních škol. Nádherné exponáty doplnilo pět interaktivních stanovišť a pracovní list, který děti provedl historií měření času a světem mechanických hodin. Tento program byl jasným důkazem, že i nelektorované programy mají školám co nabídnout.

Konec roku patřil (jako již tradičně) výstavě *Vánoce na zámku*, kterou opět doplnil stejnojmenný edukační program s tvořivou dílničkou. Letos návštěvníky čekala vskutku zámecká atmosféra – žáci si mohli prohlédnout bohatě zdobené zámecké interiéry a seznámit se zvyklostmi a tradicemi, které dodržovali zejména zámožné šlechtické rodiny. Roky ověřenou kombinaci lektorované prohlídky a zdobení skleněných baněk v prosinci 2019 využilo celkem **806** návštěvníků (z toho **757** platících), což je o **151** osob více, než loni.

Statistiky návštěvnosti za rok 2019 potvrzují, že edukační programy Muzea Komenského mají již stabilní návštěvnickou základnu. Je také evidentní, že za kvalitními a tematicky zajímavými programy jsou pedagogové ochotni vycestovat se svými žáky i z větších vzdáleností. Jasnou výzvou do dalších let bude tuto skupinu nejen nadále udržet, ale zároveň naše služby stále zkvalitňovat a rozšiřovat pro další skupiny návštěvníků. Pevně věřím, že se to společnými silami bude dařit.

Marketingová komunikace

Marketingová komunikace muzea je zacílena zejména na propagaci jednotlivých krátkodobých výstav, doplňkových akcí a významných událostí v „životě“ muzea. Rozsah a struktura mediální komunikace je vždy závislá dle typu, načasování, cílové skupiny a působnosti daného projektu nebo akce. Mezi obvykle využívané formy patří zejména: komunikace v regionálním tisku formou PR článků, rozhovorů, tiskových zpráv a informací v kalendářiích, komunikace v regionálních i celostátních televizních stanicích, komunikace v regionálních i celostátních rozhlasových stanicích, komunikace v rámci regionálních i celostátních zpravodajských portálů, komunikace prostřednictvím informačních center a sdružení cestovního ruchu, komunikace v tištěných i elektronických materiálech muzea:

- Programový leták muzea, ORNIS a Hradu Helfštýn na daný rok
- Čtvrtletní Zpravodaj Muzea Komenského v Přerově
- Měsíční programy akcí
- www.prerovmuzeum.cz - aktuality + kalendárium; Facebook
- Plakáty a pozvánky k dílčím akcím - výlep plakátů v centru města Přerova
- Společná propagace členů volného sdružení Moravská brána
- Vlastivědná revue Střední Morava

10 Oddělení správy a provozu

Seznam objektů ve správě muzea

obec	adresa	č.p.	způsob využití
Přerov	Horní náměstí 7	7	pracovny a depozitáře
Přerov	Horní náměstí 21	21	knihovna a depozitáře
Přerov	Horní náměstí 31	31	pracovny a depozitáře
Přerov	Horní náměstí 35	35	pracovny a depozitáře
Přerov	Horní náměstí	-	depozitáře
Přerov	Bezručova 10	913	stálá expozice, výstavní sály, pracovny, depozitáře
Přerov	Bezručova	-	záchranná stanice
Přerov	nábřeží Dr. Edvarda Beneše 21	274	depozitář
Přerov	nábřeží Dr. Edvarda Beneše	-	stolárna, sklad
Týn nad Bečvou	Novosady 333	60	stálé expozice, výstavní sály, depozitáře

Seznam pronajatých prostor

obec	objekt	způsob využití
Přerov	zámek	stálé expozice, výstavní sály, depozitář

Investice a stavebně výrobní činnost

Investice zřizovatele stavební

Název investice	termín realizace	náklady v Kč
Muzeum Komenského v Přerově - záchrana a zpřístupnění paláce na hradě Helfštýně	09/17 - 04/20	78 605 686
Muzeum Komenského v Přerově - rekonstrukce budovy	05/17 - 02/19	47 220 231

Investice vlastní stavební

Název investice	termín realizace	náklady v Kč
Sanace hradby Psince na hradě Helfštýn	07/19 - 08/19	990 657
Oprava zábradlí na Široké hradbě na hradě Helfštýn	08/19-10/19	223 850
Oprava zábradlí a lávky kolem studny na hradě Helfštýn	08/19-10/19	69 817
Výměna oken ve stolárně, nábř. Dr. Edvarda Beneše, Přerov	03/19	68 632
Sanace zdiva okružní hradby v severním úseku na hradě Helfštýně 5. etapa	08/18 - 10/18	967 079
Osvětlení galerie na zámku v Přerově	duben 2018	304 048

Investice vlastní strojní

V roce 2019 nebyla pořízena žádná strojní investice.

Ostatní činnost

Důležitá údržba

V budově stolárny na nábřeží Dr. Edvarda Beneše bylo vyměněno 14 oken.

Revize

V průběhu roku 2019 byly provedeny revize plynových spotřebičů, elektroinstalace, hromosvodů, komínů, EZS, výtahu, hasicích přístrojů a hydrantů ve lhůtách požadovaných právními předpisy.

Školení

V únoru bylo provedeno proškolení požárních hlídek, zaměstnanců z předpisů bezpečnosti práce a požární ochrany.

V únoru se zaměstnanci MKP využívající referentská vozidla zúčastnili školení ke zdokonalování odborné způsobilosti řidičů referentů.

11 Ekonomické oddělení

Základní personální údaje

1. Členění zaměstnanců podle věku a pohlaví

věk	muži	% mužů	ženy	% žen
do 20 let	0	0	0	0
21 - 30 let	0	0	3	6
31 - 40 let	8	17	2	4
41 - 50 let	3	6	14	29
51 - 60 let	8	17	6	13
61 let a více	1	2	3	6
Celkem	20	42	28	58

2. Členění zaměstnanců podle vzdělání a pohlaví

vzdělání	muži	% mužů	ženy	% žen
bez vzdělání	0	0	0	0
základní vzdělání	0	0	0	0
střední vzdělání	0	0	1	2
střední vzdělání s výučním listem	7	15	4	8
střední vzdělání s maturitní zkouškou	2	4	5	10
vyšší odborné	1	2	0	0
vysokoškolské	10	21	18	38
celkem	20	42	28	58

3. Celkový údaj o průměrných platech v roce 2019

Celkové mzdové náklady na platy zaměstnanců	15 833 460 Kč
Průměrný hrubý měsíční plat zaměstnanců	27 552 Kč
Průměrný přepočtený počet pracovníků	47,89

4. Trvání pracovního poměru zaměstnanců

trvání pracovního poměru zaměstnanců	počet zaměstnanců v %
0 - 5 let	22,92 %
6 - 10 let	18,75 %
11 - 15 let	20,83 %
16 - 20 let	8,33 %
21 let a více	29,17 %
celkem	100 %

Základní údaje o hospodaření organizace

Náklady v hlavní činnosti	33 724 138,36 Kč
Náklady v doplňkové činnosti	111 993,52 Kč
Náklady celkem	33 836 131,88 Kč
Výnosy z hlavní činnosti	34 332 840,83 Kč
Výnosy z doplňkové činnosti	429 681,00 Kč
Výnosy celkem	34 762 521,83 Kč
Výsledek hospodaření z hlavní činnosti	608 702,47 Kč
Výsledek hospodaření z doplňkové činnosti	317 687,48 Kč
Výsledek hospodaření celkem	926 389,95 Kč
Transferový podíl	799 794,30 Kč
Disponibilní výsledek hospodaření	126 595,65 Kč

Specifikace výnosů:

Dotace a příspěvky na provoz - celkem	28 702 030,82 Kč
Z toho	
– zřizovatel (provoz, mzdy, odpisy)	26 268 004,00 Kč
– Olomoucký kraj	
o Hefaiston	300 000,00 Kč
o Sanace hradby Psince na hradě Helfštýn	990 656,56 Kč
o Oprava zábradlí na Široké hradbě na hradě Helfštýn	223 850,00 Kč
o Oprava zábradlí a lávky kolem studny na hradě Helfštýn	69 817,00 Kč
o Výměna oken ve stolárně, nábř. Dr. E. Beneše, Přerov	68 632,00 Kč
o Výstavní projekt „Vánoce na zámku“	30 000,00 Kč
o Výstavní projekt „Šejdíři a šizuňkové“	40 000,00 Kč
o Záchraná stanice pro handicapované živočichy	60 000,00 Kč
o Publikace „100letá republika“	1 500,00 Kč
o Publikace „Komenský a první republika“	300,00 Kč
– Statutární město Přerov	
o Projekt „Dravci, sovy, sokoli“ a „Zahradní slavnost“	50 000,00 Kč
o Ekoporadna ORNIS	50 000,00 Kč
o Publikace „Perly Muzea Komenského“	
(čerpáno v závislosti na počtu spotřebovaných - prodaných kusů publikací)	99,96 Kč
o Publikace „Dějiny přerovského školství“	
(čerpáno v závislosti na počtu spotřebovaných - prodaných kusů publikací)	295,28 Kč
o Publikace „Stříbro chudých“	
(čerpáno v závislosti na počtu spotřebovaných - prodaných kusů publikací)	52,50 Kč
o Publikace „Škola a velká válka“	
(čerpáno v závislosti na počtu spotřebovaných - prodaných kusů publikací)	330,00 Kč
o Publikace „Středověká a raně novověká militaria z Přerovska“	
(čerpáno v závislosti na počtu spotřebovaných - prodaných kusů publikací)	

kusů publikací)	875,52 Kč
○ Záchranná stanice pro handicapované živočichy	300 000,00 Kč
○ Výstavní projekt „Šejdíři a šizuňkové“	46 700,00 Kč
○ Výstavní projekt „Přerov včera a dnes“	27 200,00 Kč
– Český svaz ochránců přírody	
○ Záchranná stanice pro handicapované živočichy	163 725,00 Kč
– Asociace muzeí a galerií ČR	
○ Konference „Odborné semináře Etnografické komise AMG“	9 993,00 Kč
Transferový podíl	799 794,30 Kč
Finanční výnosy	1 466,55 Kč
Výnosy z vlastní činnosti – celkem	5 259 230,16 Kč
Z toho	
○ Tržby ze vstupného	3 096 445,00 Kč
○ Tržby z výukových programů	260 805,00 Kč
○ Záchranný archeologický výzkum	460 110,00 Kč
○ Ostatní výnosy z prodeje služeb	283 604,00 Kč
○ Pronájmy	360 600,00 Kč
○ Prodej zboží	742 855,46 Kč
○ Ostatní výnosy	21 972,50 Kč
○ Čerpání fondů	32 838,20 Kč

Specifikace nákladů:

Náklady na mzdy a zákonné odvody	21 517 633,00 Kč
Fixní režijní náklady (odpisy + energie + nájemné + ostatní)	5 125 769,55 Kč
Ostatní provozní náklady celkem	7 192 729,33 Kč

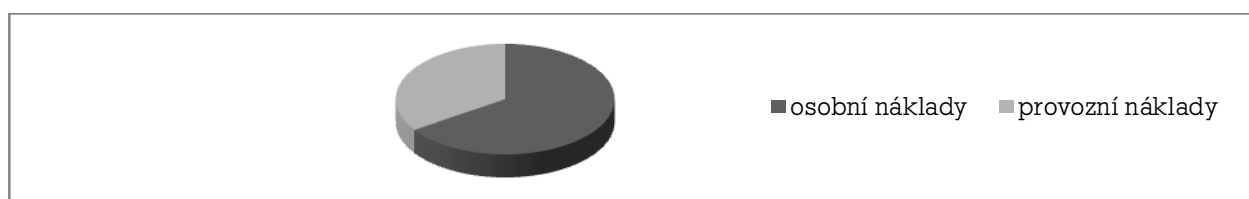
Poměr výnosů z vlastní činnosti a dotací s příspěvkem na provoz:

Výnosy z vlastní činnosti	5 259 260,16 Kč
Dotace a příspěvky na provoz	28 702 030,82 Kč
Výnosy celkem	33 961 260,98 Kč

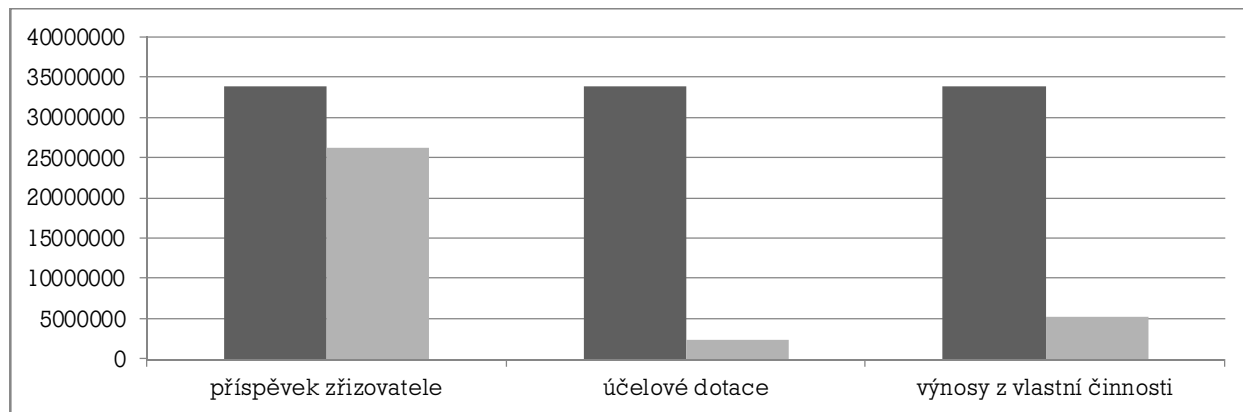
Poměr osobních a provozních nákladů:

Osobní náklady	22 184 026,00 Kč
Provozní náklady	11 652 105,88 Kč
Náklady celkem	33 836 131,88 Kč

Struktura výnosů:

Příspěvek zřizovatele	26 268 004,00 Kč
Účelové dotace příspěvky	2 434 026,82 Kč
Výnosy z vlastní činnosti	5 259 230,16 Kč
Výnosy celkem	33 961 260,98 Kč

Údaje o majetku, s nímž je organizace příslušná hospodařit, zejména údaje o jeho využití, účetní metodě odpisování majetku

Účetnictví je vedeno v plném rozsahu.

Použité způsoby oceňování:

- Hmotný a nehmotný majetek - pořizovací cenou
- Zásoby - pořizovací cenou
- Pohledávky a závazky - jmenovitou hodnotou
- Peněžní prostředky a ceniny - jmenovitou hodnotou

Způsob odpisování DM - rovnoměrným způsobem

Odpisy v roce 2019 dosáhly celkové výše 1 920 941 Kč. Z toho tvořila hlavní činnost 1 913 717 Kč. Odpisy z doplňkové činnosti činily 7 224 Kč.

Přehled DHM, DNM, DDHM a DDN

účet	název účtu	počáteční stav k 1. 1. 2019	MD	D	konečný stav k 31. 12. 2019
013	Software	366 144,00			366 144,00
018	DDNM	419 382,30	77 073,87		496 456,17
019	Ostatní DNM	200 000,00			200 000,00
021	Budovy pro služby obyvatelstvu	25 405 090,29	47 831 475,40		73 236 565,69
	Jiné nebytové domy a jednotky	26 091 766,59			26 091 766,59
	Komunikace a veřejné osvětlení	2 984 213,00			2 984 213,00
	Jiné inženýrské sítě	1 871 401,00			1 871 401,00
	Ostatní stavby	1 961 058,60			1 961 058,60
022	Samostat. mov. věci	9 486 436,00	386 724,47	241 338,00	9 631 822,47
028	DDHM	8 929 199,56	666 269,65	364 116,59	9 231 352,62

031	Zahrady, pastviny, louky	352 895,00			352 895,00
	Zastavěná plocha	527 272,00			527 272,00
	Ostatní pozemky	70 865,00			70 865,00
32	Kulturní předměty	1 387 323,10			1 387 323,10
	Sbírkové předměty	345 933,75	340 466,00		686 399,75

Analýza pohledávek k 31.12.2019

Č.řádku	Členění	Analytický účet	Kč
1.	Dobytné pohledávky celkem	311 0100; 377 0003	144 464,00
2.	Z toho do splatnosti celkem:		134 464,00
3.	Z toho po splatnosti celkem:	377 0003	10 000,00
4.	do 30 dnů		
5.	do 60 dnů		
6.	do 90 dnů		
7.	do 1 roku		
8.	starší 1 roku		
9.	Nedobytné pohledávky celkem		0,00
10.	z toho: v soudním řízení		
	C e l k e m		144 464,00

K rozvahovému dni organizace neeviduje nedobytnou pohledávku.

Analýza závazku k 31. 12. 2019

Č.řádku	Členění	Analytický účet	Kč
1.	Závazky celkem:	321 0010; 321 0011; 321 0012	360 635,36
	Z toho do splatnosti celkem:		360 635,36
	Z toho po splatnosti celkem:		
2.	do 30 dnů		
3.	do 60 dnů		
4.	do 90 dnů		
5.	do 1 roku		
6.	starší 1 roku		

Jedná se o běžné závazky z obchodního styku za měsíc prosinec 2019, ve lhůtě splatnosti.

Údaje o rozpočtu příjmů a výdajů v rozsahu závazných ukazatelů

Závazné ukazatele 2019:

Název ukazatele	Schválený rozpočet 2019	Upravený rozpočet 2019	Skutečné plnění za rok 2019
Limit mzdových prostředků	14 877 000	15 554 858	15 807 993
Odvody z fondu investic	986 000	1 804 717	1 804 717
Průměrný přepočtený počet pracovníků	48,72	48,72	46,96

V roce 2019 hospodařilo muzeum s prostředky z rozpočtu zřizovatele, z rozpočtu jiných územně samosprávných celků či externích poskytovatelů a v neposlední řadě s příjmy z vlastní činnosti.

Vyhodnocení údajů o příjmech nebo výnosech

Ve srovnání s předcházejícím obdobím, došlo v roce 2019 k poklesu tržeb o 0,85 %.

Analýza účtu 602 – srovnání s minulým obdobím:

Tržby	Skutečnost 2018 (Kč)	Skutečnost 2019 (Kč)	Změna (Kč)	Změna (%)
Vstupné - koncerty, přednášky, konference	31 435,00	39 084,00	7 649,00	24,33
Vstupné - Helfštýn	2 774 954,00	2 743 241,00	- 31 713,00	- 1,14
Vstupné - přerovský zámek	284 320,00	254 900,00	- 29 420,00	- 10,35
Výukové programy - přerovský zámek	197 225,00	189 665,00	- 7 560,00	- 3,83
Vstupné - ORNIS	52 910,00	59 220,00	6 310,00	11,93
Výukové programy - ORNIS	98 070,00	71 140,00	- 26 930,00	-27,46
Kovářské kurzy	132 500,00	176 000,00	43 500,00	32,83
Archeologický výzkum	378 090,00	460 110,00	82 020,00	21,69
Reklamní služby	101 997,00	11 997,00	- 90 000,00	- 88,24
Ostatní činnost	19 030,00	26 526,00	7 496,00	39,39
CELKEM	4 070 531,00	4 031 883,00	- 38 648,00	- 0,85

Analýza účtu 648 – Zúčtování fondů:

Použití rezervního fondu (účet 413 a 414)

- Čerpání darů

32 838,20 Kč

Analýza účtu 649 – Ostatní výnosy z činnosti:

Druh výnosu	Kč
Výnosy ze sběru druhotných surovin	3 200,00
Výnosy z prodeje a spotřeby darovaných zásob - Helfštýn	4 008,00
Výnosy z prodeje a spotřeby darovaných zásob - přerovský zámek	4 764,50
Ostatní výnosy - příspěvek ČSOP - činnost Záchrané stanice ORNIS	163 725,00
Ostatní výnosy - příspěvek AMG - konference	9 993,00
CELKEM	185 690,50

Výsledky provedených vnějších kontrol

Výsledky vnějších kontrol:

Kontrolní orgán:

Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR, Masarykovo náměstí 24/13, 702 00 Ostrava

Termín zahájení kontroly: 4. 6. 2019

Předmět kontroly:

Dodržování oznamovací povinnosti, termínů splatnosti pojistného a ostatních povinností plátců pojistného, dále stanovení vyměřovacích základů a výše pojistného, a to za období 1. 4. 2016 – 31. 5. 2019.

Závěr kontroly:

Kontrolou nebyly zjištěny nedostatky.

Zdůvodnění zlepšeného nebo zhoršeného hospodářského výsledku dosaženého příspěvkovou organizací

V oblasti hospodaření se v roce 2019 podařilo muzeu opět dospět k pozitivnímu výsledku. Závěrečné hospodaření skončilo celkovým ziskem 926 389,95 Kč. Na jeho úrovni se podílela jak hlavní činnost ziskem 608 702,47 Kč, tak doplňková činnost ziskem 317 687,48 Kč. Nicméně hodnota transferového podílu (799 794,30 Kč), který pramení čistě z účetních operací, snížila faktický stav hlavní činnosti na deficitní výsledek ve výši 191 091,83 Kč, jež však dokázala plně sanovat doplňková činnost. S přihlédnutím k daným faktorům, dosáhl konečný disponibilní zisk výše 126 595,65 Kč, což znamená poměrně významné posílení fondového hospodaření, tzn. vlastních zdrojů pro budoucí období, určené zejména na výdaje provozního charakteru, upravené příslušnou právní normou. Za určitých podmínek jsou prostředky využitelné taktéž na investiční rozvoj.

Rozpočet muzea je dlouhodobě založen na vícezdrojovém financování s výrazným podílem soběstačnosti, což působí do značné míry vnitřní ekonomickou nerovnováhu – výraznější výdaje v závislosti na reálných příjmech. Příspěvkem zřizovatele na provozní účely (3 228 tis. Kč) se daří pokrýt pouze nejzákladnější provozní náklady muzea. Vždyť jen nájemné přerovského zámku (1 285 tis. Kč) ukrojí téměř 40 % přiznaného příspěvku. Zbývající část odčerpá spotřeba energií a ostatních drobných výdajů. Tím je realizace různorodých, často nákladově náročných muzejních aktivit odkázána na příjmy z vlastních výkonů, které jsou velmi nejisté či na získání jiných externích zdrojů. Navzdory přetrvávajícím obtížím vlivem probíhající investiční akce na hradě Helfštýně, se ale úroveň loňských tržeb hradu zdařilo téměř udržet (snížení o 1 %)). Meziroční odchylka tržeb přerovského zámku zaznamenala pokles o 14,18 % a ORNIS pak snížení o 15,53 %. Oproti tomu meziroční srovnání výnosů ze záchranných archeologických výzkumů potvrdilo překročení hodnot o 21,69 % a rovněž uskutečnění kovářských kurzů přineslo nárůst o 32,83 %.

V oblasti vlastních příjmů hraje neopomenutelnou roli úspěšnost tradiční, klíčové akce muzea – mezinárodní setkání kovářských mistrů na hradě Helfštýně - *Hefaiston* 2019. Rovněž ve sledovaném roce představovala akce významný finanční přínos. Přes komplikace související s již zmíněnou stavební investicí, přispěly tržby ze vstupného do rozpočtu muzea částkou o 116 tis. Kč vyšší než v předchozím období. Mimoto se nákladová strana pohybovala lehce pod hranicí minulého období. Navzdory pozitivním skutečnostem, čelí organizace řadě mimořádných nákladů, spojených s tak rozsáhlou a náročnou akcí. Jejich dopad do hospodaření muzea však napomáhají již tradičně eliminovat účelově vázané prostředky Olomouckého kraje. Příslušné neinvestiční náklady projektu *Hefaiston*, pokryje v období 2019 – 2021 příspěvek, poskytnutý z dotačního programu „Víceletá podpora významných kulturních akcí z rozpočtu Olomouckého kraje“, a to ve výši 300 tis. Kč/rok.

Podpora Olomouckého kraje směřuje ale i do jiných činností muzea. Jmenujme například z výstavních projektů a aktivit muzea – *Šejdíři a šizuňkové: obrázky z historie falšování potravin* (40 tis. Kč), *Vánoce na zámku* (30 tis. Kč) či Podpora činnosti záchranných stanic pro

handicapované živočichy (60 tis. Kč). S pomocí zřizovatele se zdařilo navázat na předchozí léta a úspěšně zrealizovat další etapu rozsáhlé sanace hradebního zdiva na hradě Helfštýně. Prostředky na tento účel činily bezmála 991 tis. Kč. Ostatně neinvestiční příspěvek zřizovatele umožnil provedení i jiných potřebných oprav – oprava zábradlí na Široké hradbě (224 tis. Kč), oprava zábradlí a lávky kolem studny (70 tis. Kč) či výměna oken v objektu stolárny, nábrž. E. Beneše, Přerov (69 tis. Kč). V roce 2019 nadále pokračovala spolupráce s Českým svazem ochránců přírody, spočívající ve spolufinancování provozu a činnosti záchranné stanice ORNIS (téměř 164 tis. Kč). Na uspořádání konference „Odborné semináře Etnografické komise AMG“ poskytla Asociace muzeí a galerií ČR příspěvek bezmála 10 tis. Kč. Zásahu na úspěšných aktivitách muzea si může připsat rovněž Statutární město Přerov, jehož podpora výrazně ovlivňuje chod muzea. V uplynulém roce vzpomeňme podíl na vícezdrojovém financování některých aktivit – činnost záchranné stanice ORNIS (300 tis. Kč), výstavní projekt *Šejdiři a šizuňkové ...* (téměř 47 tis. Kč), dotace na výstavní projekty *Přerov včera a dnes* (27 tis. Kč), *Dravci, sovy, sokoli* (50 tis. Kč) či Ekoporadna ORNIS (50 tis. Kč).

Do značné míry přispěli ke zdárnému průběhu muzejních činností taktéž jednotliví dárci. V roce 2019 věnovali muzeu externí subjekty účelové peněžní dary v celkové hodnotě 35 tis. Kč.

Struktura financování ze strany zřizovatele, doznala počínaje rokem 2019 podstatných změn. Nutno zmínit zvláště přesun nákladů v návaznosti na mzdy (SP, ZP, zák. poj., FKSP), a to z provozní do mzdové rozpočtové sféry. Další úprava se týká oblasti investic – nákupy předmětů do sbírek muzejní povahy, nově financované z investičních prostředků zřizovatele. Za tímto účelem získalo muzeum v roce 2019 částku 180 tis. Kč. Na dofinancování skutečně vynaložených výdajů spojených s pořízením sbírkových předmětů, využila organizace vlastní zdroje IF (83 tis. Kč).

Zahájením přípravné fáze v rámci vytvoření a užívání filmového díla u jubilejní příležitosti, se stalo muzeum průkopníkem mezi kulturními organizacemi OK v oblasti filmové produkce. Jejím výsledkem bude v následujícím období filmový dokument pod názvem „Přerovské povstání: 75 let poté“. Na jeho realizaci vyčlenilo muzeum z prostředků IF 30 tis. Kč a dalšími 100 tis. Kč podpořilo tvorbu filmu také Statutární město Přerov. Účelem filmového díla, je připomenutí výročí významné události a využití v rámci chystaných tematických akcí.

V průběhu hodnoceného období předal zřizovatel do hospodaření muzea ukončenou stavební investici - „Rekonstrukce budovy na Nábřeží Dr. Beneše 21, Přerov“, započatou v roce 2017. Zhodnocení předmětné nemovitosti dosáhlo 47 831 tis. Kč. Do nadcházejícího období přechází finální fáze jedné z nejnáročnějších, rozsáhlých investic muzea, administrovaných Olomouckým krajem - „Záchrana a zpřístupnění paláce na hradě Helfštýně“. Blížící se dlouho očekávané zpřístupnění hradního paláce, navozuje optimistická očekávání. Z předpokládaného růstu poptávky po zatraktivněné památce, bude bezpochyby muzeum i v budoucnu těžit.

Rozvaha

PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE

sestavená k 31.12.2019

(v Kč, s přesností na dvě desetinná místa)

okamžik sestavení: 31.01.2020 10:29:56

Název účetní jednotky: Muzeum Komenského v Přerově, příspěvková organizace

Sídlo: Horní náměstí 7/7

Přerov I-Město

750 02 Přerov

Právní forma: příspěvková organizace

IČO : 00097969

Příspěvková organizace zapsaná v obchodním rejstříku vedeném Krajským soudem v Ostravě, oddíl Pr, vložka

827Nový řádek

			1	2	3	4	
Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	ÚČETNÍ OBDOBÍ				
			BĚŽNÉ			MINULÉ	
			BRUTTO	KOREKCE	NETTO		
AKTIVA CELKEM			133 624 556,96	46 655 244,79	86 969 312,17	39 767 125,42	
A. Stálá aktiva			129 155 683,99	46 655 244,79	82 500 439,20	35 831 248,33	
I. Dlouhodobý nehmotný majetek			1 092 600,17	996 460,17	96 140,00	82 388,00	
1. Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje			012				
2. Software			013	366 144,00	309 996,00	56 148,00	62 400,00
3. Ocenitelná práva			014				
4. Povolenky na emise a preferenční limity			015				
5. Drobný dlouhodobý nehmotný majetek			018	496 456,17	496 456,17		
6. Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek			019	200 000,00	190 008,00	9 992,00	19 988,00
7. Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek			041	30 000,00		30 000,00	
8. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek			051				
9. Dlouhodobý nehmotný majetek určený k prodeji			035				
II. Dlouhodobý hmotný majetek			128 040 083,82	45 658 784,62	82 381 299,20	35 725 860,33	
1. Pozemky			031	951 032,00		951 032,00	951 032,00
2. Kulturní předměty			032	2 073 722,85		2 073 722,85	1 733 256,85
3. Stavby			021	106 145 004,88	28 829 442,00	77 315 562,88	30 894 708,48
4. Samostatné hmotné movité věci a soubory hm.m.věcí			022	9 631 822,47	7 597 990,00	2 033 832,47	2 141 180,00
5. Pěstíelské celky trvalých porostů			025				
6. Drobný dlouhodobý hmotný majetek			028	9 231 352,62	9 231 352,62		
7. Ostatní dlouhodobý hmotný majetek			029				
8. Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek			042	6 449,00		6 449,00	5 383,00
9. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek			052	700,00		700,00	300,00
10. Dlouhodobý hmotný majetek určený k prodeji			036				

IČO: 00097969

Rozvaha
PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE

(v Kč, s přesností na dvě desetinná místa)

Muzeum Komenského v Přerově

sestavená k 31.12.2019

			1	2	3	4
Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	ÚČETNÍ OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ			MINULÉ
			BRUTTO	KOREKCE	NETTO	
III. Dlouhodobý finanční majetek						
	1. Majetkové účasti v osobách s rozhodujícím vlivem	061				
	2. Majetkové účasti v osobách s podstatným vlivem	062				
	3. Dluhové cenné papíry držené do splatnosti	063				
	5. Termínované vklady dlouhodobé	068				
	6. Ostatní dlouhodobý finanční majetek	069				
IV. Dlouhodobé pohledávky			23 000,00		23 000,00	23 000,00
	1. Poskytnuté návratné finanční výpomoci dlouhodobé	462				
	2. Dlouhodobé pohledávky z postoupených úvěrů	464				
	3. Dlouhodobé poskytnuté zálohy	465	23 000,00		23 000,00	23 000,00
	5. Ostatní dlouhodobé pohledávky	469				
	6. Dlouhodobé poskytnuté zálohy na transfery	471				
B. Oběžná aktiva			4 468 872,97		4 468 872,97	3 935 877,09
I. Zásoby			1 186 526,20		1 186 526,20	1 197 368,18
	1. Pořízení materiálu	111				
	2. Materiál na skladě	112	141 381,73		141 381,73	97 247,20
	3. Materiál na cestě	119				
	4. Nedokončená výroba	121				
	5. Polotovary vlastní výroby	122				
	6. Výrobky	123				
	7. Pořízení zboží	131				
	8. Zboží na skladě	132	1 045 144,47		1 045 144,47	1 070 766,98
	9. Zboží na cestě	138				29 354,00
	10. Ostatní zásoby	139				
II. Krátkodobé pohledávky			353 683,94		353 683,94	383 069,00
	1. Odběratelé	311	133 464,00		133 464,00	311 033,00
	4. Krátkodobé poskytnuté zálohy	314	159 035,00		159 035,00	1 305,00
	5. Jiné pohledávky z hlavní činnosti	315				
	6. Poskytnuté návratné finanční výpomoci krátkodobé	316				
	9. Pohledávky za zaměstnanci	335				
	10. Sociální zabezpečení	336				
	11. Zdravotní pojištění	337				
	12. Důchodové spoření	338				
	13. Daň z příjmů	341				
	14. Ostatní daně, poplatky a jiná obdob.peněž.plnění	342				
	15. Daň z přidané hodnoty	343				
	16. Pohledávky za osobami mimo vybrané vlád.instituce	344				
	17. Pohledávky za vybranými ústředn.vlád. institucemi	346				
	18. Pohledávky za vybranými místními vlád.institucemi	348				
	28. Krátkodobé poskytnuté zálohy na transfery	373				

FENIX, Výkaznictví 8.61.005

Strana 2

Tisk: 04.02.2020 10:26:19

IČO: 00097969

Rozvaha
PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE

(v Kč, s přesností na dvě desetinná místa)

Muzeum Komenského v Přerově

sestavená k 31.12.2019

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	1	2	3	4
			ÚČETNÍ OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ			MINULÉ
			BRUTTO	KOREKCE	NETTO	
30.	Náklady příštích období	381	50 184,94		50 184,94	56 731,00
31.	Příjmy příštích období	385				
32.	Dohadné účty aktivní	388				
33.	Ostatní krátkodobé pohledávky	377	11 000,00		11 000,00	14 000,00
III. Krátkodobý finanční majetek			2 928 662,83		2 928 662,83	2 355 439,91
1.	Majetkové cenné papíry k obchodování	251				
2.	Dluhové cenné papíry k obchodování	253				
3.	Jiné cenné papíry	256				
4.	Termínované vklady krátkodobé	244				
5.	Jiné běžné účty	245				
9.	Běžný účet	241	2 591 851,74		2 591 851,74	2 076 263,82
10.	Běžný účet FKSP	243	178 435,09		178 435,09	124 748,09
15.	Ceniny	263	133 440,00		133 440,00	126 000,00
16.	Peníze na cestě	262				
17.	Pokladna	261	24 936,00		24 936,00	28 428,00

IČO: 00097969

Rozvaha
PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE

(v Kč, s přesností na dvě desetinná místa)

Muzeum Komenského v Přerově

sestavená k 31.12.2019

				1	2
Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	ÚČETNÍ OBDOBÍ		
			BĚŽNÉ	MINULÉ	
PASIVA CELKEM			86 969 312,17	39 767 125,42	
C. Vlastní kapitál			84 302 677,49	37 356 472,67	
I. Jmění účetní jednotky a upravující položky			81 926 123,45	36 065 499,38	
1. Jmění účetní jednotky		401	42 219 084,27	35 273 331,04	
3. Transfery na pořízení dlouhodobého majetku		403	39 707 039,18	792 168,34	
4. Kurzové rozdíly		405			
5. Oceňovací rozdíly při prvotním použití metody		406			
6. Jiné oceňovací rozdíly		407			
7. Opravy předcházejících účetních období		408			
II. Fondy účetní jednotky			975 030,09	415 056,60	
1. Fond odměn		411	9 284,00	9 284,00	
2. Fond kulturních a sociálních potřeb		412	178 435,09	124 748,09	
3. Rezervní fond tvořený ze zlepšeného výsl. hosp.		413	495 705,39	94 922,70	
4. Rezervní fond z ostatních titulů		414	17 191,36	15 029,56	
5. Fond reprodukce majetku, fond investic		416	274 414,25	171 072,25	
III. Výsledek hospodaření			1 401 523,95	875 916,69	
1. Výsledek hospodaření běžného účetního období			926 389,95	556 422,69	
2. Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení		431			
3. Výsledek hospodaření předcházejících účetn.období		432	475 134,00	319 494,00	
D. Cizí zdroje			2 666 634,68	2 410 652,75	
I. Rezervy					
1. Rezervy		441			
II. Dlouhodobé závazky					
1. Dlouhodobé úvěry		451			
2. Přijaté návratné finanční výpomoci dlouhodobé		452			
4. Dlouhodobé přijaté zálohy		455			
7. Ostatní dlouhodobé závazky		459			
8. Dlouhodobé přijaté zálohy na transfery		472			

IČO: 00097969

Rozvaha
PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE

(v Kč, s přesností na dvě desetinná místa)

Muzeum Komenského v Přerově

sestavená k 31.12.2019

				1	2
Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	ÚČETNÍ OBDOBÍ		
			BĚŽNÉ	MINULÉ	
III. Krátkodobé závazky			2 666 634,68	2 410 652,75	
1. Krátkodobé úvěry			281		
4. Jiné krátkodobé půjčky			289		
5. Dodavatelé			321	360 635,36	
7. Krátkodobé přijaté zálohy			324	477 820,98	
9. Přijaté návratné finanční výpomoci krátkodobé			326	2 500,00	
10. Zaměstnanci			331	1 084 595,00	
11. Jiné závazky vůči zaměstnancům			333	1 028 719,00	
12. Sociální zabezpečení			336	438 010,00	
13. Zdravotní pojištění			337	411 681,00	
14. Důchodové spoření			338	176 474,00	
15. Daň z příjmů			341		
16. Ostatní daně, poplatky a jiná obdob. peněž.plnění			342	165 820,00	
17. Daň z přidané hodnoty			343	152 458,00	
18. Závazky k osobám mimo vybrané vládní instituce			345		
19. Závazky k vybraným ústředním vládním institucím			347		
20. Závazky k vybraným místním vládním institucím			349	48 609,00	
32. Krátkodobé přijaté zálohy na transfery			374	6 219,00	
35. Výdaje příštích období			383		
36. Výnosy příštích období			384	97 402,36	
37. Dohadné účty pasivní			389	100 855,62	
38. Ostatní krátkodobé závazky			378	282 301,96	
				48 158,00	
				5 767,15	

Podpisový záznam:

.....

Výkaz zisku a ztráty

PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE

sestavený k 31.12.2019

(v Kč, s přesností na dvě desetinná místa)

okamžik sestavení: 31.01.2020 10:29:57

Název účetní jednotky: Muzeum Komenského v Přerově, příspěvková organizace

Sídlo: Horní náměstí 7/7

Přerov I-Město

750 02 Přerov

Právní forma: příspěvková organizace

IČO : 00097969

Příspěvková organizace zapsaná v obchodním rejstříku vedeném Krajským soudem v Ostravě, oddíl Pr, vložka

827Nový řádek

			1	2	3	4
Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	ÚČETNÍ OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ		MINULÉ	
			Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
A. NÁKLADY CELKEM			33 724 138,36	111 993,52	30 713 934,88	81 927,38
I. Náklady z činnosti			33 722 807,34	111 993,52	30 708 427,12	81 927,38
1.	Spotřeba materiálu	501	1 922 259,19	2 000,00	1 892 382,52	
2.	Spotřeba energie	502	1 497 145,88	6 465,00	1 306 691,03	3 768,00
3.	Spotřeba jiných neskladovatelných dodávek	503				
4.	Prodané zboží	504	535 170,49		639 065,24	
5.	Aktivace dlouhodobého majetku	506				
6.	Aktivace oběžného majetku	507			-3 000,00	
7.	Změna stavu zásob vlastní výroby	508				
8.	Opravy a udržování	511	1 931 915,02	2 300,00	1 205 759,95	753,92
9.	Cestovné	512	78 459,00		107 672,39	
10.	Náklady na reprezentaci	513	86 458,00		73 715,00	
11.	Aktivace vnitroorganizačních služeb	516				
12.	Ostatní služby	518	3 136 450,88	70 256,52	3 000 996,53	62 373,46
13.	Mzdové náklady	521	16 153 162,00	17 451,00	15 104 097,00	5 742,00
14.	Zákonné sociální pojištění	524	5 341 120,00	5 900,00	5 015 482,00	1 951,00
15.	Jiné sociální pojištění	525	43 317,00	48,00	39 145,00	
16.	Zákonné sociální náklady	527	622 679,00	349,00	594 158,00	115,00
17.	Jiné sociální náklady	528				
18.	Daň silniční	531				
19.	Daň z nemovitosti	532				
20.	Jiné daně a poplatky	538	49 393,00		37 271,00	
22.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	541				
23.	Jiné pokuty a penále	542				
24.	Dary a jiná bezúplatná předání	543				
25.	Prodaný materiál	544			3 000,00	
26.	Manka a škody	547	3 256,20		1 200,00	
27.	Tvorba fondů	548				
28.	Odpisy dlouhodobého majetku	551	1 913 717,00	7 224,00	1 112 020,00	7 224,00
29.	Prodaný dlouhodobý nehmotný majetek	552				
30.	Prodaný dlouhodobý hmotný majetek	553				
31.	Prodané pozemky	554				
32.	Tvorba a zúčtování rezerv	555				
33.	Tvorba a zúčtování opravných položek	556				

IČO: 00097969

Výkaz zisku a ztráty
PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE

(v Kč, s přesností na dvě desetinná místa)

Muzeum Komenského v Přerově

sestavený k 31.12.2019

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	1	2	3	4
			ÚČETNÍ OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ		MINULÉ	
			Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
34.	Náklady z vyřazených pohledávek	557				
35.	Náklady z drobného dlouhodobého majetku	558	377 821,60		521 966,18	
36.	Ostatní náklady z činnosti	549	30 483,08		56 805,28	
II. Finanční náklady			1 331,02		5 507,76	
1.	Prodané cenné papíry a podíly	561				
2.	Úroky	562				
3.	Kurzové ztráty	563	1 331,02		5 507,76	
4.	Náklady z přecenění reálnou hodnotou	564				
5.	Ostatní finanční náklady	569				
III. Náklady na transfery						
1.	Náklady vybraných ústř.vl.institucí na transfery	571				
2.	Náklady vybraných míst.vl.institucí na transfery	572				
V. Daň z příjmů						
1.	Daň z příjmů	591				
2.	Dodatečné odvody daně z příjmů	595				

IČO: 00097969

Výkaz zisku a ztráty
PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE

(v Kč, s přesností na dvě desetinná místa)

Muzeum Komenského v Přerově

sestavený k 31.12.2019

			1	2	3	4
Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	ÚČETNÍ OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ		MINULÉ	
			Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
B. VÝNOSY CELKEM			34 332 840,83	429 681,00	30 994 989,95	357 295,00
I. Výnosy z činnosti			5 003 267,16	429 681,00	5 178 037,12	357 295,00
1.	Výnosy z prodeje vlastních výrobků	601				
2.	Výnosy z prodeje služeb	602	4 031 883,00	69 081,00	4 070 531,00	58 005,00
3.	Výnosy z pronájmu	603		360 600,00		299 290,00
4.	Výnosy z prodaného zboží	604	742 855,46		872 940,65	
8.	Jiné výnosy z vlastních výkonů	609	10 000,00		21 496,00	
9.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	641				
10.	Jiné pokuty a penále	642				
11.	Výnosy z vyřazených pohledávek	643				
12.	Výnosy z prodeje materiálu	644			3 000,00	
13.	Výnosy z prodeje dlouhodobého nehmotného majetku	645				
14.	Výnosy z prodeje dlouhod. hm. maj. kromě pozemků	646				
15.	Výnosy z prodeje pozemků	647				
16.	Čerpání fondů	648	32 838,20		26 490,47	
17.	Ostatní výnosy z činnosti	649	185 690,50		183 579,00	
II. Finanční výnosy			1 466,55		3 628,18	
1.	Výnosy z prodeje cenných papírů a podílů	661				
2.	Úroky	662	860,14		712,66	
3.	Kurzové zisky	663	606,41		2 915,52	
4.	Výnosy z přecenění reálnou hodnotou	664				
6.	Ostatní finanční výnosy	669				
IV. Výnosy z transferů			29 328 107,12		25 813 324,65	
1.	Výnosy vybraných ústř.vlád.institucí z transferů	671				
2.	Výnosy vybraných míst.vlád.institucí z transferů	672	29 328 107,12		25 813 324,65	
C. VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ						
1.	Výsledek hospodaření před zdaněním		608 702,47	317 687,48	281 055,07	275 367,62
2.	Výsledek hospodaření běžného účetního období		608 702,47	317 687,48	281 055,07	275 367,62

Podpisový záznam:

.....

12 Oddělení ředitelství

Asistentka ředitele se kromě administrativních úkolů věnovala digitalizaci terénních archeologických plánů a kresebné dokumentaci archeologických nálezů.

Z velkých investičních projektů byla dokončena rekonstrukce budovy na nábřeží Dr. Edvarda Beneše 21 pro depozitář muzea a pracoviště archeologů a dílny konzervátorů-restaurátorů. Stavba byla dokončena ke konci února 2019, v březnu byla slavnostně otevřena. Do konce června 2019 bylo realizováno přestěhování v budově umístěných pracovišť a všech naplánovaných sbírkových předmětů. 20. 6. proběhla kontrola dotačního orgánu bez výhrad.

Druhá významná investiční akce: záchrana a zpřístupnění paláce na hradě Helfštýně postupně pokračovala v průběhu celého roku 2019 a původně plánovaný termín dokončení 30. 9. 2019 se z objektivních důvodů posunul na 30. 6. 2020. Průběžně byly plněny úkoly ředitele podle zadání věcně příslušného odboru OSKPP KÚOK (např. podklady k hodnocení ředitelů, vyhodnocení plnění koncepce kultury a památkové péče ad.) a také úkoly vyplývající ze stanovených priorit na rok 2019 i interního dlouhodobého harmonogramu úkolů MKP. V oblasti vzdělávání byl 4. dubna 2020 oficiálně zakončen Jednoletý kurs památkové péče, NPÚ Praha (dokončení z roku 2018). Ze seminářů se ředitel podílel za hostitelskou instituci na organizaci semináře Etnografické komise AMG, konaného v Přerově 2. - 3. 4. 2019 a zúčastnil se dvoudenního semináře Komise regionální historie Moravy a Slezska AMG, konaného 9. - 10. října 2019 v Muzeu a galerii v Prostějově. Účastnil se také několika pracovních seminářů Českého spolku horologického scházejícího se v Národním technickém muzeu v Praze.

V oblasti prezentace kurátorsky zaštil převzatou výstavu ze soukromé sbírky *Hodiny ze Schwarzwaldu*, která proběhla v kapli přerovského zámku od 20. 9. do 29. 12. 2019. Jako autor námětu a scénáře se v rámci externí spolupráce kurátorsky spolupodílel na výstavě *Olomoucký orloj / 500 let od první písemné zmínky*, která se uskutečnila v Sále sv. Kláry Vlastivědného muzea v Olomouci od 4. 10. 2019 do 5. 1. 2020. V oblasti odborné činnosti autorsky zpracoval doprovodnou publikaci k výstavě: *Olomoucký orloj: historie v obrazech a faktech*. Olomouc: Vlastivědné muzeum, 2019. 103 stran. ISBN 978-80-85037-96-8. Ve spolupráci s Technickým muzeem v Brně redigoval a připravil k vydání 34. ročník Zpravodaje Společnosti přátel starožitných hodin. Na akci *Helfštýnské ateliéry* konané 15. 6. 2019 zajistil ve spolupráci s Mgr. Vladimírem Peškou ukázkou různých typů slunečních hodin.

Členství v organizacích:

Člen Komise regionální historie Moravy a Slezska při Asociaci muzeí a galerií ČR

Člen Komise pro muzejní management při Asociaci muzeí a galerií ČR

Člen Poradního sboru pro sbírkotvornou činnost Vlastivědného muzea v Olomouci

Člen Společnosti přátel starožitných hodin při Technickém muzeu v Brně (od října 2014 místopředseda)

Člen Českého spolku horologického

Účelové komise a poradní orgány ředitele:

Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost-přírodovědná sekce.

Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost-společenskovední sekce

Výstavní komise

Redakce webových stránek

13 Další informace. Standardy veřejných služeb

Zájmová sdružení u muzea

Hrad Helfštýn, z.s.

Partneři a spolupracovníci

Město Lipník nad Bečvou

Statutární město Přerov

Moravský ornitologický spolek - středomoravská pobočka České společnosti ornitologické

Folklórní soubor Haná Přerov

Cukrle, občanské sdružení, Přerov

Mykologický klub Přerov

Spolupráce s jinými organizacemi a subjekty

AOPK ČR

Arcibiskupství olomoucké

Archeologické centrum Olomouc

Archeologický ústav Akademie věd České republiky, Brno

Comenius Museum Naarden

Gymnázium Jakuba Škody v Přerově

Česká společnost pro ochranu netopýrů

Česká televize

Českomoravský štěrť

Český svaz ochránců přírody Via Hulín

ČSO

ELG, z. s.

Filozofický ústav Akademie věd České republiky

Gymnázium Jakuba Škody v Přerově

Katedra zoologie a Ornitologická laboratoř PřF UP Olomouc

Kroužkovácí stanice Národního muzea v Praze

Kulturní a informační služby Přerov

Lesy ČR

Masarykova univerzita Brno

Město Kravaře

Město Lipník nad Bečvou

Město Tovačov

Městská knihovna Přerov

Městská kulturní zařízení Hranice

Městys Dřevohostice

Městys Tištin

Ministerstvo životního prostředí ČR

Moravian Historicko-vlastivědná společnost Suchdol nad Odrou

Moravské zemské muzeum Brno

Muzeum Františka Skopalíka v Záhlinicích (Městské kulturní centrum Hulín)

Muzeum a galerie v Prostějově

Muzeum historických kočárů Čechy pod Kosířem

Muzeum hry v Jičíně

Muzeum Jana Amose Komenského Uherský Brod

Muzeum Kroměřížska Kroměříž

Muzeum lesnictví, myslivosti a rybářství Hluboká nad Vltavou
 Muzeum města Ústí nad Labem
 Muzeum Novojičínska Nový Jičín
 Muzeum regionu Valašsko
 Muzeum silnic ve Vikýřovicích (Správa silnic Olomouckého kraje)
 Muzeum školství a pedagogiky v Bratislavě
 Muzeum Šumavy Sušice
 Muzeum Těšínska, Český Těšín
 Muzeum umění Olomouc
 Muzeum Zdeňka Buriana ve Štramberku
 Národní muzeum v Praze
 Národní památkový ústav
 Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského Praha
 Národní ústav lidové kultury Strážnice
 Obec Hlinsko
 Obec Prosenice
 Obec Sušice
 Obec Veselíčko
 Ornitologická stanice PAN, Gdansk, Polsko
 Slezská tvorba Opava Slezské zemské muzeum Opava
 Statutární město Přerov
 Středisko volného času Lipník nad Bečvou
 Střední lesnická škola v Hranicích
 Šmíra Print Ostrava
 Technické muzeum Brno
 TJ Sokol Přerov
 Územní sdružení Přerov Českého zahrádkářského
 Vědecká knihovna v Olomouci
 Vlastivědné muzeum v Olomouci
 Vlastivědné muzeum v Šumperku
 Základní škola Přerov, Svisle 13

Spolupráce s médii

Tisk lokální: Přerovské listy, Přerovský a Hranický deník (s páteční přílohou Nové Přerovsko),
 Měsíčník Olomouckého kraje, Olomoucký deník, Lipenské listy, Týdeník 5plus2
 Tisk celostátní: Mladá fronta Dnes, Deník Právo, Lidové noviny, Novinky.cz
 Periodika: HEPHAISTOS, KROK - kulturní revue Olomouckého kraje, Kovárenství, Střední Morava
 - vlastivědná revue, TIM, Věstník Společenstva kovářů, aj.
 Televize lokální: TV Přerov, TV Morava, Přerovská internetová televize
 Televize celostátní: Česká televize
 Rozhlas lokální: Český rozhlas Olomouc, Rádio Haná

Standardy veřejných služeb

Zpřístupnění muzejních výstav a expozic

Otvírací doba Muzea Komenského v Přerově a jeho poboček

Přerovský zámek: celoročně
 Út - Pá 8.00 - 17.00
 So - Ne 9.00 - 17.00

Helfštýn: březen, listopad   duben, září, říjen   květen - srpen
                                          So - Ne 9.00 - 16.00   Čt - Ne 9.00 - 17.00   Čt - Ne 9.00 - 18.00

ORNIS: listopad - březen   duben - říjen
                                          Po - Pá 8.00 - 16.00   Po - Pá 8.00 - 16.00
                                                                                       So - Ne 9.00 - 17.00

Muzeum uzavřeno: 1. 1., 24. - 26. 12., 31. 12.

Zveřejnění programů a publikací

Způsob zveřejnění: Programy jsou zveřejňovány prostřednictvím vlastních webových stránek, plakátováním na vlastních vývěskách i v rámci placeného výlepu (Přerov). Měsíční programy, čtvrtletní Zpravodaj Muzea Komenského v Přerově i pozvánky na výstavy a akce jsou rozesílány formou e-mailových adresářů, pro přátele muzea a vzácné hosty i poštou.

Prodej vlastních publikací probíhá na pokladně zámku v Přerově, na pokladně a prodejně suvenýrů hradu Helfštýna a na ORNISu. Nabídka publikací je zveřejněna na webových stránkách muzea a na základě objednávky je lze zasílat na dobírku. Vybrané publikace z nedávné produkce jsou formou komisního prodeje nabízeny v Městském informačním centru, Náměstí TGM 8, Přerov.

Zveřejnění cen vstupného a slev

Ceník vstupného a slev je přehledně a viditelně vyvěšen ve všech objektech Muzea Komenského v Přerově, kde se poskytují služby veřejnosti i na webových stránkách muzea.

Přehled volných vstupů

Volné vstupy 2019		zámek Přerov	Helfštýn	ORNIS
18. 4.	Mezinárodní den památek	zdarma	zdarma	zdarma
18. 5.	Mezinárodní den muzeí	zdarma	zdarma	zdarma
9. 9.	Den evropského kulturního dědictví	zdarma	zdarma	zdarma

Slevy

Vstup zdarma:

děti do šesti let, držitelé průkazů Asociace muzeí a galerií (AMG), Svazu muzeí na Slovensku (ZMS) a Mezinárodní rady muzeí (ICOM), držitelé průkazů Národního památkového ústavu (NPÚ) a Mezinárodní rady pro památky a sídla (ICOMOS), držitelé průkazu Olomouc region Card a zaměstnanci Krajského úřadu Olomouckého kraje

Vstupné se slevou:

děti od šesti let, studenti, důchodci, těžce zdravotně postižení občané - držitelé průkazu ZTP a ZTP/P (včetně průvodce), držitelé mezinárodních průkazů studenta (ISIC), mládežníka (IYTC) a učitele (ITIC), držitelé Rodinných pasů (Pozn. *neplatí na zvlášť zpoplatněné akce*), držitelé průkazu Dějiny a současnost

Odstraňování bariér znemožňujících užívání služeb osobám s omezenou schopností pohybu a orientace.

Oznámení o omezené dostupnosti i existujících bariérách jsou uvedena na webových stránkách muzea i v přehledech akcí poskytovaných pro účely cestovního ruchu.

Zveřejnění výroční zprávy

Výroční zpráva je zveřejněna na webových stránkách www.prerovmuzeum.cz. V elektronické formě byla předána zřizovateli prostřednictvím Portálu příspěvkových organizací zřizovaných Olomouckým krajem. Uložena k nahlédnutí je na ředitelství Muzea Komenského v Přerově, Horní nám. 7, Přerov.

Muzeum Komenského v Přerově, příspěvková organizace. Výroční zpráva za rok 2019

Redakce: Radim Himmler, Petra Holcová

Podklady za jednotlivá oddělení zpracovali: Radim Himmler, Alena Chodilová, Josef Chytil, Jan Lauro, Lubor Maloň, Kristina Sehnálková, Zdeněk Zajíček

Grafická úprava: Lucie Mazáčová

Sazba: Petra Holcová

Použité fotografie: fotoarchiv MKP, Iveta Juchelková, Lubomír Vyňuchal

Datum vydání: březen 2020

© Muzeum Komenského v Přerově, příspěvková organizace